

Kiteen kaupunki

Tilinpäätös 2021

KH 31.3.2022 § 93
KV 22.6.2022 § 25

Sisällys

1	Olennaiset tapahtumat Kiteen kaupungin toiminnassa ja taloudessa vuonna 2021	4
1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2	Kiteen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.3.1	Yleinen kehitys.....	12
1.3.2	Kiteen ja Keski-Karjalan seudun kehitys	13
1.3.3	Kiteen kaupungin valtionosuuksien ja verotulojen kehitys	14
1.4	Olennaiset muutokset Kiteen kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen.....	17
1.5	Kiteen kaupungin henkilöstö	19
1.6	Ympäristötekijät.....	20
1.7	Muut ei-taloudelliset asiat.....	21
1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	21
1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	22
2	Selonteko Kiteen kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	26
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	28
3.2	Toiminnan rahoitus	29
3.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	31
3.4	Kokonaistulot ja -menot.....	36
4	Kuntakonsernin toiminta ja talous	37
4.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	37
4.2	Konsernin toiminnan ohjaus	37
4.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	37
4.4	Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	39
4.5	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	43
4.6	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	43
4.7	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	44
5	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	52
5.1	Tilikauden tuloksen käsittely	52
5.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	52
6	Talousarvion toteutuminen	53
6.1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	53
6.1.1	Käyttötalouden toteutuminen	53
	Tarkastuslautakunta	53
	Tarkastustoimi.....	53

Kaupunginhallitus	55
Yleishallinto (tulosalue)	55
Elinvoima ja omistajaohjaus (tulosalue)	60
Sosiaali- ja terveyspalvelut (tulosalue)	66
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta	69
Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto	69
Varhaiskasvatus	71
Peruskoulutus	75
Toisen asteen koulutus	79
Vapaa-aikapalvelut	83
Joukkoliikenne	88
Ympäristölautakunta	90
Ympäristön ja rakentamisen valvonta	90
Tekninen lautakunta	93
Hallinto	93
Siivous- ja ruokapalvelut	95
Toimitilat	97
Kuntatekniikka	100
6.1.2 Toimintatulot ja -menot toimielimittäin	103
6.1.3 Toimintatulot ja -menot tulosalueittain	104
6.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	106
6.3 Investointiosan toteutuminen	108
6.4 Rahoitusosan toteutuminen	119
7 Tilinpäätöslaskelmat	120
7.1 Tuloslaskelma	120
7.2 Rahoituslaskelma	121
7.3 Tase	122
7.4 Konsernilaskelmat	124
8 Tilinpäätöksen liitetiedot	128
9 Allekirjoitus ja merkinnät	147
10 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	148

1 Olennaiset tapahtumat Kiteen kaupungin toiminnassa ja taloudessa vuonna 2021

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2021 alkoi toiveikkaasti. Kitee, Suomi ja koko maailma olivat menossa vahvasti parempaan suuntaan. Talouskasvun näkymät olivat hyvät ja useilta alueella toimivilta yrityksiltä tuli positiivisia ennusteita. Haasteina nähtiin lähinnä työvoimapula ja markkinahäiriöistä johtuvat komponenttien saatavuusongelmat. Koronarokotukset oli saatu hyvään alkuun ja kesää kohden yleinen toiveikkuus lisääntyi. Nyt tilanne maaliskuun 24. päivä vuonna 2022 on Ukrainan tilanteen takia merkittävästi erilainen ja olemme aivan uudenaisten kysymysten äärellä.

Taloustilanteen normalisoitumisen myötä työttömyys laski Kiteellä vuoden 2021 aikana. Ennen koronapandemiaa vuoden 2019 lopussa Kiteen työttömyysaste oli 14,2 %, vuoden 2020 lopussa 18,5 % ja vastaavasti vuoden 2021 lopussa 14,9 %. Työttömyysprosentti on siis lähellä vuoden 2019 lopun tasoa. Laskevista työttömyyslukuista huolimatta työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi vuoden 2020 829 274 eurosta 861 909 euroon. Työvoiman kokonaismäärä väheni vuoden 2021 aikana 84 henkilöllä ja oli vuoden 2021 lopussa 3 936 henkilöä. Verrattuna vuoden 2020 160 henkilön vähenemään väheneminen näyttää hidastuneen.

Kiteen kaupungin asukasluku jatkoi vuoden 2021 aikana laskuaan, mutta merkittävästi maltillisemmin, kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 asukasluku pieneni 202 asukkaalla ja vuonna 2021 vähenemä oli vain 57 asukasta. Vuonna 2021 kuntien välisessä muutossa tappiota tuli vain seitsemän henkilöä, kun se vuonna 2020 oli peräti 98 henkilöä. Maahanmuutossa muuttovoitto oli 72 henkilöä. Vuonna 2021 lapsia syntyi 51 ja kuolleita oli 169.

Vuoden 2021 aikana keskushallinnossa vaihtui keskeisiä viranhaltijoita. Talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskainen jäi 14.2.2021 alkaen virkavapaalle ja myöhemmin irtisanoutui tultuaan valituksi Kontiolahden kunnan talousjohtajaksi. Vs. talousjohtajaksi valittiin Juha Vuorela Lappeenrannasta 15.2.2021 alkaen. Hallintopäällikkö Teppo Koskinen irtisanoutui 28.2.2021 alkaen ja hallintopäällikön virkaan valittiin Pasi Lamminluoto Liperistä 3.5.2021 alkaen. Lisäksi kevään aikana elinkeinopäällikkönä toiminut Mikko Heickell siirtyi Rive-rian palvelukseen ja viestintäpäällikkö Niina Mustonen Polkka Oy:n palvelukseen.

Kaupungin palvelut ovat hyvässä kunnossa ja niitä kehitetään edelleen. Nopea syntyvien ikäluokkien piene-
minen on edellyttänyt selvitys- ja suunnittelutyötä, jotta palveluiden laatu voidaan turvata tulevina vuosina. Kaupunginvaltuusto hyväksyi laaditun kouluverkko selvityksen 7.4.2021. Tulevassa kuntarahoitusmallissa pääosa kuntiin ohjautuvista valtionosuuksista maksetaan lasten ja nuorten ikäluokkien suuruuden perusteella, joten palvelutarjonnan mitoituksen tulee vastata palveluiden tarvetta. Oikealla palvelutarjonnan mitoituksella varmistetaan resurssin optimaalinen käyttö ja palveluiden laatu.

Toimialat ovat saavuttaneet toiminnallisia tavoitteita hyvin. Hallintokeskus suoriutui vaaleista ja valtuutettujen perehdyttämisestä erinomaisesti. Järjestettyjä koulutuksia pidettiin hyödyllisinä. Strategiatyö aloitettiin laajahkoilla selvityksillä jo keväällä 2021 ja se valmistuu keväen 2022 aikana. Muuttuva kuntien rooli, Kiteen imagon rakentaminen ja alueen elinvoiman vahvistaminen ovat ohjanneet strategian rakentamista.

Sivistys on kehittänyt omaa toimintaansa saatujen hankerahoitusten turvin ja esimerkiksi Harrastamisen Suomen malli on saanut paljon kiitosta. On tärkeää, että jokaisella lapsella ja nuorella on mielekäs harrastus. Merkille pantavaa on, että perusopetus on saanut n. 30 uutta oppilasta toukokuun lopun jälkeen. Tekninen keskus on toteuttanut omia suunnitelmiaan, muun muassa Sovintolan laaja kuntotutkimus saatiin päätökseen, Rantakentän huoltorakennuksen peruskorjaus ja laajennus saatiin alkuun ja valmistuu alkuvuodesta 2022 ja Puhoksen myllyn vesikatto uusittiin ja julkisivu maalattiin.

Elinvoimaa on vuonna 2021 edistetty usealla eri rintamalla. Keskusteluita Stora Enson kanssa on jatkettu keskeytyksettä pyrkien löytämään uutta teollista toimintaa suljetun sahan alueelle. Keski-Karjalan Kehitys-yhtiö Oy:n hallinnoima elintarvikkeiden ja luonnontuotteiden tuotannon kehittämishanke ELOT on edennyt

tuloksekkaasti. Hanketyön pohjalta syntyi vuoden 2021 loppupuolella yritysryhmähanke PAKU, jonka tavoitteena on selvittää teollisen pakastekuivauslaitos perustamisedellytykset Puhoksen alueella.

Kiteen kaupungin, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy:n, Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja paikallisten yritysten yhteistyöhanke vetytalouden mahdollisuuksien selvittämiseksi Puhoksen alueella sai Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta myönteisen rahoituspäätöksen 21.6.2021. Hankkeen loppuraportti valmistuu keväällä 2022, jonka jälkeen suunnittelu jatkuu yritysten välisenä yhteistyönä. Pajarinniemen matkailun edistämishanke käynnistyi vuoden 2021 loppupuolella ja jatkuu vuoden 2022 aikana.

Oriveden ja Pyhäjärven välisestä kanavahankkeesta keskusteltiin kesän 2021 aikana useammassa eri tilaisuudessa. Tammikuussa 2022 kaupungin tekninen keskus sai rahoituksen kanavan kannattavuusselvityksen tekemiseen. Kiteen kaupunki on ollut aktiivisesti mukana Metsähallituksen vetämässä hankkeessa, jonka tavoitteena on saada Saimaalle Unescon maailmanperintökohdestatus. Saimaan matkailun kehittämiseksi Kiteen kaupunki ja Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy ovat käyneet neuvotteluja myös Savonlinnan kaupungin kanssa.

Syksyllä 2021 käynnistyi Kiteen, Tohmajärven ja Rääkkylän yhteistyönä selvitystyö elinvoimatyön toimintaedellytysten parantamiseksi Keski-Karjalan alueella. Elinvoimatyön tulosten analyysille ja mahdollisille uudistuksille on nyt oikea aika, kun samalla suunnitellaan TE-keskusten toimintojen siirtoa kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana.

Konserniin kuuluvista yhtiöstä Kiteen Kotitalot Oy on toteuttanut toiminnan ja pitkän aikavälin suunnitelmaa tavoitteena nostaa asuntojen käyttöastetta yli 90 %. Vuonna 2021 tavoite saavutettiin ja käyttöaste koko vuoden osalta oli 90,1 %. Toimenpiteistä merkittävin oli Rantalassa sijaitsevan Rantalantie 11 GHI-talon purkaminen alkukesästä 2021. Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokralatot on myös toteuttanut toimenpiteitä taloudellisen kannattavuuden ja käyttöasteen nostamiseksi. Käyttöaste vuonna 2021 oli hieman yli 53 %. Yhtiö on purkanut vuosina 2020 – 2021 yhteensä neljä talokokonaisuutta, joissa asuntoja oli yhteensä 66 kpl. Kiteen Lämpö Oy on toiminut luotettavasti eikä ennakoimattomia keskeytyksiä ole raportoitu vuoden 2021 aikana.

Toimialat saavuttivat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet olosuhteet huomioiden hyvin. Valtuustoon nähdessä 15 käyttötalouden tulosalueesta toimintakatteen alitti 10 tulosaluetta ja 5 ylitti. Ylitykset olivat yhteensä 0,9 milj. euroa. Toimintakatteen alitukset olivat yhteensä 1,4 milj. euroa.

Kiteen kaupungin oma taloudellinen ja toiminnallinen tulos oli vuonna 2021 hieman ennustetta parempi. Talous vahvistui kahdeksantena vuonna peräkkäin ja tilikauden tulos oli n. 2,8 milj. euroa. On kuitenkin syytä huomata, että koronatuilla oli merkittävä vaikutus tilikauden tulokseen. Tuet ovat kanavoituneet kaupungin talouteen valtiolta saatujen tukien ja avustusten muodossa, valtionosuuksien kautta ja yhteisöveron kuntien saaman osuuden korkeampana tasona.

Kiteen verotulot kasvoivat edellisvuodesta n. 875 000 euroa ollen n. 33,5 milj. euroa. Yhteisöveron kunnille maksettavaa osuutta nostettiin vuoden 2019 tasoon verrattuna 10 % osana koronatoimenpiteitä. Vuoden 2021 tuloveroprosentti oli 20,75 %, kun se vuotta aiemmin oli 21,00 %. Kiteen kaupungin saamat valtionosuudet laskivat vuoden 2020 tasosta n. 1,1 milj. euroa ja olivat vuonna 2021 n. 41,0 milj. euroa. Kokonaisuutena Kiteen saama verorahoitus laski 241 000 euroa ja oli vuonna 2021 n. 74,6 milj. euroa. Toimintakate eli nettomenot kasvoivat vuonna 2021 maltillisesti n. 1,1 % ja olivat n. 69,1 milj. euroa. Poistot olivat n. 2,9 milj. euroa ja tilikauden tulos n. 2,8 milj. euroa. Tilikauden tulosta voidaan pitää hyvänä huomioiden muun muassa tulokseen vaikuttava n. 1,2 milj. euron varaus, jolla varaudutaan Siun sote kuntayhtymän purkautumiseen vuoden 2022 lopussa.

Uutta velkaa ei otettu. Korkokulut olivat n. 25 000 euroa. Kaupungin velkamäärä vuoden lopussa oli n. 3,4 milj. euroa, eli 340 euroa/asukas. Kaupungin kertynyt ylijäämä vuoden lopussa oli n. 26,5 milj. euroa. Tilinpäätöksessä esitettävistä 16 tunnusluvusta 14 parani ja 2 heikkeni edellisestä vuodesta. Tunnusluvut ovat hyvällä tasolla. Vuosien 2014 - 2021 ylijäämät on käytetty investointien rahoittamiseen ja velan lyhennyksiin.

Konsernin tilikauden tulos oli n. 4,2 milj. euroa ja kertynyt ylijäämä n. 32,0 milj. euroa. Konsernin velkamäärä oli n. 21,0 milj. euroa. Konsernin 16 tunnusluvusta 13 parani ja 3 heikkeni. Tunnusluvut ovat riittäväällä tasolla.

Kiteen kaupungin talous on hyvässä kunnossa samoin kuin palvelut. Vuosien myötä vakaaksi ja vahvaksi muodostunut talous mahdollistaa turvallisen ja vakaan siirtymisen vuoden 2023 alussa uuteen kunta-aikaan, jolloin kunnat eivät enää vastaan sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä. Vastaavasti kuntien rooli vahvistuu elinvoiman edistämässä ja työllisyyden hoidossa. Kitee varautuu tuleviin muutoksiin hyvällä suunnittelulla ja lisäämällä yhteistyötä eri tahojen kanssa. Muutoksissa huolehdimme kaupungin henkilöstöstä, joka on kaupungin tärkein resurssi. Henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat tehneet vuoden 2021 aikana erinomaista työtä, josta heille jokaiselle suuri kiitos.

Kiteellä 24.3.2022

Pekka Hirvonen
kaupunginjohtaja

1.2 Kiteen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylintä päätösvaltaa kaupungissa käyttää kaupunginvaltuusto, jossa on 35 jäsentä. Kaupunginvaltuuston päätökset valmistelee ja toimeenpääsee kaupunginhallitus, jossa on yhdeksän (9) jäsentä. Kaupunginvaltuusto valitsee tilintarkastajan, jäsenet kaupunginhallitukseen sekä lauta- ja johtokuntiin.

Kaupunginvaltuuston kokoonpano 31.7.2021 saakka

Kansallinen Kokoomus	5
Suomen Keskusta	14
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	8
Perussuomalaiset	7
YHTEENSÄ	35

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi Sinikka Musikka (KESK), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Matti Kosonen (SDP) ja toisena varapuheenjohtajana Marko Koskinen (PS).

Kaupunginvaltuuston kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Kansallinen Kokoomus	2
Liike Nyt	5
Suomen Keskusta	13
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	8
Perussuomalaiset	6
YHTEENSÄ	35

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi Mervi Holopainen (SDP), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Tarja Timonen (KESK) ja toisena varapuheenjohtajana Marko Koskinen (PS). Valtuusto kokoontui päätöskokoukseen yhdeksän (9) kertaa vuonna 2021.

Kaupunginhallituksen kokoonpano 31.7.2021 saakka

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Pj. Esa Lahtela (SDP)	Jarmo Hukka (SDP)
I varapj. Pentti Mähönen (KESK)	Kari Pennanen (KESK)
II varapj. Osmo Pirhonen (PS)	Jaakko Uuksulainen (PS)
Jäsenet:	
Ari Asikainen (KESK)	Hannu Juvonen (KESK)
Sanna Halttunen (KOK)	Kari Sutinen (KOK)
Kaisu Kiiskinen (PS)	Emmi Hakulinen (PS)
Tarja Timonen (KESK)	Liisa Ratilainen (KESK)
Paula Tolvanen (SDP)	Birgitta Muukkonen (SDP)
Unto Väkeväinen (KESK)	Kirsi Hirvonen (KESK)

Kaupunginhallituksen kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Pj. Sinikka Musikka (KESK)	Satu Hasunen (KESK)
I varapj. Esa Lahtela (SDP)	Toivo Pykäläinen (SDP)
II varapj. Osmo Pirhonen (PS)	Jaakko Uuksulainen (PS)
Jäsenet:	
Eeva-Liisa Auvinen (KESK)	Anna Leskinen (KESK)
Emmi Hakulinen (PS)	Kaisu Kiiskinen (PS)
Tero Nenonen (LIIK)	Olli Salmelainen (LIIK)
Kari Pennanen (KESK)	Aki Hukka (KESK)
Paula Tolvanen (SDP)	Birgitta Muukkonen (SDP)
Unto Väkeväinen (KESK)	Hannu Juvonen (KESK)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintopäällikkö. Kaupunginhallitus kokoontui 24 kertaa.

Kiteen kaupungin hallintosäännön 2. luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, jossa on viisi (5) jäsentä.

Elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kokoonpano 31.7.2021 saakka

Pj. Pentti Mähönen (KESK)
Varapj. Esa Lahtela (SDP)
Jäsenet:
Mari Eskelinen-Mäki (KESK) 14.9.2020 asti
Tarja Timonen (KESK) 15.9.2020 alkaen
Sanna Halttunen (KOK)
Osmo Pirhonen (PS)

Elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Pj. Esa Lahtela (SDP)
Varapj. Sinikka Musikka (KESK)
Jäsenet:
Eeva-Liisa Auvinen (KESK)
Tero Nenonen (LIIK)
Osmo Pirhonen (PS)

Elinvoima- ja omistajaohjausjaoston esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintopäällikkö.

Valtuuston valitsevat muut toimielimet:

- Keskusvaalilautakunta
- Tarkastuslautakunta
- Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta
- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta
- Siun Sote –neuvottelukunta

Lisäksi valtuusto on nimennyt valtuustokaudeksi:

- Kiinteistötoimitusten uskotut miehet
- Käräjäoikeuden lautamiehet

Tilivelvolliset Kiteen kaupungissa v. 2021:

Luottamushenkilöt:

Kaupunginhallituksen jäsenet Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet Teknisen lautakunnan jäsenet Ympäristölautakunnan jäsenet
--

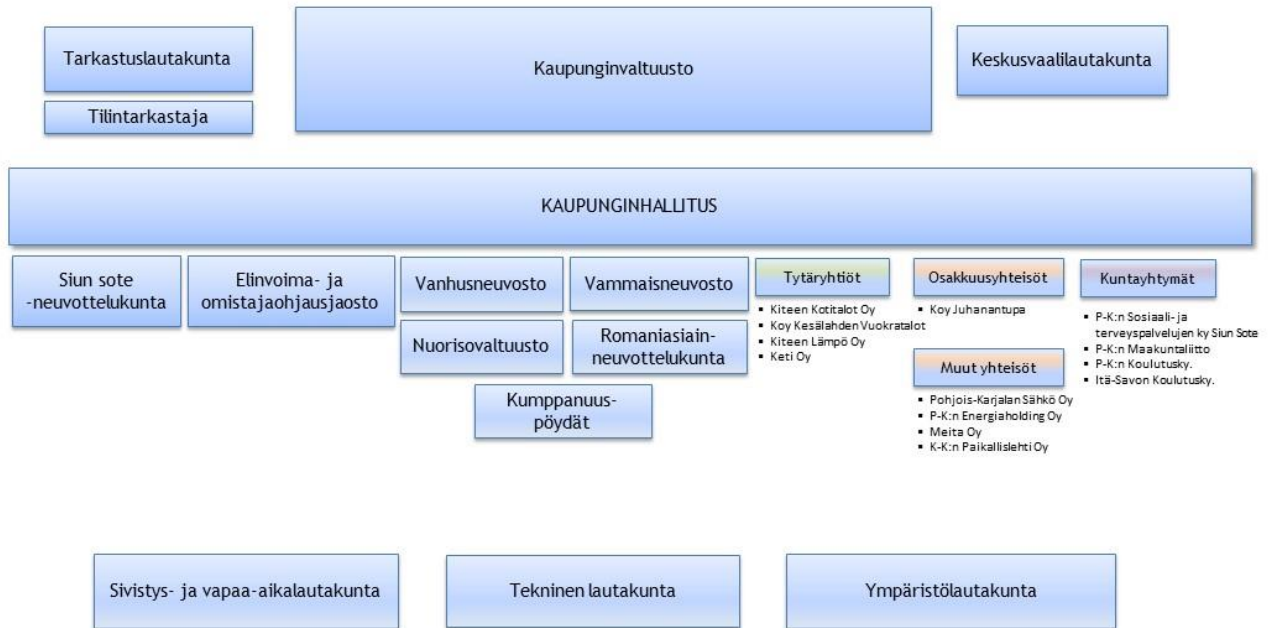
Viranhaltijat:

Kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen Talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskainen 14.2.2021 saakka (virkavapaa) Vs. talousjohtaja Juha Vuorela 15.2.2021 alkaen Hallintopäällikkö Teppo Koskinen 28.2.2021 asti Hallintopäällikkö Pasi Lamminluoto 3.5.2021 alkaen Sivistysjohtaja Matias Valoaho Varhaiskasvatuksen päällikkö Nelli Koskinen-Makkonen Lukion rehtori Sirpa Kostamo Vapaa-aikapäällikkö Tapio Niskanen Tekninen johtaja Kari Siponen Ympäristöpäällikkö Tuire Tapanen Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Jaana Kuittinen Kuntatekniikan päällikkö Mika Niskanen
---

Kiteen kaupungin luottamuselinorganisaatio ja konserni

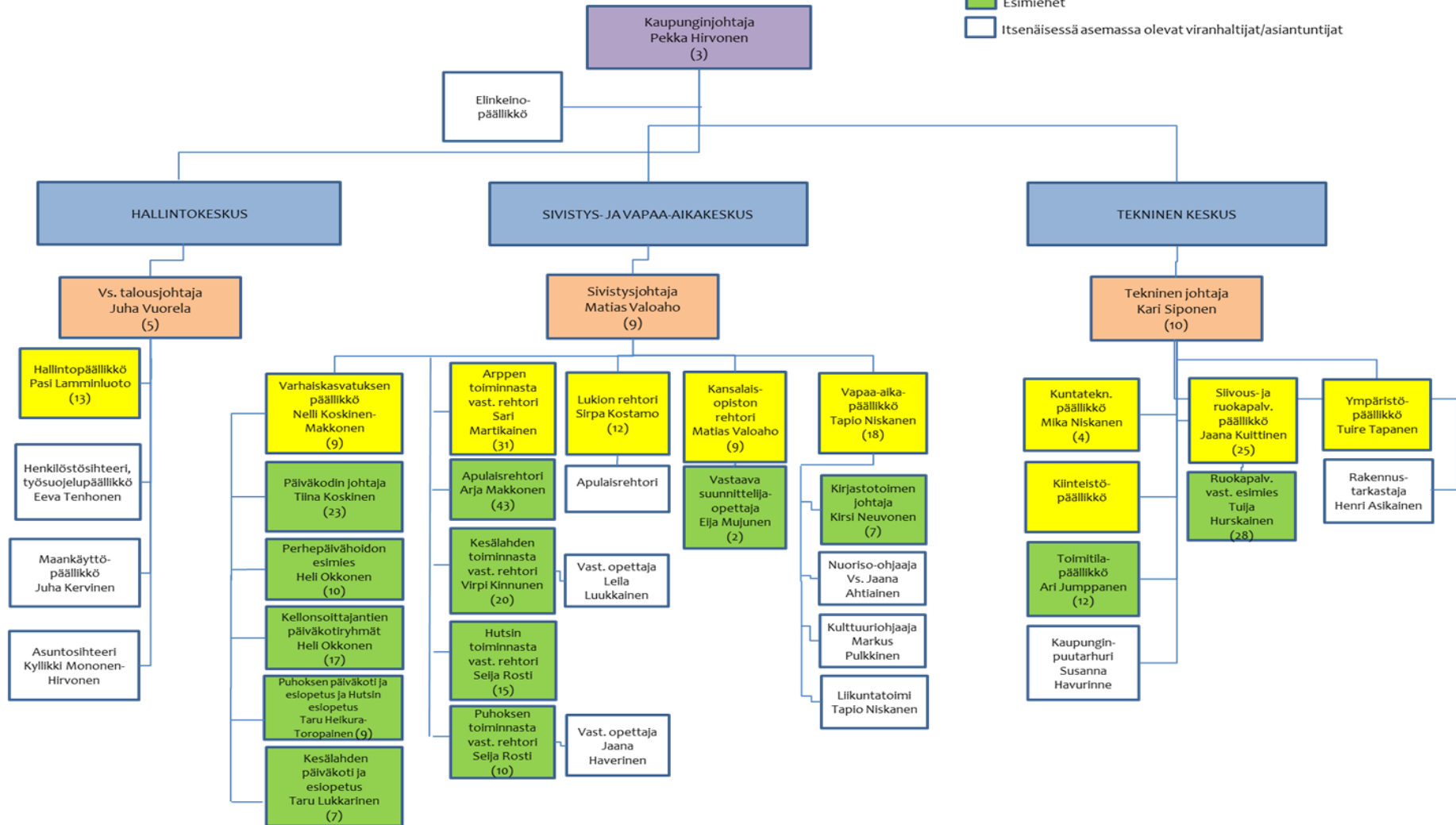

Kiteen kaupungin luottamuselinorganisaatio ja konserni

Johtavassa tai siihen rinnastettavassa itsenäisessä asemassa olevat esimiehet ja asiantuntijat 31.12.2021

- Kaupunginjohtaja
- Keskukset
- Toimialajohtajat
- Päälliköt
- Esimiehet
- Itsenäisessä asemassa olevat viranhaltijat/asiantuntijat

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen kehitys

Suomen talous on lyhyen aikavälin mallien mukaan kasvanut vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä tasaisesti pandemiatilanteen heikkenemisestä huolimatta. Tartuntojen voimakkaan kasvun vuoksi myös Suomessa otettiin joulukuussa käyttöön hätäjarrumekanismi. Uudet rajoitukset vaikuttivat erityisesti palvelutoimialoihin. Palvelutoimialojen osuus Suomen bruttoarvonlisäyksestä on reilu kolmannes. Suomen talouskasvun odotetaan hidastuvan alkuvuonna, mutta jatkavan joulukuun ennusteurallaan.

Talouskasvu oli vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä laaja-alaista, sillä tuotanto kasvoi lähes kaikilla päätoimialoilla teollisuudessa, palveluissa ja rakentamisessa. Talous kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,8 % edellisestä neljänneksestä ja 3,9 % vuodentakaisesta. Kasvua tukivat erityisesti yksityinen kulutus ja nettovienti. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastui hieman toiseen vuosineljännekseen verrattuna. Hyvän työllisyyskehityksen ansiosta kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvoivat 3,5 % kolmannella neljänneksellä. Kotitalouksien kulutusmenot kasvoivat kuitenkin tuloja nopeammin (5,2 %), minkä seurauksena kotitalouksien säästämisaste laski takaisin pandemiaa edeltäneelle tasolle 0,5 prosenttiin.

Talouden suhdanteen riippuvuus tartuntatilanteesta on pandemian edetessä kuitenkin pienentynyt. Omikronmuunnoksen nopea ja laaja leviäminen saattaa kuitenkin korkeampien yhtäaikaisten sairaspaisaolomäärien myötä nostaa tämän koronavirusaalion vaikutusta talouskasvuun. Riski tuotannon supistumiselle ja työmaiden pysähtymiselle on kasvanut. Aasiaan omikronmuunnos on vasta rantautumassa ja, yhdistettynä erityisesti Kiinan tiukkaan koronalinjaan, mahdollisilla satamien tai tehtaiden sulkemisilla olisi suuri vaikutus kansainvälisiin tuotantoketjuihin ja maailmankauppaan.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten määrän kasvu oli vuoden 2021 alkupuolella hurjaa, sillä jo tuolloin saavutettiin koronapandemiaa edeltävä työllisten määrän taso. Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyys kasvoi vuoden 2021 aikana 60 000 hengellä ja työllisyysaste oli 72,3 prosenttia. Joulukuussa työllisyysasteen trendi oli jo 73,5 prosentissa. Työllisyyden kasvu on kuitenkin painottunut osa-aikatyötä tekeviin, eli tehdyt työtunnit eivät ole lisääntyneet vastaavassa suhteessa. Työttömien määrä väheni työvoimatutkimuksen mukaan 16 000 hengellä vuonna 2021. Työttömyysasteen trendi ei kuitenkaan ole saavuttanut vielä pandemiaa edeltävää tasoa. Työ- ja elinkeinoministeriön tilastoima pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt viime kuukausina pieneen laskuun, mutta pitkäaikaistyöttömyyden kasvu koronapandemiaa edeltäneestä tasosta on huima: noin 44 000 henkeä. Vuoden 2021 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous on toiminnan investointien rahavirralla mitattuna lähes tasapainossa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos on odotusten mukainen 1,5 miljardia euroa ylijäämäinen. Kertaluonteiset myynnit paransivat tulosta sadoilla miljoonilla. Ilman myyntivoittoja tulos olisi jäänyt alle miljardiin. Omaisuuden myynnit vähensivät lainanottotarvetta.

Kuntien koronatukea maksettiin 2,4 miljardia euroa v. 2021. Valtaosa koronatuesta, noin 1,5 miljardia euroa, myönnettiin valtionavustuksina, joilla kompensoitiin pandemiasta välittömästi aiheutuneita kustannuksia. Vuodelle 2021 kohdistui valtionavustusmaksatuksia myös vuodelta 2020. Vastaavasti osa vuoden 2021 koronatuista ajoittuu vasta vuoden 2022 puolelle. Kunnille myönnettiin koronatukea myös koro-

tetun yhteisöverosuuden kautta: noin 0,6 mrd. euroa. Muita koronatukitoimia kohdennettiin myös opetus- ja kulttuuritoimen sektorille sekä peruspalvelujen valtionosuuteen: yhteensä vajaan 0,4 mrd. euroa.

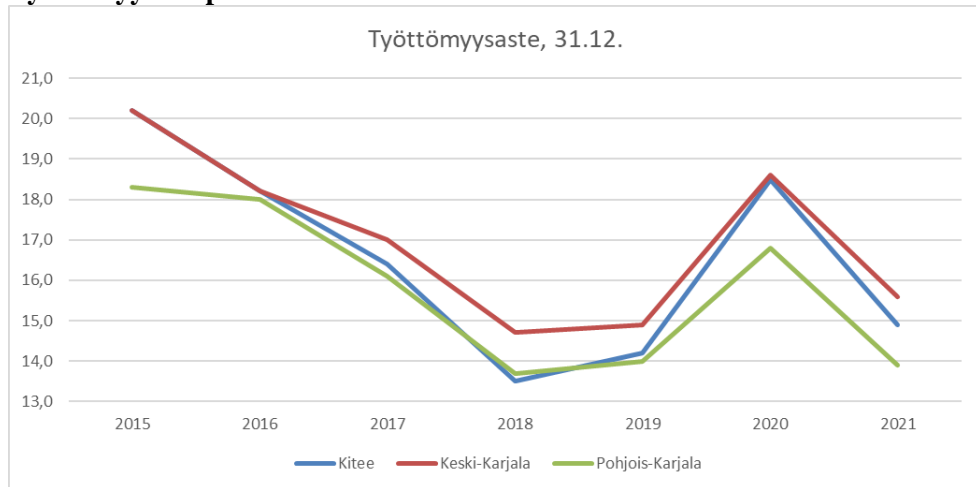
Vuonna 2021 Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät ovat lähellä tasapainoa. Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous on lähes tasapainossa. Vellan kasvu hidastui ja tulos odotusten mukainen +1,5 mrd. euroa. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 7,7 prosenttia ja verotulot 6,5 prosenttia. Valtionosuudet laskivat 8,3 prosenttia. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin kertaluonteisesti 10 prosenttiyksiköllä: +610 milj. euroa. Ilman tukea kuntien yhteisöverotulot olisivat laskeneet 14 prosenttia.

1.3.2 Kiteen ja Keski-Karjalan seudun kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kiteen asukasluku oli vuoden 2021 lopussa 9 876 eli 57 asukasta (-0,57 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Syntyneitä oli 51 ja kuolleita 169. Kiteelle muutti 368 asukasta ja Kiteeltä pois 375 asukasta. Maahanmuuttajia Kiteelle muutti 80 ja pois Kiteeltä 8 henkilöä. Rääkkylässä väestö väheni 35 (-1,7 %) ja Tohmajärvellä 68 (-1,6 %) asukkaalla. Keski-Karjalan asukasluku väheni yhteensä 160 henkilöä vuodesta 2020.

Työttömien osuus työvoimasta vuoden 2021 lopussa oli Pohjois-Karjalassa 13,9 prosenttia. Alimmat työttömien osuudet työvoimasta olivat Ahvenanmaa (5,3 prosenttia) Pohjanmaan (6,5 prosenttia), Etelä-Pohjanmaan (7,5 prosenttia) ja Pirkanmaan (9,6 prosenttia) alueilla. Koko maan työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 10,5 prosenttia. Vuosi sitten työttömien osuus koko maassa oli 13,6 prosenttia ja Pohjois-Karjalassa 16,8 prosenttia. Pohjois-Karjalassa oli joulukuun lopussa 9 954 työtöntä työnhakijaa, 1 988 henkilöä (16,6 prosenttia) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömien määrä laski vuodessa lähes 82 000 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,5 prosenttia, eli 3,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten.

Keski-Karjalan alueen työllisyystilanne koheni vuonna 2021. Seutukunnan työttömyysaste oli 15,6 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 18,6 prosenttia. Vuoden 2021 lopussa Keski-Karjalassa oli työttömänä 1 004 henkilöä, mikä on 229 henkilöä (19 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Työttömyysaste prosentti 31.12. vuosina 2015–2021

Lähde: ELY-keskuksen Pohjois-Karjalan työllisyyskatsaukset 2015–2021

Kiteen työttömyysaste oli vuoden 2021 lopussa 14,9 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 18,5 prosenttia. Tohmajärven työttömyysaste laski 18,7 prosentista 16,5 prosenttiin ja Rääkkylän laski 18,3 prosentista 16,9 prosenttiin.

Vuoden 2021 lopussa työvoiman kokonaismäärä oli Kiteellä 3 936 henkilöä, laskua työvoiman määrässä oli 84 henkilöä vuoden 2020 loppuun verrattuna. Kiteellä työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 585 henkilöä, 160 henkilö vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kiteellä oli avoimia työpaikkoja 31.12.2021 yhteensä 98 kpl, 65 kpl enemmän kuin 31.12.2020. (Lähde: ELY-keskus, työllisyyskatsaus Pohjois-Karjala joulukuun 2020 ja joulukuun 2021.)

Keski-Karjalan yritysten liikevaihto kasvoi alkuvuonna vajaat viisi prosenttia. Muualla Pohjois-Karjalassa sahateollisuus teki erinomaista tulosta, mutta meillä suuren sahatoimijan poistuminen näkyy selvästi myös seudun kokonaisliikevaihdon kehityksessä. Korona-ajan ilmiöitä on matkailun ja kaupan liikevaihtojen kasvu. Kotimaan matkailu on korvannut ulkomaalaisten puuttumista. Iso haaste seudulla ja koko maakunnassa on osaavan työvoiman saatavuus. Ratkaisuksi on ehdotettu ulkomaista työvoimaa, jonka avulla erityisesti marja- ja maatilat jo nyt selviävät. Kaupparekisterin tietojen mukaan vuoden 2021 aikana Kiteelle perustettiin 30 uutta yritystä ja 40 yritystä lakkautti yritystoimintansa.

1.3.3 Kiteen kaupungin valtionosuuksien ja verotulojen kehitys

	TP 2019	TP 2020	TA 2021+ muutos	TP 2021	Muutos ed. vuoteen %
Verotulot yhteensä	32 235 964	32 672 341	32 800 000	33 547 339	2,68
Kunnan tulovero	27 058 946	27 559 076	27 051 070	27 055 069	-1,83
Kiinteistövero	2 977 611	2 649 016	2 880 890	2 870 909	8,38
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 199 407	2 464 249	2 868 040	3 621 361	46,96

	TP 2019	TP 2020	TA 2021+ muutos	TP 2021	Muutos ed. vuoteen %
Valtionosuudet yhteensä	37 168 407	42 126 720	41 000 000	41 010 366	-2,65
Peruspalvelujen valtionosuus	29 016 463	27 247 079	26 000 000	26 017 457	-4,51
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	9 178 000	9 563 018	9 700 000	9 737 222	1,82
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-1 026 056	-804 443	-804 000	-942 681	17,18
Verotulomenetysten kompensatio	0	6 121 066	6 104 000	6 198 367	1,26

Kiteen saama verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna ollen 241 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Verotulot olivat yhteensä 33,5 milj. euroa ja ne kasvoivat 875 000 euroa (2,68 %) edellisvuodesta. Vuoden 2021 tuloveroprosentti oli 20,75 (21,0 % vuonna 2020).

Kuntatalouden vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden tulos on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

Korona kasvatti osaltaan vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 prosenttia edellisvuoden erityisen maltilliseen kasvuun verrattuna. Tulokehitys pysyi kuitenkin menojen kehityksessä mukana: kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräjälkeen.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin, jotka olivat ennakkotietojen mukaan 5,3 miljardia euroa vuonna 2021. Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa. Syömävelkaan kunnat olivat joutuneet turvautumaan vain 10 miljoonalla eurolla. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaiset koronatuot ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt.

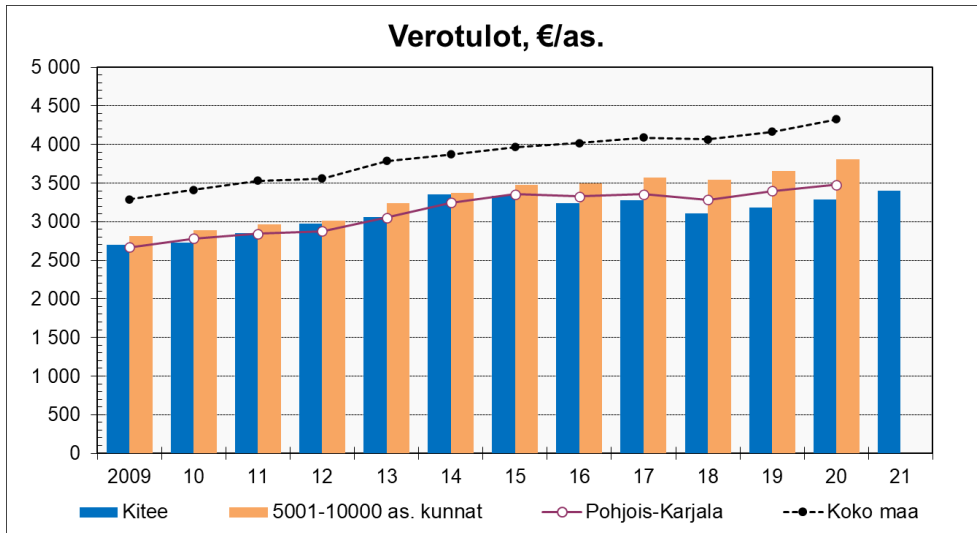
Kaupungeille ja kunnille myönnetään valtionosuutta 7 593 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten korvauksia 2 362 miljoonaa euroa (yhteensä 9 955 milj. euroa) vuonna 2021. Kiteellä valtionosuuksia saatiin 41,0 miljoonaa euroa. Valtionosuudet laskivat 2,65 prosenttia eli 1,1 miljoonaa euroa vuodesta 2020. Valtionosuudet kertyivät talousarvion mukaisesti.

Koronaepidemiaan liittyviä tukia maksettiin kunnille vuonna 2021 valtionosuuden yhteydessä 46 miljoonaa euroa. Tästä 31 milj. euroa jaetaan kuntien välillä kunnallisverojen suhteessa ja loppuosa 15 milj. euroa asukasta kohden tasasuuruisesti (2,80 €/as). Kiteen kaupungille kohdistunut peruspalveluiden valtionosuuden lisäyksenä myönnetty tuki oli yhteensä 71 910 euroa vuonna 2021.

Alla on esitetty kuvaajin Kiteen kaupungin valtionosuuksien sekä verotulojen kehitystä vuodesta 2009 alkaen. Vertailutietoina on esitetty 5 001 – 10 000 asukkaan

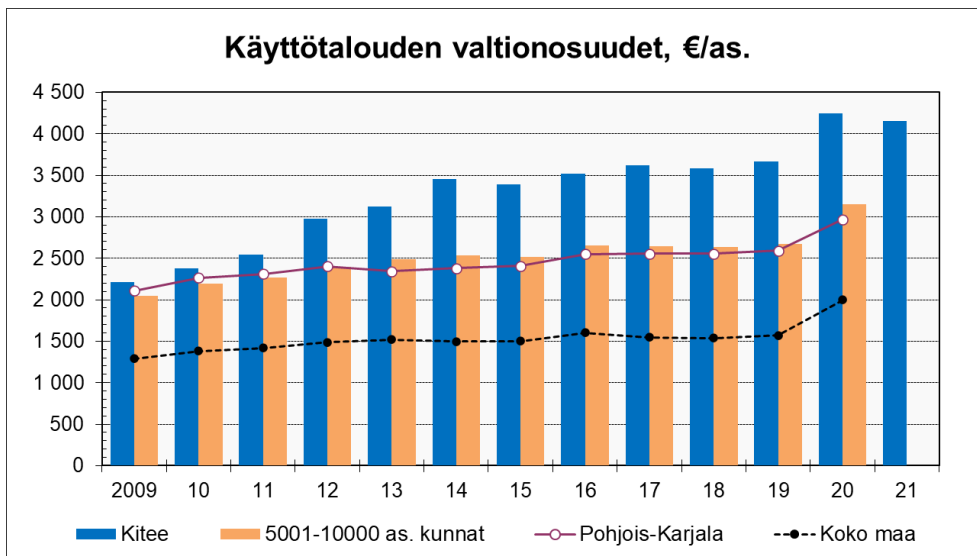
kunnat vuoden 2020 loppuun saakka. Vuonna 2020 Kiteen kaupungin väkiluku laski alle 10 000 asukkaan kuntien joukkoon.

Kiteen verotulojen kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

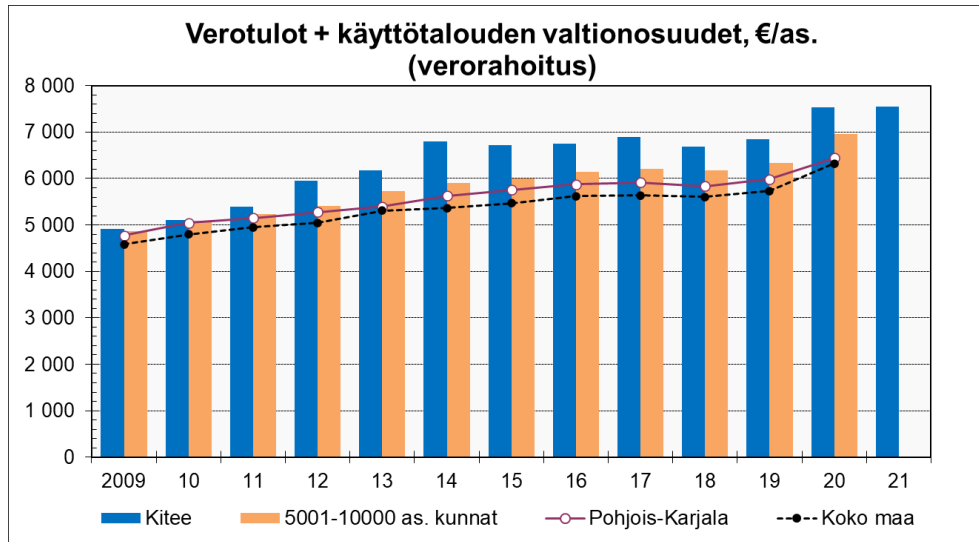
Kiteen käyttötalouden valtionosuuksien kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Kiteen verotulojen ja valtionosuuksien eli verorahoituksen kehitys vuosina 2009 - 2021, €/asukas

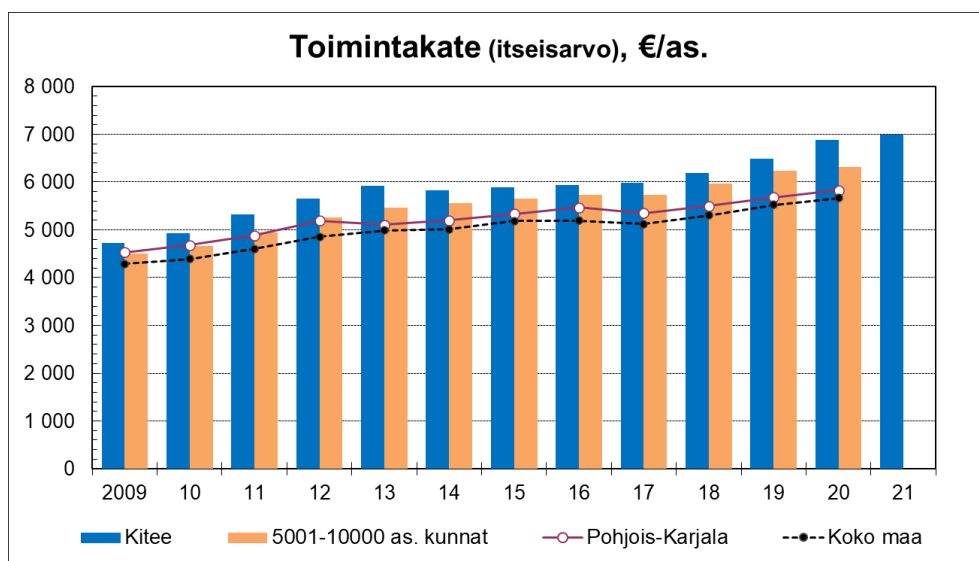

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

1.4 Olennaiset muutokset Kiteen kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Käyttötaloulososa toteutui hieman talousarviota paremmin ja toimintakate (nettomenot) oli 504 887 euroa talousarviota pienempi. Nettomenot ovat nousseet 732 585 euroa (1,1 %) vuodesta 2020. Kiteen saama verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) laski 241 000 euroa edellisestä vuodesta.

Kiteen toimintakatteen kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

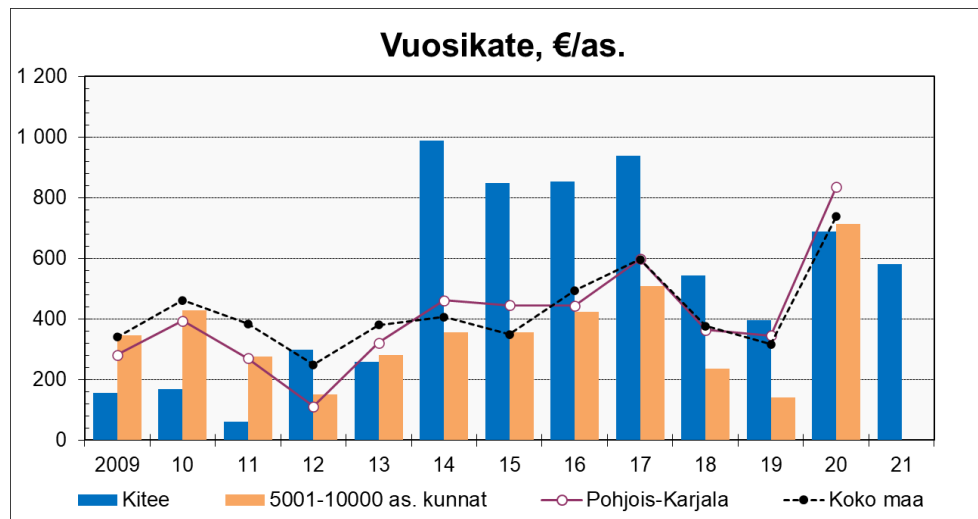
Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Työttömyysaste oli Kiteellä joulukuun 2021 lopussa 14,9 %, jossa on 3,6 prosenttiyksikön lasku vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan. Tammikuun 2021 lopussa työttömiä työnhakijoita oli Kiteellä 585, joka on 160 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Avoimia työpaikkoja oli 98 kappaletta, 64 enemmän kuin vuoden 2021 tammikuun lopussa

Kiteen kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokralatol on taloudellisissa vaikeuksissa eikä ole pystynyt hoitamaan kaikkia veloitteitaan, vaan on tarvinnut kaupungin tukea viime vuosina. Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokralatol säilytetään itsenäisenä yhtiönä, eikä sitä pureta. Kiinteistö Oy Kesälahden vuokralatojen tavoitteiksi asetettiin asuntojen käyttöasteen nostaminen yli 90 %:n ja talouden vakauttaminen vaiheittain vuoteen 2025 mennessä. Kaupunginvaltuusto edellytti päätöksessään, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokralatol alaskirjaa tarpeeseen nähden liian suuren rakennuskannan vuosina 2019–2025.

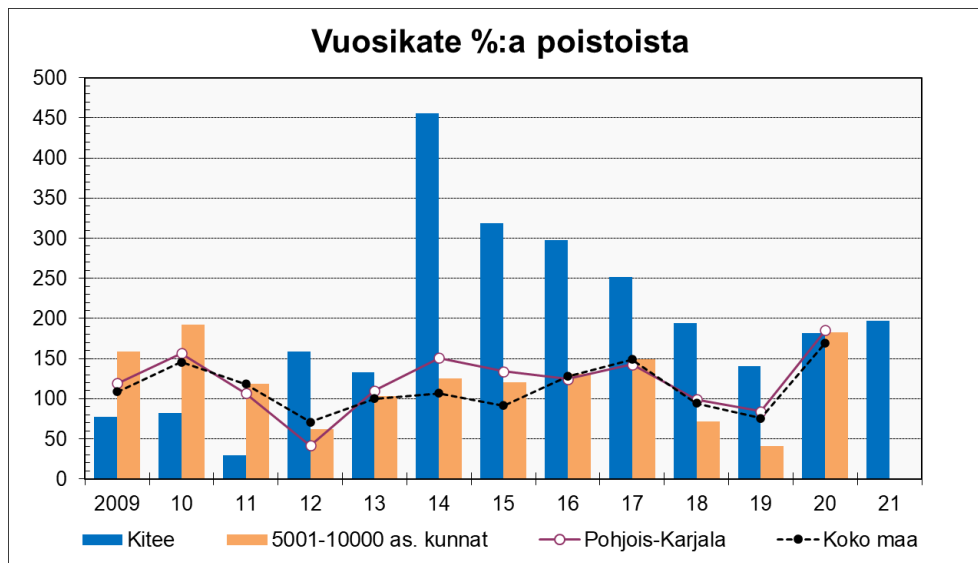
Tavoitteeseen pääsemiseksi yhtiö on laatinut valtuuston edellyttämän pitkän aikavälin suunnitelman ja sen avulla puretaan ylikapasiteettia ja pienennetään lainamäärää. Kaupunki on päättänyt rahoittaa purettavien rakennusten purkukustannuksia ARA:n purkuavustuksen ylittäviltä osin arviolta 500 000 eurolla vuosina 2019–2025. Talousarvioon oli varattuna kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti 60 000 euroa vuonna 2021 toteutettavien rakennuksien purkamisen kustannuksiin. Kaupunginvaltuusto myönsi avustuksen myytävän ja purettavien talojen lainojen poismaksuun sekä alkuvuoden 2022 lainojen lyhennyksiin ja korkoihin yhteensä 647 200 euroa, sekä 60 000 euroa vuonna 2021 purettavien talojen omarahoitukseen, eli yhteensä enintään 707 200 euroa. Tarvittava määräraha katettiin purkamalla yhtiötä varten tehtyä pakollista varausta.

Kiteen vuosikatteen kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

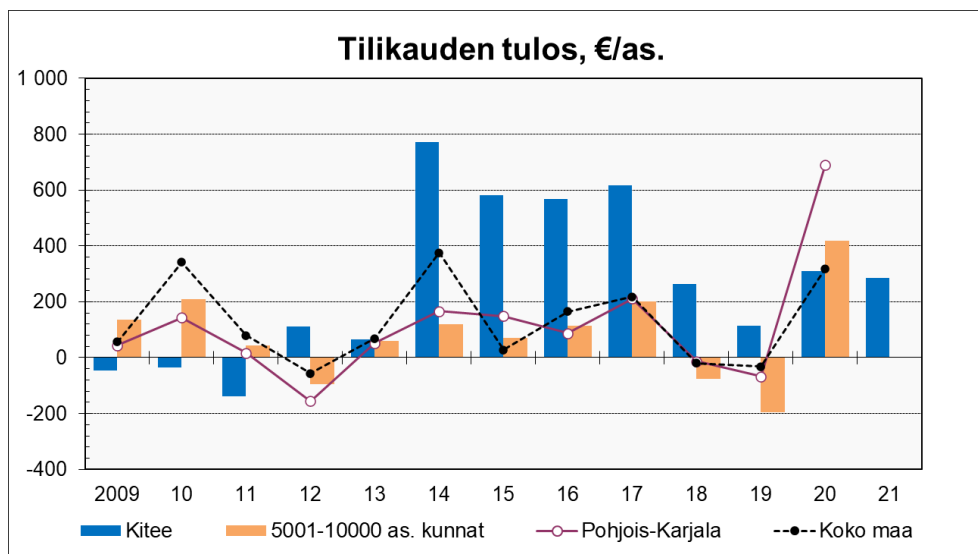

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Kiteen vuosikate %:a poistoista vuosina 2009 – 2021

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2020 Kiteen tilinpäätös

Kiteen tilikauden tulosten kehittyminen vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

1.5 Kiteen kaupungin henkilöstö

Henkilöstön määrää ilmoitetaan tilinpäätöksissä vuosittain 31.12 tilanteen mukaisesti. Vuoden 2021 henkilöstömäärä oli kokonaisuudessaan vuoden 2019 tasolla ja vuoden 2021 lopussa oli 368 henkilöä kaupungin palvelusuhteessa. Vähennystä vuodesta 2020 oli 2,13 %. Vakinaisen henkilöstön määrä laski vuoteen 2020 verrattuna 12 henkilöä ja oli sama 253 henkilöä kuin vuonna 2019.

Taustalla on eläköitymisiä ja kouluverkko tarkastelun vaikutuksia, joiden osalta kaikkia tehtäviä ei täytetty enää vakinaisesti. Varhaiskasvatuslain mukaisia kelpoisia

varhaiskasvatuksenopettajia ei vastaavasti onnistuttu saamaan riittävästi vakinaisiin tehtäviin.

Suurin muutos vakinaisessa henkilöstössä, miinus kuusi henkilöä, toteutui hallintokeskuksen toimialalla. Viestinnän ja elinvoiman tehtäviä ei täytetty loppuvuodeksi vakinaisen henkilöstön siirtyessä uusien työnantajien palvelukseen. Maaseutupalveluiden neljä hallinnollista vakinaista virkaa siirtyi toiminnan siirtyessä liikkeenluovutuksella 1.1.2021 Liperin kunnalle. Teknisen keskuksen hallinnollisiin tehtäviin vakinaistettiin toimi nimikemuutosten yhteydessä, samoin siivous- ja ruokapalveluihin vakinaistettiin henkilöstöä eläköityneiden tilalle tuleva toiminta huomioiden.

Kiteen kaupungin määräaikaisen henkilöstön osuus pieneni määräaikaisuuksissa, mutta vastaavasti sijaisuudet ja työllistäminen pitivät määräaikaisen henkilöstön kokonaisuuden vuoden 2020 tasolla. Varhaiskasvatuksen lakimuutos kelpoisten varhaiskasvatuksenopettajien lisääntyneeseen tarpeeseen ja toiminnan muutoksiin on tuonut määräaikaisia ratkaisuja. Lasten syntyvyys vaikuttaa varhaiskasvatuksen toiminnan ja kouluverkkotarkastelun vakiintumiseen. Samoin erilaisissa hankkeissa toimii määräaikaista henkilöstöä kaupungin palveluksessa.

Vakinaisia virkoja ja toimia täytettiin eläköityneiden osalta tarpeen mukaisesti ja uusia tehtäväjärjestelyjä tarkastellen. Kesänuorten työllistymiseen Kiteen kaupunki pystyi tarjoamaan työpaikkoja enemmän kuin oli nuoria hakijoita. Osaavan henkilöstön saatavuus ja riittävyys on tulevien vuosien iso haaste rekrytointien onnistumisissa. Tämä on kaikkien työalojen valtakunnallinen pulma ja vaatii myös valtakunnallisia ratkaisuja.

Henkilötyövuosissa 374 htv, koko organisaation tarkastelussa oli vähennystä niin vakinaisessa henkilöstössä kuin määräaikaisessakin henkilöstössä yhteensä 5,6 htv edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstömenot, 16 703 271 euroa, kasvoivat edellisestä vuodesta 0,3 miljoonaa euroa (1,96 %). Kasvua selittää suureksi osaksi virka- ja työehtosopimusten allekirjoituspöytäkirjan mukaiset palkkojen yleiskorotukset ja järjestelyerät 1.4.2021 lukien.

Vuonna 2021 henkilöstön sairauspoissaolot olivat valtakunnallisesti ja kaupunkistrategian mukaisesti erittäin hyvällä tasolla, vaikka koronan vaikutukset näkyivät edelleen henkilöstön sairauspoissaoloissa. Toteuma vuodelta 2021 oli 11,2 kalenteripäivää/henkilö, kun vuonna 2020 sairauspoissaolot olivat henkilöä kohden 13,4 kalenteripäivää.

Kiteen kaupungin henkilöstöstä laaditaan vuosittain erillinen henkilöstökertomus. Se sisältää tarkempia henkilöstöstä kuvailevia tunnuslukuja, jotka kertovat henkilöstön tilasta, toiminnasta, tuloksista ja kustannuksista.

1.6 Ympäristötekijät

Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii ympäristöpäällikkö, joka valvoo ympäristönsuojelulain ja muiden toimintaa ohjaavien lakien noudattamista. Ympäristölautakunta on antanut toiminnastaan erillisen toimintakertomuksen.

Vuonna 2021 valmistui Kiteen, Tohmajärven ja Rääkkylän kuntien selvitys Keski-Karjalan rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistyöstä. Selvitys tehtiin vi-ranhaltijavetoisesti ja suosituksena oli Keski-Karjalan yhteisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojeluyksikön perustaminen Kiteen alaisuuteen.

Vuonna 2021 valmistui myös koko maakunnan laajuinen bioindikaattoriseuranta vuodelta 2020. Kitee osallistui bioindikaattoriseurantaan ja ympäristöpäällikkö oli ohjausryhmän osallisena. Tutkimuksen vetovastuussa oli ELY-keskus. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Pohjois-Karjalan ilmanlaadun tilaa käyttäen männyillä kasvavia runkojäkäliä indikaattoreina. Edelliset bioindikaattoritutkimukset ovat tehty vuosin 1998–1999 sekä 2010.

Vuoden aikana oli kaksi pilaantuneita maita koskevaa hanketta; Meijerinrannan lautatarhan kunnostus sekä Villalan vanhan kaatopaikan selvitystyö. Lisäksi vuoden 2021 aikana tekninen keskus suunnitteli ja toteutti useita ympäristön tilaa parantavia hankkeita. Kiteellä aloitettiin muun muassa 3-vuotinen vieraslajihanke, jossa hävitetään vieraslajeja kaupungin mailta, lisäksi hankkeessa neuvotaan vieraslajien hävittämisessä sekä järjestetään vieraslajijätteen keräyspäiviä. Tämän lisäksi vuoden lopussa valmistui puistometsäsuunnitelma, jolla osallistetaan alueen asukkaita lähiviheralueidensa hoidon ja käytön suunnitteluun.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on kaupungin toimintaa vahvasti ohjaava periaate. Kiteen kaupunginhallitus on hyväksynyt 27.5.2019 § 143 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 1.6.2019 - 31.5.2021. Sivistyslautakunta on hyväksynyt esi- ja perusopetuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman 7.12.2016 § 80. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset hankinnoista. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Covid-19-pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisää taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Ennen Venäjän hyökkäystä Ukraina Suomeen odotettiin yltävän 2022 vielä lähes kolmen prosentin kasvuun. Ukrainan kriisin negatiivinen kokonaisvaikutus bkt-kasvuun voi kuluvana vuonna olla noin 1–1,5 prosenttiyksikön luokkaa. Kasvuvauhti olisi näin ollen suunnilleen puolittumassa. Kuntarahoitus arvioi Suomen bkt-kasvun asettuvan kuluvana vuonna 1–2 prosentin haarukkaan ja putoavan vuonna 2023 nol-lan ja yhden prosentin välille.

Energian hinta pitää inflaatiota yllä vuodenvaihteen ympärillä ja kääntyy vähitellen alenevaksi vuoden 2022 aikana. Nopean inflaation taustalla on sekä kysyntä- että tarjontapuolen tekijöitä. Inflaation nousun oletetaan jäävän tilapäiseksi kysyntä- ja tarjontahäiriöiden vähitellen helpottaessa.

Julkisen talouden alijäämä pienenee voimakkaasti vuosina 2021–2023. Alijäämä ei kuitenkaan poistu kokonaan ripeän talouskasvun aikana. Myös velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee väliaikaisesti talouden elpyessä ja alijäämän pienenty-

essä. Talouskasvun hidastuessa velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu heikentää talouden velanhoitokykyä pitkälle tulevaisuuteen.

Tutkimukset osoittavat, että korona-aaltojen talousvaikutukset Suomessa ovat laskeutuneet ajan mittaan. Vaikka rajoitustoimista aiheutuu aina taloudellisia menetyksiä, rokotteet ja jo hankittu kokemus taudin kanssa elämisestä ovat vähentäneet tuoreimpien korona-aaltojen talousvaikutusta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen liittyvät lait hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Ns. sote-lakien hyväksymisen myötä Suomeen syntyy uusi hallinnon taso - itsehallinnolliset hyvinvointialueet. Niiden valmisteluvaihe on jo käynnissä ja varsinaisesti ne ottavat vastuulleen sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden tuottamisen 1.1.2023. Näin ollen kaikkien muiden kuin Helsingin osalta edellä mainittujen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy 21 hyvinvointialueelle.

Kuntien rooli ja vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä säilyy pitkälti ennallaan. Niillä on edelleen vastuu niille jäävien tehtävien osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä kokonaisuuden koordinoimista ja johtamisesta. Hyvinvointialueille puolestaan on säädetty vastaava velvoite sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden osalta. Lisäksi kunnille ja hyvinvointialueille on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 ja 7 §:ssä säädetty yhteistyövelvoite hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Yhteistyövelvoite koskee myös julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Velvoitteet hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien sekä hyvinvoinnin ja terveyden keskeisten tekijöiden huomioimisessa kuntastrategioissa säilyy ennallaan. Myös hyvinvointialueille tulee samansisältöiset velvoitteet aluetasoiseen seurantaan ja suunnitteluun.

Kiteen työttömyysprosentti on laskenut viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Väestön huoltosuhde on heikentynyt edelleen. Tilanne on vastaava useassa itäsuomalaisessa kunnassa. Tärkein tehtävä Kiteellä nyt ja tulevina vuosina on tuotannollisten työpaikkojen säilyttäminen ja lisääminen. Kiteen kaupungille on tärkeää tuotannollisten työpaikkojen turvaaminen sekä niiden lisääminen. Näin saadaan kaupungille verotuloja, uusia asukkaita, palveluyritysten tuotteille kysyntää.

Kiteen kaupunki näyttää suoriutuvan omista palvelutehtävistään normaalisti tulevina vuosina, mikäli työpaikkakehitys saadaan kohenemaan. Toki se edellyttää myös talouden hyvää, pitkäjänteistä hoitamista niin kaupungin omassa toiminnassa kuin yhteistoiminnassa.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muistan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kiteen kaupungin tärkein tavoite on turvata nykyiset työpaikat ja mahdollisuuksien mukaan saada uusia, erityisesti tuotannollisia työpaikkoja. Tässä tavoitteessa onnistuminen tai epäonnistuminen vaikuttaa kaikkeen kaupungin toimintaan: verotulojen kehittymiseen, väestön ikärakenteeseen ja väestön määrään, kuntapalvelujen ja yksityisten palvelujen kysynnän rakenteeseen ja määrään, tilojen kysyntään sekä kolmannen sektorin toimintaan.

Väestön ja etenkin työikäisen väestön väheneminen vaikuttaa merkittävästi kaupungin verotulojen kehittymiseen.

Pienenevät ikäluokat, väestön vanheneminen ja näistä seikoista johtuva palvelurakenteen muutos on välttämätöntä. Kitee on merkittävän muutoksen edessä seuraavan kymmenvuoden aikana. Muutokset tulee sopeuttaa oikea-aikaisesti, jotta kaupunki menestyy.

Henkilöstön ikärakenne, ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja heikentyneet työterveyshuollon palvelut asettavat työnantajalle haasteita henkilökunnan työkyvyn ylläpitämisessä, sekä kokemustiedon siirtämisessä seuraajille. Kaupungilla on työhyvinvoinnin edistämiseen hyviä työkaluja, joita käytetään tehokkaasti myös jatkossa, mm. Kaari-malli. Nykyisen eläke-ennusteen mukaan kaupungin vakituisesta henkilöstöstä eläköityy 29,6 % vuosina 2022–2027.

Vuonna 2021 kaupungin vakinaisen henkilöstön keski-ikä laski vuodesta 2020 yhdellä vuodella niin naisissa kuin miehissäkin, naisten keski-ikä oli 51 vuotta ja miesten 47 vuotta. Henkilöstön keski-ikä pitää sisällään vuoden 2021 aikana palveluksessa olleen henkilöstön. Koko henkilöstön keski-ikä vastaavasti nousi vuodella ja oli kertomusvuoden lopussa 46 vuotta.

Valtakunnallisesti vakinaisen kunnallisen henkilöstön keski-ikä vuonna 2020 laski 0,2 vuotta vuodesta 2019 ja oli 47,6 vuotta. Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä vuonna 2020 oli 39,0 laskien 0,1 vuotta. Työurien pidentymisellä ja vuoden 2017 eläkeuudistuksella on myös vaikutusta henkilöstön keski-ikään

Lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät koskevat koronaviruspandemian ja Ukrainan kriisin vaikutuksia Kiteen kaupungin toimintaan ja talouden kehitykseen. Kaikkia vaikutuksia on mahdotonta arvioida luotettavasti. Kuntaliiton arvion mukaan merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät siihen, kuinka pitkään epävarmuus kehityksen kulusta jatkuu. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat palvelujen kysyntään ja kuluttajien luottamukseen. Vaikutukset työllisyyteen tulevat ilmenemään useimmissa tapauksissa viiveellä.

Koronaviruspandemian laajentuminen ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kuntatalouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin sekä menoja lisäten, tuloja vähentäen, että ennustamista vaikeuttaen.

Ukrainan sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei voi sanoa mitään varmaa. Sota kuitenkin väistämättä pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvun uraa. Ukrainan sodan vuoksi kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridivaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava tai otettava työn alle. Kunnille aiheutuu menopaineita myös ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden, kuten terveyspalveluiden, varhaiskasvatuksen tai opetuksen, järjestämisestä.

Kaupungin oma talous on kunnossa ja voimassa olevan kuntastrategian mukaisesti taloutta hoidetaan vastuullisesti koko valtuustokausi ja eteenpäinkin. Vuoden 2021 syksyllä uudet kunnanvaltuuston aloittivat toimintansa ja myös kuntastrategia tul-

laan päivittämään vuoden 2022 alussa. Strategian keskeisiä näkökohtia ovat elinvoiman lisääminen alueella, kaupungin talouden kunnossa pitäminen myös tulevina vuosina ja siihen liittyvät palveluverkkotarkastelut.

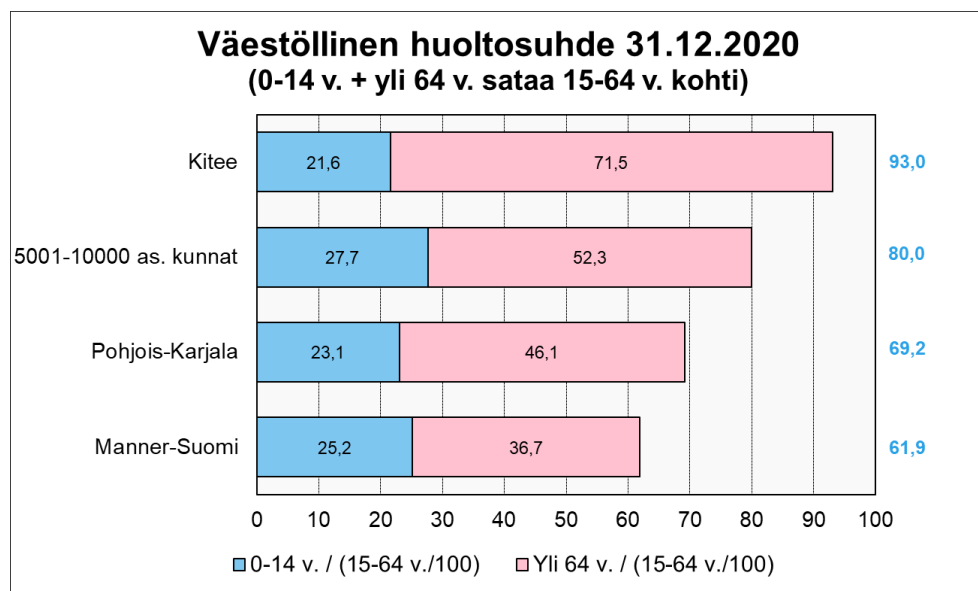
Kaupungin omavaraisuusaste eli oman pääoman osuus taseen loppusummasta on 82,9 %. Tämä luku mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona kuntataloudessa pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kaupungin omien lainojen korkoriski on pienentynyt lainamäärän pienentyessä. Korollista lainaa on 3,7 miljoonaa euroa. Kun kaupunki ottaa uutta lainaa, on oleellista ottaa huomioon korkoriskin hajauttaminen. Uutta pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2022 enintään 0,5 milj. euroa.

Kaupungin ja koko konsernin omistama kiinteistömassa on tarpeeseen nähden edelleen liian suuri. Siitä aiheutuu kaupungille ylimääräisiä käyttökustannuksia. Talouden tasapainottamisen yhteydessä päätettiin palvelutuotannossa tarvittavat tilat. Vuonna 2019 on laadittu tilaselvitys, jonka pohjalta tullaan päättämään, mitkä tilat säilytetään ja pidetään kunnossa. Lopuista luovutetaan myynnin, purkamisen tai vuokraamisen kautta. Tyhjillään olevat, syystä tai toisesta käyttöön soveltumattomat rakennukset on kirjattu vuosittain kuluksi tuloslaskelmaan pois taseesta. Tavanomaisiin kiinteistöihin kohdistuviin riskeihin on varauduttu vakuutuksin. Kaupunki suojautui riskeiltä vakuutuksin yhteensä 77 000 eurolla vuonna 2021.

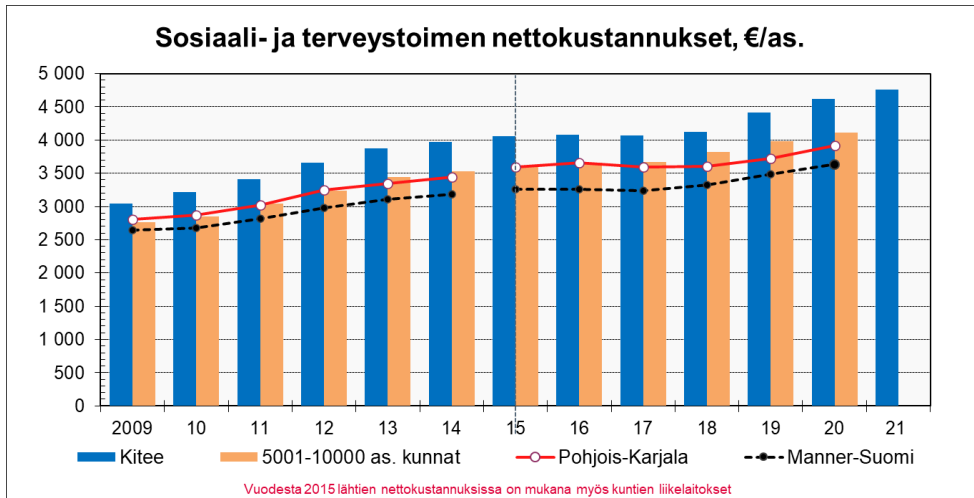
Kaupunkikonserniin 100 % kuuluvien tytäryhtiöiden riskit, tehdyt toimenpiteet ja päätökset on kerrottu asiakirjan kohdissa 4.3. ja 4.5.

Väestöllinen huoltosuhde 31.12.2020

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien palvelutuotannon kustannuksia 2009–2020

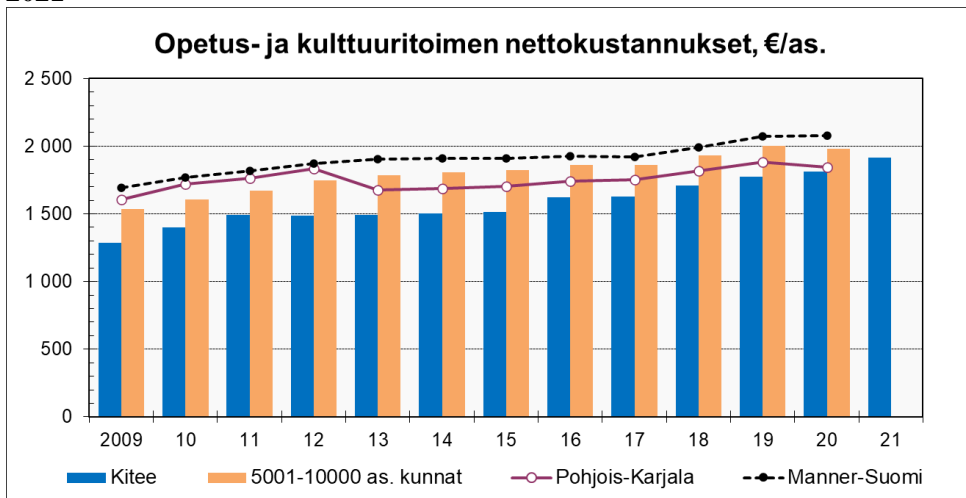

Kiteen sosiaali- ja terveystoimen nettokustannusten kehitys 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien palvelutuotannon kustannuksia 2009 – 2020 ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Kiteen vuoden 2021 sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset on laskettu:

Siun Soten maksuosuus	43 415 952 €
Siun Soten alijäämä	1 197 674 €
Siun Soten eläkevastuut	1 064 055 €
Kuntouttavan työtoiminnan nettokustannukset	88 596 €
Työmarkkinatuen kuntaosuus	861 909 €
Ympäristöterveydenhuolto	327 336 €
Yhteensä	46 955 522 €
Asukasluvu	9 876
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, €/as.	4 755

Kiteen opetus ja kulttuuritoimen nettokustannusten kehitys vuosina 2009 – 2021

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien palvelutuotannon kustannuksia 2009 – 2020 ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös.

2 Selonteko Kiteen kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupungin toiminnan ohjauksessa noudatetaan voimassa olevaa hallintosääntöä ja kuntalakea sekä erityislainsäädäntöä ja kunnan omia ohjeita. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne kaupungin toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä, ja jotka toimivat kunnan viranomaisina vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Kiteen kaupunginhallitus on hyväksynyt 19.12.2011 § 317 sisäisen valvonnan ohjeen. Kiteen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 10.8.2020 § 213. Uusimmat hankintalain muutokset astuivat voimaan 1.1.2017. Kiteen kaupunki valmisteli hankintalakiin (1397/2016) perustuvan hankintaohjeen ja se hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 21.9.2020 § 266.

Toimialajohtajat ovat antaneet pyydetty selonteot kaupunginjohtajalle toimialansa vuoden 2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmasta, järjestämisestä, keskeisistä tehdyistä havainnoista ja toimenpiteistä. Toimialat ovat noudattaneet sisäisessä valvonnassa kaupungin sisäisen valvonnan ohjetta.

Riskien kartoitusta on tehty eri osa-alueilla. Teknisellä toimialalla kehitettiin vuonna 2018 teknisen keskuksen palvelutuotannolle riskien suunnitelmallista hallintaa varten riskinarviointimalli. Riskienarviointimallin käyttöä jatketaan ja sitä kehitetään edelleen strategisten tavoitteiden ja palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Sivistyskeskuksessa toimintaa, toiminnan laatua ja vaikuttavuutta seurataan pitkin vuotta. Tämä tapahtuu tulosalueittain mm. järjestämällä rehtorikokouksia ja työpaikkapalavereita, joissa toimintaa analysoidaan.

Perehdyttämiseen kiinnitettiin kasvavaa huomiota vuoden 2021 aikana. Hiljaisen tiedon ja osaamisen siirrosta on pyritty huolehtimaan pitkänlinjan asiantuntijoiden eläköityessä siten, että uusi työntekijä on yhtä aikaa eläköityvän työntekijän kanssa perehtymässä. Vanhojen ja uusien viranhaltijoiden työskennellessä rinnakkain tiedon ja osaamisen siirtyminen on tapahtunut luontevasti.

Keskeisissä valvontatehtävissä työskentelevät viranhaltijat ovat kokeneet työkuormitusta. Tämän riskin poistaminen vaatii sekä sisäisiä järjestelyjä ja toimenpiteitä että kuntarajat ylittävää yhteistyötä.

Suoritetuissa valvontatoimenpiteissä, joilla varmistetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja sekä varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus, on korjattu vähäiset virheelliset menettelyt heti, kun ne on havaittu.

Kirjanpito ja talouden seuranta oli ajan tasalla koko vuoden. Toteutumisasiaportteja käytiin läpi johtoryhmässä, esimiesten palaverissa, yksiköiden palaverissa, henkilöstöinfoissa ja yhteistyötoimikunnan kokouksissa. Kaupunginhallitukselle ja lautakunnille raportoitii kuukausittain, valtuustolle kolmannesvuositain.

Käytössä olevat esimiesten säännölliset aamukahvitilaisuudet ovat osoittautuneet onnistuneeksi tavaksi tiedottaa ajankohtaisista asioista esimiehille sekä kuulla ja tukea heitä tehtävässään. Koko henkilöstölle suunnatut henkilöstöinfot järjestettiin joulukuussa. Toimialoilla oli käytössä säännölliset palaverit. Eri työyksiköissä on pidetty kohdistettuja perehdytystilaisuuksia henkilöstölle. Henkilöstön uusi sisäinen tiedotus- ja uutiskanava Kinetti valmistui vuoden 2021 aikana.

Sopimushallinnan ohjeistus, sopimusten kartoitus ja sopimusten siirtäminen sähköiseen järjestelmään on edelleen valmisteluvaiheessa.

Vuoden 2021 toimintaan on edelleen vaikuttanut keväällä 2020 puhjennut koronapandemia. Pandemian vaatimiin erityis toimiin kaupungin organisaatio ryhtyi hyvää harkintaa ja toimintakykyä osoittaen. Lainsäädännön muutoksia, AVI:n ohjeistuksia ja paikallista tilannetta seurattiin päivittäin.

Vuoden 2021 aika alkanut COVID-19-pandemia on aiheuttanut suunnitellusta poikkeavaa toimintaa kaikissa sivistystoimen tulosyksiköissä. Sivistystoimi on joutunut arvioimaan pandemiaan liittyviä riskejä lähes päivittäin. Pandemia on vaatinut fyysisistä suojautumista, mutta myös henkilöstön jaksamiseen ja poissaoloihin liittyvät riskit ovat kasvaneet koko vuoden 2021.

Tekninen keskus vastasi keskitetysti suojarustehankinnoista koko kaupunkiorganisaatiolle. Monien toimintojen uudelleen organisoimisesta huolimatta väärinkäytöksiä tai merkittäviä ongelmia ei ilmennyt.

Valtuustoon nähden sitovista käyttötalousosan tulosalueista, 15 kpl, talousarvion toimintakatteen ylitti kolme tulosaluetta. Valtuustoon nähden sitovista tulosalueista talousarvion toimintakatteen alitti kaksitoista tulosaluetta. Vuoden 2021 aikana tehtiin joitain talousarviomuutoksia johtuen koronatilanteen seurauksena muuttuneista toimintoista ja edelleen tuottojen ja kulujen toteutumisesta sekä verotuloissa tapahtuneista muutoksista.

Kuukausittain on seurattu henkilöstön osalta henkilöstömääriä, sairauspoissaoloja sekä joustovapaiden käyttöä. Investointeihin ja käyttötalouden hankkeisiin on haettu ulkopuolista rahoitusta, mikäli saamisen edellytykset ovat täyttyneet. Kaupunki sai hyvin hankerahoitusta.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma kuvaa tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyttä tilikaudelle jaksotettujen menojen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	8 508	8 298
Valmistus omaan käyttöön	2	
Toimintakulut	-77 594	-76 648
Toimintakate	-69 083	-68 350
Verotulot	33 547	32 672
Valtionosuudet	41 010	42 127
Rahoitustuotot ja -kulut	251	379
Korkotuotot	12	12
Muut rahoitustuotot	266	395
Korkokulut	-25	-27
Muut rahoituskulut	-2	-1
Vuosikate	5 725	6 828
Poistot ja arvonalentumiset	-2 912	-3 763
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	2 813	3 065
Tilinpäätössiirrot	28	28
Tilikauden ylijäämä	2 842	3 093
Toimintatuotot/kulut %	11,0	10,8
Vuosikate/Poistot %	197	181
Vuosikate, euroa/asukas	580	687
Asukasmäärä	9 876	9 935

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua palvelutuotannon myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin.

Vuosikate euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 725	6 828
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-435	191
Toiminnan rahavirta	5 291	7 019
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 150	-3 510
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30	176
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56	179
Investointien rahavirta	-2 064	-3 155
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 226	3 864
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-11	-141
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 540
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-931	-741
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	883	-203
Rahoituksen rahavirta	-58	455
Rahavarojen muutos	3 168	4 320
Rahavarat 31.12.	12 260	9 092
Rahavarat 1.1.	9 092	4 772
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	22 663	25 373
Investointien tulorahoitus, %	270,0	204,8
Laskennallinen lainanhoitokate	12,9	12,2
Kassan riittävyys, pv	55	41
Asukasmäärä	9 876	9 935

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraanpääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksuihin sisältyvät toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021 1 000 €	2020 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	50 529	51 353
Aineettomat hyödykkeet	16	26
Aineettomat oikeudet	13	26
Muut pitkävaikutteiset menot	3	
Aineelliset hyödykkeet	44 211	45 009
Aineelliset hyödykkeet	44 211	45 009
Maa- ja vesialueet	6 878	6 880
Rakennukset	27 832	29 597
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 108	7 385
Koneet ja kalusto	354	386
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 034	756
Sijoitukset	6 301	6 317
Osakkeet ja osuudet	5 676	5 702
Muut lainasaamiset	108	108
Muut saamiset	517	507
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	118	118
Lahjoitusrahastojen varat	118	118
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 152	11 603
Saamiset	1 892	2 511
Pitkäaikaiset saamiset	413	410
Lainasaamiset	15	20
Muut saamiset	398	390
Lyhytaikaiset saamiset	1 479	2 102
Myyntisaamiset	809	1 026
Lainasaamiset	44	491
Muut saamiset	210	114
Siirtosaamiset	415	471
Rahat ja pankkisaamiset	12 260	9 092
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 799	63 074

VASTATTAVAA	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
OMA PÄÄOMA	53 524	50 682
Peruspääoma	27 017	27 017
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	23 665	20 572
Tilikauden yli-/alijäämä	2 842	3 093
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	195	223
Poistoero	195	223
PAKOLLISET VARAUKSET	1 828	2 249
Muut pakolliset varaukset	1 828	2 249
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	465	466
Lahjoitusrahastojen pääomat	2	3
Muut toimeksiantojen pääomat	463	463
VIERAS PÄÄOMA	8 787	9 453
Pitkäaikainen	3 304	4 173
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 480	3 361
Muut velat	823	812
Lyhytaikainen	5 483	5 280
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	881	931
Lyhytaikaiset ostovelat	1 715	1 255
Muut velat	290	297
Siirtovelat	2 598	2 797
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 799	63 074
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	82,9	80,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10,6	11,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	26 506	23 665
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	2 684	2 382
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	3 361	4 292
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	340	432
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 euroa	3 473	4 388
Lainat ja vastuut, €/asukas	352	442
Lainasaamiset, 1000 euroa	108	108
Asukasmäärä	9 876	9 935

TASEEN TUNNUSLUVUT**Omavaraisuusaste, %**

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat toimintatuloista, verotuloista ja valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainakanta jaettuna asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

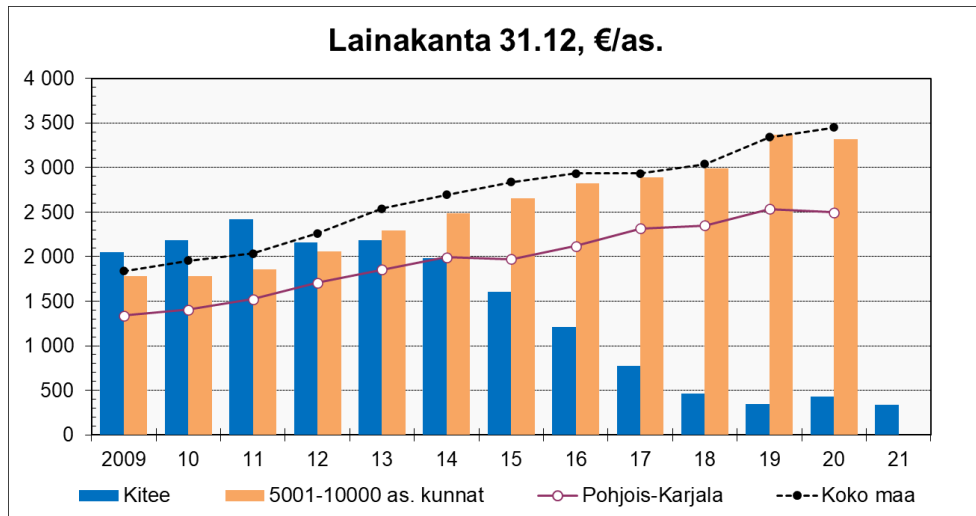
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= lainat ja vuokravastuut 31.12. / asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12.

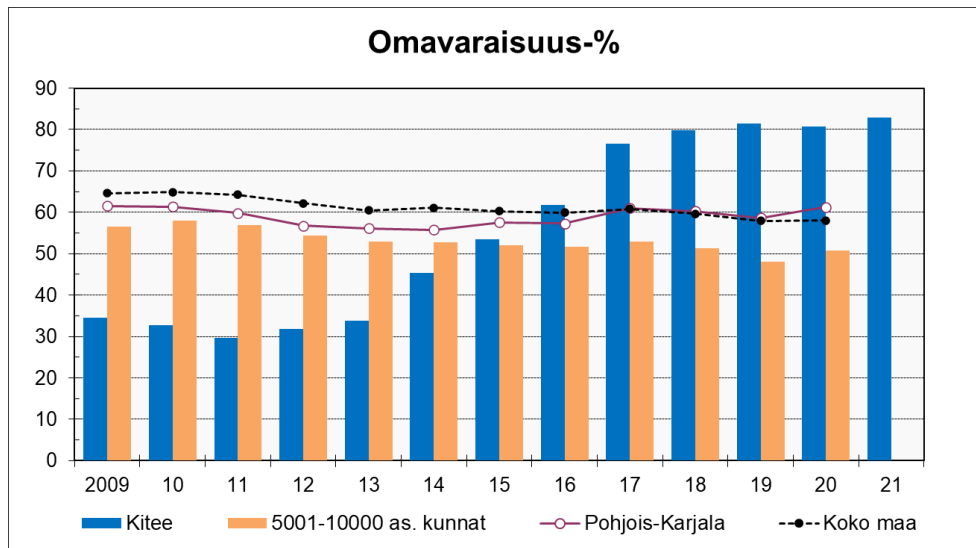
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Kiteen lainamäärän kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

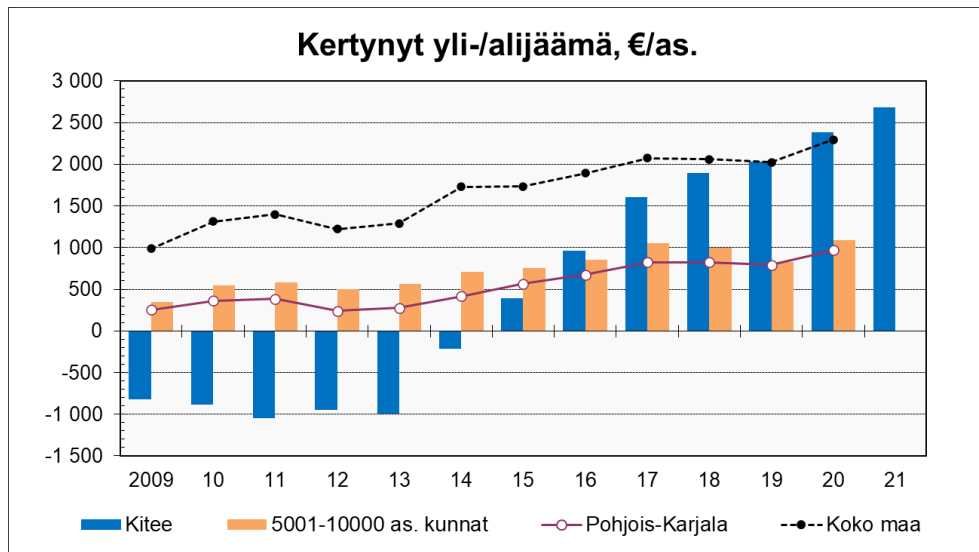
Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Kiteen omavaraisuusprosentin kehittyminen 2009 – 2021

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Kiteen kertyneen yli- / alijäämän kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

3.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	8 508	Toimintakulut	77 593
		Valmistus omaan käyttöön	-2
Verotulot	33 547	Korkokulut	25
Valtionosuudet	41 010	Muut rahoituskulut	2
Korkotuotot	12	Satunnaiset kulut	
Muut rahoitustuotot	266	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset tuotot		Pakollisten varausten muutos	
Tulorahoituksen korjauserät		-Pakollisten varausten lis.(+),väh.(-)	421
- Pysyvien vastaavien		-Pysyvien vastaavien	
hyödykkeiden luovutusvoitot	-20	hyödykkeiden luovutustappiot	-6
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	30	Investointimenot	2 150
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	11
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	931
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	83 409	Kokonaismenot yhteensä	81 124
Kokonaistulot	83 409		
Kokonaismenot	81 124		
	2 285		
Rahavarojen muutos	3 168		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-883		
	2 285		

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Muut yhtiöt	2	
Osakkuusyhteisöt	0	1
Kuntayhtymät	4	
Yhteensä	8	1

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kiteen kaupunginvaltuusto on 18.12.2017 § 84 hyväksynyt konserniohjeen, jossa määritellään Kiteen kaupungin sekä sen omistamien tytäryhteisöjen johtamisen, ohjauksen ja seurannan toimintaperiaatteet. Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina ja noudattavat valtuuston ja hallituksen määrittelemää toimintalinjausta. Konserniohjeessa kaupunginvaltuusto päättää kaupunkikonsernin ohjauksen periaatteista.

Kiteen kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat Kitee-konsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.6.2018 § 19 Kiteen Kotitalot Oy:n toiminnan ja talouden pitkän aikavälin suunnitelmat ja lähiajan tavoitteet nostaa asuntojen käyttöastetta yli 90 prosentin sekä pitää säilytettävät asunnot hyvässä kunnossa ja yhtiön talous vakaana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.4.2020 § 11, että yhtiö tyhjentää ja purkaa Rantalassa sijaitsevan Rantalantie 11 GHI-talon vuonna 2020. Purkamisen siirtyi vuodelle 2021 ja se toteutettiin kesäkuun alkuun mennessä.

Tyhjien asuntojen tavoite ylittyi etupäässä laajojen, useisiin asuntoihin kohdistuneiden vesivahinkojen vuoksi. Yli 6 kuukautta tyhjänä olleista asunnoista yksiöitä oli 9,1 %, kaksioita 47,8 % ja isompia 43,1 %. Vuoden lopussa yli 2 kuukautta tyhjänä olleita asuntoja oli 36 kpl, joista yli 6 kuukautta tyhjänä 28 asuntoa.

Kiinteistökannan toimenpidesuunnitelmaa päivitettiin keväällä 2021. Sen perustella selvitettiin tarkemmin Hakatie 4:n kiinteistön toimenpiteitä päätyen esittämään yhden talon purkamista vuoden 2022 aikana. Kaupunginhallitukseen asia eteni tammi-kuussa 2022 ja kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa helmikuussa 2022.

Käyttöaste nousi koko vuoden osalta yli tavoitteen ollen 90,12 prosenttia. Kohteiden käyttöasteet vaihtelivat 77,15–100,00 prosentin välillä. Käyttöaste jäi alle 90 prosentin viidessä kohteessa.

Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot säilytetään itsenäisenä yhtiönä, eikä sitä pureta. Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalojen tavoitteiksi asetettiin asuntojen käyttöasteen nostaminen yli 90 %:n ja talouden vakauttaminen vaiheittain vuoteen 2025 mennessä. Kaupunginvaltuusto edellytti päätöksessään, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot alaskirjaa tarpeeseen nähden liian suuren rakennuskannan vuosina 2019–2025.

Tavoitteeseen pääsemiseksi yhtiö laati yksilöidyn toimenpidesuunnitelman, ja sen avulla mm. ylikapasiteettia puretaan. Yhtiö hakee purkamiseen purkuavustukset.

Kaupunki päätti rahoittaa purettavien rakennusten purkukustannuksia ARA:n purkuavustuksen ylittäviltä osin arviolta yhteensä 500 000 eurolla vuosina 2019–2025. Talousarvioon on varattu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti 60 000 euroa vuonna 2021 toteutettavien rakennuksien purkamisen kustannuksiin.

Yhtiö on purkanut vuosina 2020–2021 yhteensä neljä talokokonaisuutta, joissa oli yhteensä 66 asuntoa. Näihin on saatu ARA-avustus ja omistajalta puskurirahoitus, jota tarvitaan ennen kuin avustus saadaan maksatukseen.

Käytössä olevan asuntokannan käyttöaste oli vuonna 2021 hieman yli 53 %. Yhtiöllä on käytössä kuusi taloa, joissa vuokrattavia asuntoja on 93 kpl. Vuonna 2022 myydään yksi talo ja päätetään lisätoimenpiteistä, joilla käyttöaste saadaan vahvemmaksi.

Jotta yhtiö pääsee yli 90 % käyttöasteeseen tavoiteaikataulussa, yhtiö jatkaa toimenpiteitä kapasiteetin sopeuttamiseksi kysyntää vastaavaksi. Tyhjennettävien sekä purettavien talojen alaskirjaukset rasittavat taloutta, kunnes tarvittavat toimenpiteet on tehty täysimääräisesti. Tehtävät tervehdyttämistoimenpiteet vaativat edelleen omistajan rahoitusta.

4.4 Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kiteen Kotitalot Oy

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma
Talouden tasapainossa pitäminen/ tyhjien asuntojen määrän vähentäminen	Tyhjät asunnot (6 kk), kpl	35 kpl	44 kpl, ei sisällä purettua taloa
Yhden talon purkaminen (siirtyy vuodelta 2020)	Asuntojen väheneminen kpl	24 kpl	24 kpl
Kiinteistökannan toimenpidesuunnitelman päivittäminen	Päivitetään syksyyn mennessä	Valmis syyskuussa 2021	valmis syksyllä 2021
Kohtuullinen vuokrataso	Vuokra pyritään pitämään vuoden 2020 tasolla kuitenkin huomioiden tulevat korjaukset	Vuoden 2020 keskineliövuokra 8,74 €/jm ² /kk	Keskineliövuokra 8,82 €/jm ² /kk 1.3.2021 alkaen
Asuntojen tehokas vuokraus koko asuntokannassa	Käyttöaste, %	90 %	90,1 %

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.6.2018 § 19 Kiteen Kotitalot Oy:n toiminnan ja talouden pitkän aikavälin suunnitelmat ja lähiajan tavoitteet nostaa asuntojen käyttöastetta yli 90 prosenttiin sekä pitää säilytettävät asunnot hyvässä kunnossa ja yhtiön talous vakaana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.4.2020 § 11, että yhtiö tyhjentää ja purkaa Rantalassa sijaitsevan Rantalantie 11 GHI-talon vuonna 2020. Purkaminen siirtyi vuodelle 2021 ja toteutettiin kesäkuun alkuun mennessä.

Tyhjien asuntojen tavoite ylittyi etupäässä laajojen, useisiin asuntoihin kohdistuneiden vesivahinkojen vuoksi. Yli 6 kuukautta tyhjänä olleista asunnoista yksioita oli 9,1 %, kaksioita 47,8 % ja isompia 43,1 %. Vuoden lopussa yli 2 kuukautta tyhjänä olleita asuntoja oli 36 kpl, joista yli 6 kuukautta tyhjänä 28 asuntoa.

Kiinteistökannan toimenpidesuunnitelmaa päivitettiin keväällä. Sen perustella selvitettiin tarkemmin Hakatie 4:n kiinteistön toimenpiteitä päätyen esittämään yhden talon purkamista vuoden 2022 aikana. Kaupungin-hallitukseen asia eteni tammikuussa 2022 ja kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa helmikuussa 2022.

Vuokrien tarkistuksessa 1.3.2021 lukien (0,03 – 0,27 €/jm²/kk) huomioitiin kiinteistöjen toteutetut ja suunnitellut korjaukset.

Käyttöaste nousi koko vuoden osalta yli tavoitteen ollen 90,12 prosenttia. Kohteiden käyttöasteet vaihtelivat 77,15–100,00 prosentin välillä. Käyttöaste jäi alle 90 prosentin viidessä kohteessa.

Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot

Kiteen kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot on taloudellisesti vaikeuksissa eikä ole pystynyt hoitamaan kaikkia velvoitteitaan, vaan on tarvinnut kaupungin tukea viime vuosina.

Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot säilytetään itsenäisenä yhtiönä ja että sitä ei pureta. Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalojen tavoitteiksi asetettiin asuntojen käyttöasteen nostaminen yli 90 %:n ja talouden vakauttaminen vaiheittain vuoteen 2025 mennessä. Kaupunginvaltuusto edellytti päätöksessään, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot alaskirjaa tarpeeseen nähden liian suuren rakennuskannan vuosina 2019–2025.

Tavoitteeseen pääsemiseksi yhtiö laati yksilöidyn toimenpidesuunnitelman, ja sen avulla mm. ylikapasiteettia puretaan. Yhtiö hakee purkamiseen purkuavustukset.

Kaupunki päätti rahoittaa purettavien rakennusten purkukustannuksia ARA:n purkuavustuksen ylitäviltä osin arviolta yhteensä 500 000 eurolla vuosina 2019–2025. Talousarvioon on varattu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti 60 000 euroa vuonna 2021 toteutettavien rakennuksien purkamisen kustannuksiin.

Yhtiö on purkanut vuosina 2020–2021 yhteensä neljä talokokonaisuutta, joissa oli yhteensä 66 asuntoa. Näihin on saatu ARA-avustus ja omistajalta puskurirahoitus, jota tarvitaan ennen kuin avustus saadaan maksatukseen.

Käytössä olevan asuntokannan käyttöaste oli vuonna 2021 hieman yli 53 %. Yhtiöllä on käytössä kuusi taloa, joissa vuokrattavia asuntoja on 93 kpl. Vuonna 2022 myydään yksi talo ja päätetään lisätoimenpiteistä, joilla käyttöaste saadaan vahvemmaksi.

Jotta yhtiö pääsee yli 90 % käyttöasteeseen tavoiteaikataulussa, yhtiö jatkaa toimenpiteitä kapasiteetin sopeuttamiseksi kysyntää vastaavaksi. Tyhjennettävien sekä purettavien talojen alaskirjaukset rasittavat taloutta, kunnes tarvittavat toimenpiteet on tehty täysimääräisesti. Tehtävät tervehdyttämistoimenpiteet vaativat edelleen omistajan rahoitusta.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma
Talouden tasapainottaminen käytössä olevin keinoin ja yhtiön purkamiseen valmistautuminen	Tarkka taloudenhoito ja aktiivinen talouden seuranta hallituksen kokouksissa sekä yhtiön purkamisen valmistelu	Aktiivinen seuranta ja purkamisen valmistelu yhdessä konsernijohdon kanssa	Purettu kaksi talokokonaisuutta, yhteensä 17 asuntoa vuonna 2021
Kohtuullinen vuokrataso	Keskineliövuokra €/jm ² /kk	keskineliövuokra 9,72€/jm ² /kk	keskineliövuokra 9,72€/jm ² /kk
Asuntojen tehokas vuokraus käytössä olevassa asuntokannassa	Käyttöaste, %	Vähintään 54 %	Hieman yli 53 %

Kiteen Lämpö Oy

Kiteen Lämpö Oy on Kiteen kaupunkikeskustan alueella lämpöenergiaa tuottava ja jakava osakeyhtiö. Yhtiön osakkeista omistaa Kiteen kaupunki 90 % ja Pohjois-Karjalan Sähkö Oy 10 %.

Kiteen Lämpö Oy on kaupungin strategista omistamista, jonka tehtävänä ei ole tuottaa ensisijaisesti voittoa omistajalleen, vaan tavoitteena on turvata energiahuollon toimintavarmuus, hinnan kilpailukyky sekä energiatoimialan paikallinen kehittäminen.

Kiteen kaupungin tärkeä kilpailutekijä on panostukset uusiutuvaan ja päästöttömään energiaan.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma
Energiaa mahdollisimman edullisesti ja kilpailukykyisesti asiakkaille	e/MWh,(Valtakunnallinen keskiarvo, energia + tehomaksu 87,65 e/MWh sis. alv, 7/2020)	Kaukolämmön hinta, energia + tehomaksu 75,00 e/MWh sis. alv	Energia- ja tehomaksu 78,21 €/MWh sis. alv
Kaukolämmön toimintavarmuus	Ennakoimattomat keskeytykset	Ennakoimattomia keskeytyksiä 0 kpl	0 kpl
Energiantuotannossa öljyn osuus mahdollisimman pieni	Osuus - %	alle 3 %	4,5 %

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETI on Keski-Karjalan kuntien omistama elinkeinoyhtiö, jonka tehtävänä on Keski-Karjalan elinkeinopolitiikan edistäminen, kehittäminen ja toteuttaminen sekä elinkeinoasioiden hoidon ja yhteistoiminnan järjestäminen ja organisoiminen.

KETIn toiminta painottuu erityisesti yritysneuvontaan, kehittämishankkeiden toteutukseen sekä seutumarkkinointiin. Perusneuvonta on yrityksille ilmaista. Kehittämishankkeet palvelevat oman toimialansa yrityksiä.

Keski-Karjalan kunnat rahoittavat kehitysyhtiön toimintaa. KETIn osakassopimuksen mukainen Kiteen maksuosuus vuonna 2021 oli 375 165 euroa.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma
Uusien yritysten määrä	Uudet perustetut yritykset Keski-Karjalassa kaupparekisterin mukaan	60 kpl seurantatieto	64 kpl
	Uudet perustetut yritykset Kiteellä kaupparekisterin mukaan	38 kpl seurantatieto	33 kpl
Teollisten työpaikkojen lisääminen /	Teollisten työpaikkojen määrän kasvu	40 kpl	3 kpl
Uudet työpaikat	Uudet työpaikat	60 kpl	46 kpl
Asiakasmäärä	KETIn toimenpiteisiin osallistuneiden yritysten ja henkilöiden määrä	700 asiakasta	754 asiakasta
Asiakkaiden tyytyväisyys yhtiön toimintaan	Kokonaisarvosana asteikolla 1-5	4,0	4,7
Talous	tilikauden tulos	positiivinen tai nolla	11.595,40 e

4.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot Oy:n jatkaa pitkän aikavälin suunnitelman toteuttamista vuoden 2022 aikana. Toteutukseen liittyviä kustannuksia on otettu huomioon talousarviossa 2022 ja tehdyissä pakollisissa varauksissa. Kaupunki on päättänyt rahoittaa purettavien rakennusten purkukustannukset ARA:n purkuavustuksen ylittäviltä osin. Kaupunki on edellyttänyt, että yhtiö maksaa lainat pois rakennusten alaskirjausten tahdissa lainaehtojen niin mahdollistaessa, ja päättänyt maksaa yhtiölle tähän tarkoitukseen tarvittavat avustukset vuosina 2019-2025.

Kiteen Kotitalot Oy:n pitkän aikavälin suunnitelmaa toteutetaan. Sen toteutuksen kustannukset kaupungille on otettu huomioon talousarviossa 2022 ja mahdolliset kustannukset tulevana vuosina otetaan huomioon. Tavoite on, että yhtiö toteuttaa toimenpiteet pääosin omin varoin ja kohtuullisella lainanotolla ja hakee kaikki valtion avustukset.

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Ketä Oy ja Kiteen Lämpö Oy ovat taloudeltaan terveitä yhtiöitä.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kiteen kaupungin konserniohjeen mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallituksen tehtävänä on muun muassa valvoa kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa, sekä antaa ohjeita kaupunkia edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisessa käsiteltäviin asioihin.

Kaupunginhallitus on ohjeistanut yhtiökokouksiin osallistuvia Kiteen kaupungin edustajiksi nimettyjä henkilöitä. Ohjeistus on ollut riittävää, koska päätökset ovat olleet kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisia vuonna 2021.

Tiedonkulku konserniyhteisöjen ja konsernijohton välillä on varmistettu esimerkiksi siten, että konserniyhteisöjen hallitukseen ja johtokuntiin on valittu kaupunginhallituksen jäseniä ja Ketä Oy:n hallitukseen myös kaupunginjohtaja. Kiteen Kotitalot Oy ja Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot toimittaa hallituksen esityslistat etukäteen kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle, ja he ovat osallistuneet kokouksiin tarvittaessa.

Kaupunginjohtaja on käynyt säännöllisesti keskusteluita Ketä Oy:n, Kiteen Lämpö Oy:n, Kiteen Kotitalot Oy:n ja Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalojen toimitusjohtajien kanssa yhtiöiden ajankohtaisista asioista ja taloudellisesta tilanteesta. Tytäryhtiöt toimittavat kolmannesvuosittain raportin kaupungille tavoitteiden toteutumisesta. Ne liitetään kaupungin osavuositarkastukseen.

4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	68 103	63 332
Toimintakulut	-136 394	-130 955
Toimintakate	-68 291	-67 623
Verotulot	33 445	32 556
Valtionosuudet	43 779	44 888
Rahoitustuotot ja -kulut	230	267
Korkotuotot	92	81
Muut rahoitustuotot	336	417
Korkokulut	-174	-228
Muut rahoituskulut	-23	-2
Vuosikate	9 163	10 089
Poistot ja arvonalentumiset	-4 915	-5 838
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 665	-5 007
Arvonalentumiset	250	-831
Tilikauden tulos	4 248	4 250
Tilinpäätössiirrot	6	6
Tilikauden verot	-105	-57
Laskennalliset verot	-83	29
Vähemmistöosuudet	-48	-24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 018	4 204
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	49,9	48,4
Vuosikate/Poistot, %	186,4	172,8
Vuosikate euroa/asukas	928	1 015
Asukasmäärä	9 876	9 935

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100%, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021 <i>1 000 €</i>	2020 <i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 163	10 089
Tilikauden verot	-105	-57
Tulorahoituksen korjaukset	-1 081	-833
Toiminnan rahavirta yhteensä	7 978	9 198
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 958	-5 457
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	209
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	82	313
Investointien rahavirta yhteensä	-3 816	-4 934
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 162	4 264
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	5	-144
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 752	4 825
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 434	-3 534
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-722	122
Lainakannan muutokset yhteensä	-404	1 412
Oman pääoman muutokset	1	188
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	898	-2 061
Rahoituksen rahavirta	501	-605
Rahavarojen muutos	4 663	3 659
Rahavarat 31. 12.	21 871	17 208
Rahavarat 1.1.	17 208	13 549
Rahavarojen muutos	4 663	3 659
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	22 900	25 177
Investointien tulorahoitus, %	235,1	192,3
Laskennallinen lainanhoitokate	3,4	3,6
Kassan riittävyys	56	45

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksuihin sisältyvät toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, tilikauden verot, investointimenot, antolainojen lisäys ja pitkäaikaisten lainojen vähennys.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT	69 663	70 728
Aineettomat hyödykkeet	106	88
Aineettomat oikeudet	78	67
Muut pitkäaikaiset menot	28	21
Aineelliset hyödykkeet	67 922	68 991
Maa- ja vesialueet	8 191	8 193
Rakennukset	46 320	48 563
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 304	7 587
Koneet ja kalusto	2 918	3 093
Muut aineelliset hyödykkeet	12	14
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 177	1 542
Sijoitukset	1 635	1 648
Osakkeet ja osuudet	1 014	1 022
Muut lainasaamiset	62	62
Muut saamiset	559	565
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	309	179
VAIHTUVAT VASTAAVAT	30 804	25 564
Vaihto-omaisuus	826	763
Saamiset	8 107	7 592
Pitkäaikaiset saamiset	419	446
Lyhytaikaiset saamiset	7 688	7 146
Rahoitusarvopaperit	1 388	731
Rahat ja pankkisaamiset	20 483	16 477
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 777	96 470

VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	59 757	55 760
Peruspääoma	27 017	27 017
Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	4	4
Arvonkorotusraho	199	216
Muut omat rahastot	581	596
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	27 939	23 723
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 018	4 204
VÄHEMMISTÖOSUDET	470	422
PAKOLLISET VARAUKSET	952	1 974
Eläkevastuuvaraus	8	9
Muut pakolliset varaukset	943	1 965
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	698	642
VIERAS PÄÄOMA	38 900	37 672
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	17 547	17 250
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 384	2 357
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 005	3 706
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15 963	14 359
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 777	96 470
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	60,2	58,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,3	26,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	31 957	27 927
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	3 236	2 811
Konsernin lainat, euroa/asukas	2 081	2 109
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	20 552	20 956
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 euroa	23 559	25 425
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 385	2 559
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	62	62
Konsernin henkilöstömäärä	387	393,5
Kunnan asukasmäärä	9 876	9 935
TASEEN TUNNUSLUVUT		

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernin merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainakanta jaettuna kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

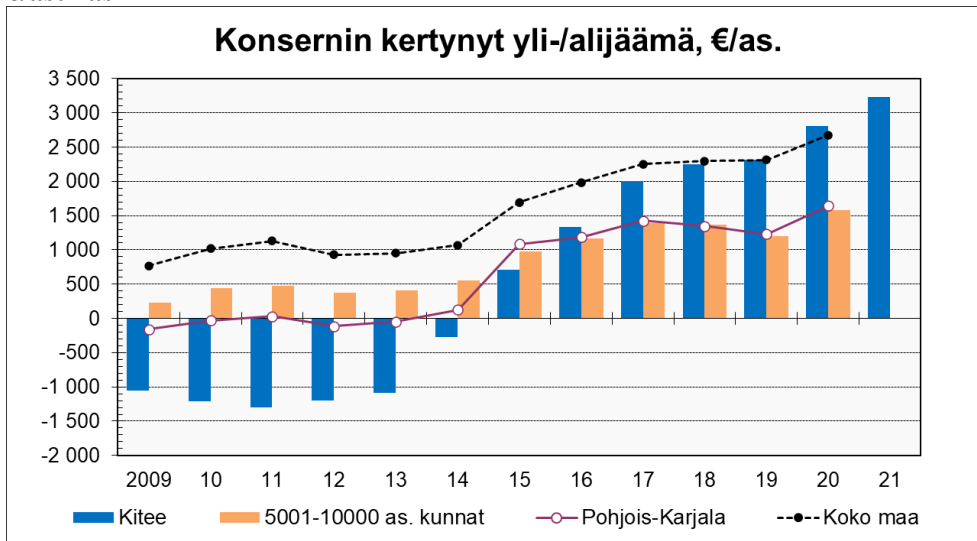
Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Konsernin henkilöstömäärä

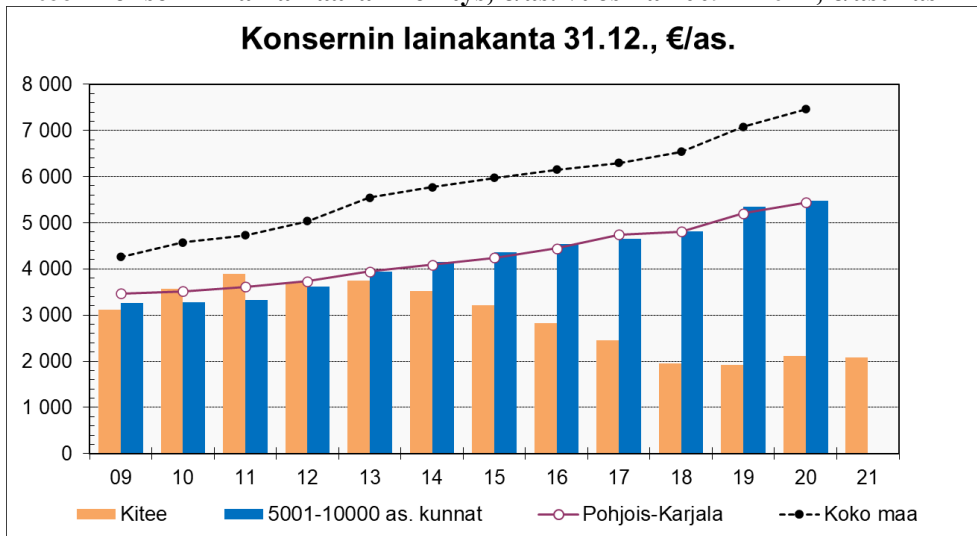
Toimintakertomuksessa on suositeltavaa esittää kunnan ja sen tytäryhteisöiden palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

Kiteen konsernin kertyneen yli-/alijäämän kehitys vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

Kiteen konsernin lainamäärän kehitys, €/as. vuosina 2009 – 2021, €/asukas

Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto ja vuosi 2021 Kiteen tilinpäätös

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2 813 126,00 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyä poistoeroa suunnitelman mukaan 28 410,31 euroa.
- Siirretään tilikauden ylijäämä 2 841 536,31 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kiteen kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aikaisemmilta vuosilta kertynyt ylijäämä oli vuoden 2021 alussa 23,66 milj. euroa. Tilikauden 2021 ylijäämä oli 2,84 milj. euroa ja siten kertynyt ylijäämä on yhteensä 26,51 milj. euroa. Kiteen kaupungin talous on ylijäämäinen.

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

6.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

Tarkastuslautakunta

Tarkastustoimi

Tilivelvolliset: Tarkastuslautakunnan jäsenet

Tulosityksiköt

Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 – 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tarkastuslautakunnan toiminta jatkui vuonna 2021 saman sisältöisenä kuin edellisenäkin vuonna.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2021

Toiminta jatkui samanlaisena kuin edellisenä vuonna. Uusi tarkastuslautakunta aloitti syksyllä toimintansa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Arviointikertomuksen kehittäminen	Itsearviointi	-	Toteutunut.
Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi	Asian käsittelymäärä	3 kokouksessa	Toteutunut.
Kirjallisten selvitysten pitäminen korkealla tasolla viranhaltijoiden kuulemisissa	Kirjallisten kuulemisten osuus kuulemisissa	Vähintään puolet kuulemisista myös kirjallisena	Toteutunut.
Kaupungin investointien suunnittelun ja toteutuksen seuranta	Talousarvion noudattaminen	1 kokouksessa	Toteutunut.
Sidonnaisuusilmoitusten vienti valtuustolle tiedoksi	kappalemäärä/vuosi	1	Toteutunut.
Kutsutaan kaupunginvaltuuston, -hallituksen sekä valtuustoryhmien puheenjohtajisto kokoukseen	kappalemäärä/vuosi	1	Toteutunut, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajistoa kuultu 2.12.2021.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lautakunnan kokousten määrä	8	8	9	9

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-27 046	-30 000	0	-30 000	-27 409	91,4
Toimintakate	-27 046	-30 000	0	-30 000	-27 409	91,4

Kaupunginhallitus

Yleishallinto (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja hallintopäällikkö

Tulosyksiköt

Vaalit

Luottamushenkilöhallinto

Hallintopalvelut

Henkilöstöpalvelut

Työllisyyden hoito

Rahoituserät

Toiminta-ajatus

Kaupunkikonsernin johtaminen kaupungin vision ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annettu laki tuli voimaan 29.3.2021. Kuntavaalit toimitettiin sunnuntaina 13. kesäkuuta 2021. Ennakoäänestysaika oli kotimaassa 26.5.–8.6. ja ulkomailla 2.–5.6. Uusi valtuusto aloitti toimikautensa 1.8.2021.

Sähköisten toimintatapojen käyttöönottoa jatkettiin uuden valtuustokauden alkaessa syksyllä 2021. Sähköiset kokoukset otettiin käyttöön kaikissa toimielimissä. Kiteen kaupungin tiedonhallintamallin rakentamista jatkettiin osallistumalla maakunnalliseen työryhmään. Tiedonhallintamallin työkaluksi päätettiin hankkia Digiturvamalli, jonka käyttöönottoa ja siihen liittyvää koulutusta jatketaan vuoden 2022 aikana.

Talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskaiselle myönnettiin virkavapaata ajalle 3.4.2021 – 14.2.2022. Kaupunginhallitus päätti valita vs. talousjohtajaksi Juha Vuorelan ajalle 8.3.2021 – 14.2.2022. Hallintopäällikkö Teppo Koskinen irtisanoutui virastaan siten, että viimeinen viran hoitopäivä oli 28.2.2021. Kaupunginhallitus päätti 12.4.2021, että avoinna olevaan hallintopäällikön virkaan valitaan Pasi Lamminluoto.

Vuonna 2021 käynnistettiin sisäinen kehittämistyö kaupungille osoitettujen tietopyyntöjen käsittelyohjeistuksen laatimiseksi. Työ jatkuu edelleen vuoden 2022 aikana, tavoitteena on laatia kaupungille yhteinen kaupunginhallituksen vahvistama ohjeistus tietopyyntöjen käsittelemiseksi.

Käynnistettiin keskustelu kirjaamokäytänteiden kehittämiseksi, vastuunjaon selkeyttämiseksi ja päällekkäisen työn poistamiseksi. Kirjaamokäytänteiden kehittämistä jatketaan pitkäjänteisesti koko taloussuunnitelmakauden ajan.

Työllisyystilanne on vuoden 2021 aikana parantunut edellisestä vuodesta. Työttömien työnhakijoiden määrä työvoimasta on 3,6 prosenttiyksikköä alempi kuin joulukuussa 2020. Avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut ja työttömien työnhakijoiden määrä laskenut. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu on hidastunut

TALOUSARVIO 2021

Kaupunginhallituksen alaisia vaikuttamistoimielimiä valtuustokaudella 2017–2021 ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, Keski-Karjalan kuntien yhteinen vammaisneuvosto, Keski-Karjalan seudullinen romanasian yhteistyöryhmä, Siun sote neuvottelukunta, Veteraanityön perinnetoimikunta ja kumppanuuspöydät.

Koronatilanteen jatkumisen vuoksi Kela jatkoi palvelunsa rajoittamista puhelin- ja verkkoasiointiin. Kelan asiakaspalvelija ei käynyt fyysisesti palvelupisteellä vastaanottamassa asiakkaita. Voimassa olevan palvelusopimuksen ehtojen tarkistaminen aloitettiin Kelan aloitteesta syksyllä 2021.

Avustuksiin oli varattu määrärahat veteraanikuntoutukseen 10 000 euroa, kyläavustuksiin 27 000 euroa, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan järjestöavustuksiin 12 000 euroa ja muihin avustuksiin 12 000 euroa. Avustusten määrärahavaraus oli yhteensä 41 000 euroa. Avustukset toteutuivat 106,5 %.

Kiteen kaupungin talous- ja palkkalpalvelut ostettiin vuonna 2021 Meidän IT ja talous Oy:ltä, jonka kustannukset olivat 319 078 euroa (350 446 euroa vuonna 2020). Tulosityksikön talousarvioon sisältyi Siun Soten ympäristöterveydenhuollon maksuosuus 368 377 euroa, joka toteutui talousarvion mukaisesti.

Työterveyshuollon kustannusten määrärahavaraus tehtiin talousarvioon vuoden 2020 tasoisesti, painopistealueena ennaltaehkäisevä toiminta. Työterveyshuollon henkilöstövaje jatkui edelleen ja työterveyslääkäri- sekä työterveyshoitajapula vaikuttivat merkittävästi palvelujen saatavuuteen sekä toteutumiseen. Työterveyshuollon palveluja ei ollut kaikkina aikoina saatavilla ja henkilöstö on joutunut hakeutumaan joko yksityisen tai julkisen terveystalouden piiriin. Työterveyshuolto lisäsi etäpalvelua ja työterveyslääkäripalvelut sekä kaaripalaverit toteutettiin syyskuun alusta lukien poikkeuksetta vain etäpalveluna.

Henkilöstönkehittämisen osalta koko organisaatiota koskeva asiakaspalvelukoulutus käynnistettiin 15.11.2021 verkkokurssina. Esimiehille kohdennettiin työhyvinvoinnin johtamisen koulutuspaketti. Koulutuksesta vastasi Työterveyslaitos. Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpitämisen toimenpiteenä tuettiin henkilöstön ohjautumista Tykes-työkunta Keski-Karjalaan-elintapavalmentushankkeeseen myös vuonna 2021.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden määräraha vuonna 2021 oli 800 000 euroa (720 000 euroa v. 2020), toteuma 107,7 %. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli vuonna 2021 yhteensä 861 909 euroa, kun se vuonna 2020 oli 829 275 euroa, kasvua 32 634 euroa eli 3,78 %.

Tulosalueen toimintakate toteuma oli -2 565 399 euroa ollen 95,2% talousarviosta. Toimintatuotot alittivat talousarvion 90 292 eurolla ja olivat 95,8 % talousarviosta ja toimintakulut alittivat talousarvion 220 705 eurolla ollen 95,4 %. Toimintakatteen toteuma ennen pakollisen varauksen kirjaimista tulosalueella oli 95,2 % alittaen talousarvion 130 413 eurolla. Tilinpäätöksen yhteydessä tehtiin pakollisia varauksia seuraavasti: 100 000 euroa tehtiin Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratulojen talouden vakauttamiseksi ja 1 197 674 euroa Siun soten alijäämän kattamiseen, yhteensä 1 297 674 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Tuloveroprosentti ei ylitä maakunnan keskiarvoa	Tuloveroprosentti	20,75	Toteutunut 20,75
	Kaupungin omavaraisuusaste on hyvällä tasolla	%	vähintään 70,0 %	Toteutunut, 82,9 %
	Konsernin lainakanta	e/asukas	enintään 2 500 e/asukas	Toteutunut, 2 081 euro/asukas
	Konsernin kertynyt ylijäämä	e/asukas	vähintään 1 500 e/asukas	Toteutunut, 3 236 euro/asukas
	Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2021	Toteuma
Työpaikkojen määrä	vuosittain kasvava	Työpaikkojen määrä enemmän 31.12.2021 kuin 31.12.2020	31.12.2021 avoimien työpaikkojen määrä 98. 31.12.2020 määrä oli 33.	
Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Hyvinvoiva henkilöstö.	Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä.	Enintään 13 kalenteripäivää/hlö/vuosi.	Toteutunut
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen.	Henkilöstön koulutuspäivien määrä.	Vähintään 4 koulutuspäivää /hlö/vuosi.	Ei toteutunut. Toteuma 3,4 koulutuspäivää/hlö koko henkilöstön keskiarvolla laskettuna.
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen.	Henkilöstön työhyvinvoinnin parantuminen pitkäjänteisesti seuraavaan työhyvinvointikyselyyn mennessä.	Työhyvinvoinnin johtaminen, 14-osainen koulutusmoduuli kaikille esimiehille.	Toteutunut

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Kuntalaisten vuorovaihtusmahdollisuuksien lisääminen	Kumppanuuspöytämallin jatkaminen	Kumppanuuspöytämallin jatkaminen	Toteutunut poikkeusjärjestelyin keväällä ja syksyllä 2021.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiakas- ja asukaslähtöinen palvelu			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Sähköinen kokouskäytäntö	Sähköinen kokouskäytäntö kaikissa toimielimissä.	Kehitetään sähköisen kokouskäytännön osamista vuoden 2021 aikana kaikissa toimielimissä	Toteutunut
Kuntalaisten asiakaspalvelutytyväisyyden selvittäminen	Asiakaspalvelutytyväisyyskysely kuntalaisille	Asteikolla 1-5, tavoitetaso 4	Ei ole toteutunut	

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-1 761 574	-1 791 620	51 170	-1 740 450	-1 660 762	95,4
Ulkoa ostetut palvelut, €	-2 023 456	-1 722 799	23 130	-1 700 669	-1 473 515	86,6

Työllisyyden hoidon projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitusosuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
ToKi-hanke	Kiteen kaupunki	42 257 (koko hankeaika)		1.9.2019 – 30.6.2023	Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien työllistymisen edistäminen.
Topakka-hanke	Joensuun kaupunki	15 000 (koko hankeaika)		1.10.2019 – 30.6.2023	Mahdollistaa työkykoordinaattorin palvelut ja selvittää työttömien työnhakijoiden toimintakykyä.
TARMO-jatkohanke	P-K:n Sosiaaliturvayhdistys ry	4 980 (vuosi)		1.6.2018 – 30.6.2021	Työllistää heikossa työmarkkina-asetuksessa olevia työttömiä.
PerhEke – Perhehoito elinkeinonahanke	Kiteen Evankelinen kansanopisto	1 154 (vuosi)		1.9.2018 – 31.12.2021	Työllisyyden tukeminen perhehoitajuuden monien työskentelyvaihtoehtojen kautta

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA+muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	2 299 593	2 202 547	-50 000	2 152 547	2 062 255	95,8
Kulut	-5 883 027	-4 915 359	67 000	-4 848 359	-4 627 654	95,4
Toimintakate	-3 583 434	-2 712 812	17 000	-2 695 812	-2 565 399	95,2

Elinvoima ja omistajaohjaus (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja

Tulosityksiköt

Elinvoima ja omistajaohjaus
Asunto- ja isännöintipalvelut
Kaavoitus ja maankäyttö

Toiminta-ajatus

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämiseksi tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen edistämistä ja kehittämistä. Elinvoiman parantamiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen. Tavoitteena kaupungilla on, että Kiteellä on hyvä asua, elää, yrittää ja tehdä työtä.

Asunto- ja isännöintipalvelut tuottavat viihtyisiä ja turvallisia asumispalveluita kaupungin omissa asunnoissa sekä kaupungin omistamien vuokratalo- ja -yhtiöiden kautta.

Kaupungin maankäytön suunnittelu ja toteuttaminen maapoliittisen ohjelman ja muiden linjausten mukaisesti.

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin 13.11.2017 Kiteen kaupunkistrategia 2017–2021, jonka asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi työskennellään.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Elinvoimatyötä tehdään yhdessä Keti Oy:n, paikallisten yrittäjäjärjestöjen, yritysten ja muiden tahojen kanssa. Keski-Karjalan elinkeinostrategia hyväksyttiin Kiteen kaupunginvaltuustossa 14.11.2016. Kiteen kaupungin päivitetty elinvoimaohjelma 2017–2020 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.11.2017.

Elinvoimaohjelman työsuunnitelma eli työkirja jakautuu viiteen painopistealueeseen:

1. Yritysten toimintaympäristö on hyvä Kiteellä
2. Nuoret osaajat Kiteitä kehittämässä
3. Kaupungin palveluprosessit ovat kunnossa
4. Verkostoituminen on näkyvää ja positiivista ja
5. Seudullista elinkeinostrategiaa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Elinvoimaohjelmassa on määritelty konkreettiset tavoitteet, toimenpiteet, aikataulut ja vastuutahot. Elinvoimaohjelmaa toteuttavat kaupungin lisäksi Keti Oy ja yrittäjähdistykset. Elinvoimaohjelmassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet ovat Kiteen kaupungin talousarvion tavoitteita vuosina 2019–2022. Toimenpiteiden edellyttämät määrärahat on varattu talousarvioon.

Kaupunginhallitus hyväksyi 1.1.2019 alkaen yritysyhteistyön pelisäännöt. Pelisäännöissä on kuvattu yritysten tukemisen ulottuvuuksia laajasti ja määritelty tavoitteet ja vastuutahot.

Vuoden 2021 talousarvioon oli varattu määrärahat Myllytie 18 talojen ja Ratsumestariintie 24 talojen purkukustannuksiin ARAn purkuavustuksen ylimeneviltä osin yhteensä 60 000 euroa.

Kiteen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2019 § 58 maapoliittisen ohjelman ja maankäytön tavoitteet. Maapolitiikalla ohjataan maanhankintaa ja -luovutusta ja koko kunnan suunnitelmallista kehittämistä. Maapolitiikalla edistetään myös kunnan asunto-, elinkeino- ja ympäristöpolitiikan toteutumista. Maapoliittinen ohjelma päivitetään v. 2021 alkavan valtuustokauden aikana. Ympäristöministeriö valmistelee maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta. Lakiuudistus sekä uudistuva Kiteen kaupunkistrategia vaikuttavat maapoliittisen ohjelman sisältöön.

Talousarviossa oli varattu määrärahat suunniteltuun Kiteen keskustan osayleiskaavan päivittämishankkeeseen. Kaavojen ajanmukaisuuden arviointi ja arvioinnin pohjalta tehtävät toimenpiteet oli tarkoitus valmistella päätöksentekoon. Osayleiskaavan laatimisen pitkittymisen vuoksi siirtyivät nämä eteenpäin. Keskusta-alueen vanhentuneiden asemakaavojen muutoksia ja hankekaavoja käynnistetään yleiskaavasunnittelun rinnalla mahdollisuuksien mukaan, riippuen yleiskaavasunnittelun etenemisestä.

TALOUSARVIO 2021

Elinvoima- ja omistajaohjaus -tulosalueeseen kuuluvat elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, viestintä ja markkinointi sekä elinkeinojen kehittäminen.

Alkuvuoden 2021 aikana tapahtui muutoksia elinvoimatoiminnan henkilöstöresursseissa. Elinkeinopäällikkö Mikko Heickell siirtyi Riverian palvelukseen ja hänen viimeinen työpäivänsä oli 14.4.2021. Viestintäpäällikkö Niina Mustonen siirtyi viestintätehtäviin Polkka oy:n palvelukseen. Hänen viimeinen työssäolopäivänsä oli 9.4.2021. Elinvoimakokonaisuuden suunnittelua jatkettiin strategiayhteydessä.

Kaupunginhallituksen päätöksen (14.4.2020 § 110) mukaista koronatoimintatukea maksettiin vuoden 2021 puolella vielä 11 kiteeläiselle yritykselle. Yritysyhteistyön pelisääntöjen mukaista 500 euron suuruista kehittämisrahaa on vuoden 2021 aikana maksettu 21 yritykselle yhteensä 10 500 euroa.

Yrityskontakteja ja kehittämisprojekteja hoidettiin loppuvuoden aikana aktiivisesti kaupunginjohtajan ja Ketin toimesta. Kumppanuuspöydät järjestettiin koronarajoituksista johtuen keväällä 2021 puheenjohtajatapaamisten ja Teams-kokousten avulla ja syksyllä kontaktitapaamisina.

Talousarvioon on sisällytetty 600 000 euron suuruinen kehittämisraha, josta on kohdennettu 30 000 euroa viestintään, 50 000 euroa kaavoitukseen ja maankäyttöön. Lisäksi on kohdennettu 10 955 euroa Työvoimaa ja opiskelijoita Keski-Karjalaan Venäjältä hankkeeseen. Kehittämisrahasta myönnetään yrityksille 500 euron suuruista kehittämisrahoja yritysyhteistyöpelisääntöpakettiin mukaisesti. Lisäksi kehittämisrahasta myönnetään 500 euron suuruista lapsirahaa.

Elinvoima ja omistajaohjaus-tulosalueelle kohdistuvat tyhjien kiinteistöjen käyttökulut olivat vuonna 2021 yhteensä 642 933 euroa (569 490 euroa vuonna 2020).

Markkinointiviestintäkumppanuuksien avustuspäätöksiä tehtiin vuonna 2021 yhteensä 23 kappaletta, 76 649,70 euroa.

Kiteen kaupunki edistää elintarvikkeiden ja luonnontuotteiden teollisen tuotannon kehittämistä osana Ketin hallinnoimaa ELOT hanketta. Yhtenä keskeisistä tavoitteista saada Puhoksen alueelle teollisen tason pakastekuivauslaitos. Selvitystyön pohjalta on perustettu yritysryhmähanke PAKU, joka käynnistyi 15.11.2021. Tavoite on, että investointipäätökset tehdään kesäkuun 2022 loppuun mennessä.

KETI on yhteistyössä paikallisen ammattikorkeakoulun, Kiteen kaupungin ja yritysten kanssa edistänyt puurakentamiseen keskittyvää yritystoimintaa. Toukokuun loppupuolella perustettiin KITWOOD oy talotehdas niminen yritys, kaupparekisteriin 12.8.2021, jonka toivotaan tuovan alueelle uutta puurakentamisen osaamista ja työpaikkoja.

Kiteen kaupungin ja Ketin yhteistyöhanke selvittää vedyn tuotantomahdollisuuksia Puhoksen alueella. Hanke sai Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta myönteisen rahoituspäätöksen 21.6.2021. Päävastuullinen toteuttaja on Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Hankkeessa mukana on myös paikallisia yrityksiä ja uusia yhteistyötahoja on tulossa mukaan.

Pajarinniemen matkailun edistämishankkeen tavoitteena on konseptoida Pajarinniemen matkailukohteita ja mahdollistaa alueen jatkokehittäminen. Hanke on osa suurempaa matkailun kehittämishanketta Kiteen ja Keski-Karjalan alueella. Muita kehittämishankkeita ovat A Nightwish Story -hanke ja uuden näyttelytilan suunnittelun käynnistyminen Kiteen keskustaan sekä Aimo-alueen kehittämiskokonaisuus. Kiteen kaupunki on aktiivisesti mukana Metsähallituksen vetämässä hankkeessa, jonka tavoitteena on saada Saimaalle Unescon maailmanperintökohdestatus.

Rantalantie 11 GHI-talon purkamiseen yhtiö sai ARAn purkuavustusta 70 % ja sen ylimenevät kustannukset kaupunki avusti 41 065,20 eurolla tälle tulosalueelle varatusta määrärahasta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalojen pitkän aikavälin suunnitelmat ja tukipaketin 24.6.2019 § 36. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot säilytetään itsenäisenä yhtiönä, eikä sitä pureta.

Kiteen keskustan osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä alkuvuodesta 2021.

Keskustan alueen olevan asemakaavan pohjakartan tarkistus suoritettiin heinäkuussa 2021. Keskustan osayleiskaavan osoittamille asemakaavan laajenemisalueille tarkistus on tehtävä, kun osayleiskaava on hyväksytty.

Karttapalautepalvelu otettiin käyttöön syyskuussa 2021.

Koska Kiteen keskustan osayleiskaavaprosessi on viivästynyt alkuperäisestä tavoitteestaan olla valmis keväällä 2021, ovat myös kaavanlaatijan veloitukset siirtyneet eteenpäin. Keskustan osayleiskaavan viivästyminen on myös viivästyttänyt keskusta-alueen asemakaavojen ajanmukaisuuden arvioinnin ja itse asemakaavan saneerauksen käynnistämistä. Myöskään katualueiden lunastus- ja lohkomistoimitukset eivät ole Maanmittauslaitoksen ruuhkien takia edenneet.

Elinvoima- ja omistajaohjaus -tulosalueen toimintakatteen toteuma oli -2 145 509 eli 73,8 % talousarviosta. Toimintatuottojen toteuma 154 761 euroa eli 65,5 %. Toimintakulujen toteuma oli -2 300 270 euroa eli 73,1 %. Toimintakulut laskivat 633 457 euroa verrattuna vuoteen 2020 johtuen mm. yhteisöille myönnetystä toimintatuista sekä haetuista kehittämisrahoista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Työttömyysasteen pieneneminen	Työttömyysaste, %	enintään 9,0 %	Ei toteudu, 14,9% vuoden lopussa
	Työpaikkojen määrän lisääminen	Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen määrä 31.12.2021 on suurempi kuin 31.12.2020.	Tieto ei ole käytettävissä.
	Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki.	Kaupunkimarkkinointi / maallemuuttokampanjan toteuttaminen.	Toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Ei toteutunut, uusia rahoitusvaihtoehtoja käydään parhaillaan läpi
	Kaupungin imagonhallinta sekä profiilin kirkastaminen ja tukeminen. Kitee näkyy positiivisesti ja omaleimaisesti.	Järjestelmällinen myönteinen viestintä ja markkinointi.	Myönteisen uutisoinnin lisääminen edelliseen vuoteen verrattuna.	Selvitystyö Kitee-brändin ja viestinnän kehittämiseksi

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Aktiivinen ja ennakoiva maapolitiikka, kaavoitus, monipuoliset tontit asumis- ja yrityskäyttöön, vapaa-ajan asunnot			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Ajantasainen maapoliittinen ohjelma	Maapoliittinen ohjelma on päivitetty valtuustokausittain.	Maapoliittinen ohjelma ja maankäytön tavoitteet on päivitetty vuonna 2021.	Ei toteutunut
Vanhentuneiden yleis- ja asemakaavojen tarkistaminen sekä monipuolinen tonttitarjonta eri puolilla kaupunkia.	Ajantasainen kaavoitus	Keskusta-alueen tonttimäärää on lisätty 5 kpl vuonna 2021.	Kaupat kahdesta Meijerinrannan AO-5 -tontteihin kuuluvasta määräalasta tehty 8.4.2021, odottaa lohkomista.	
		Myydyt asuintontit 5 kpl	1 kpl tyhjä tontti Puhosrannasta, 1 kpl vuokrattu tontti.	
		Myydyt yritystontit 5 kpl	1 kpl rakennettu tontti Kesälahdella odottaa kaupante-	

				koa, päätös myynnistä tehty v. 2021, 1 kpl vuokrattu tontti Meijerinrannasta.
		Yritysalueita on kaavoitettu monipuoliseen yrityskäyttöön.	Uusia yritystontteja on kaavoitettu 5 kpl vuonna 2021	0 kpl
	Tonttimarkkinoinnin tehostaminen	Tonttien saaminen karttapalveluun	Myytävät tontit on saatu karttapalveluun vuoden 2021 aikana.	Myynnissä olevien tonttien lisääminen karttapalveluun on valmis.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Markkinointiviestintä ja kumppanuussopimusten määrän lisääminen kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.	Kumppanuussopimusten määrä euroina	Kumppanuussopimusten määrä euroina Kumppanuussopimusten määrä euroina vähintään edellisen vuoden tasolla (määräraha-avaraus 90 000 euroa).	Kumppanuuspäätöksiä on tehty 23 kpl ja yhteissumma on 76 649,70 euroa
	Kuntalaisten osallisuusaktiivisuuden lisääminen.	Osallistujamäärä / tilaisuus	Parantunut edelliseen vuoteen tai vähintään samassa kävijämäärässä pysyminen.	Erityyppisiä osallistumismahdollisuuksia on järjestetty paikan päällä.
	Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Yritysyhteistyön pelisääntöjen täytäntöönpano.	Myönnettyjen kehittämisrahojen määrä euroina. Kunnan yritysystävällisyyden kehittyminen, toteutetaan kysely	Jatketaan kehittämisrahojen myöntämistä yritys-yhteistyön pelisääntöjen mukaan. Kiteen kaupungin suositeluindeksin kasvaminen vuoden 2019 tasosta.	Toteutunut, rahoitusten haku on tosin hiljentynyt, myönnettyjä 10 500 euroa. Kyselyä ei ole tehty. Kyselyn sijaan kevään 2021 aikana perustettiin yrittäjien Teams-jorinat, joissa mukana kaupunki ja KETI, suora yhteys yrittäjiin.

	Elinvoimaohjelman päivitys yhteistyössä kaupungin, yrittäjähdistysten ja Ketin kanssa.	Elinvoimaohjelma päivittäminen kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä	Päivitystyö tehty vuoden 2021 aikana.	
	Strateginen tavoite: Monipuolinen viestintä			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Maankäytön suunnitelmista tiedotetaan aktiivisemmin. Osallisia kannustetaan vuorovaikutteiseen yhteistyöhön kaavahankkeissa.	Maankäytön suunnitelmista laaditaan vuorovaikutussuunnitelma. Maankäytön suunnitelmista viestitään enemmän, kuin laki vaatii. Kaupungille hankitaan karttapalautepalvelu.	Vuorovaikutussuunnitelma laadittu ja karttapalautepalvelu hankittu vuonna 2021.	Karttapalautepalvelu on otettu käyttöön 9/2021

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-381 359	-391 760	35 000	-356 760	-308 287	86,4
Ulkoa ostetut palvelut, €	-1 027 987	-1 504 773	0	-1 504 773	-1 052 914	70,0

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA+muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	280 381	236 350	0	236 350	154 761	65,5
Kulut	-2 933 727	-3 179 689	35 000	-3 144 689	-2 300 270	73,1
Toimintakate	-2 653 346	-2 943 339	35 000	-2 908 339	-2 145 509	73,8

Sosiaali- ja terveystalot (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja

Tulosityksiköt

Sosiaali- ja terveystalot

Toiminta-ajatus

Siun Sote -kuntayhtymä järjestää 13 kunnalle Pohjois-Karjalassa ja Heinäveden kunnalle kaikki sosiaali- ja terveystalot. Kiteen kaupunki on Siun Sote -kuntayhtymän yksi jäsen. Kuntayhtymä on perustettu turvaamaan kustannustehokkaat sotetalot koko kuntayhtymän toimialueella.

TALOUSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuntayhtymä järjestää sosiaali- ja terveystalot jäsenkunnilleen. Jäsenkunnilla on edustajat kuntayhtymän toimielimissä. Perussopimuksen mukaisesti joka syksy käydään omistajaohjausneuvottelu Siun Soten ja omistajakuntien välillä. Kunnat vaikuttavat Siun Soten toimintaan näiden väylien kautta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023, jolloin Siun Sote -kuntayhtymä lakkaa vuoden 2022 lopussa. Hyvinvointialueet perustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannuttamista koskevalla lailla, joka tuli voimaan 1.7.2021. Lisäksi Pohjois-Karjalan alueella ympäristöterveydenhuolto siirtyy Siun sotelta erillisellä sopimuksella uudelle hyvinvointialueelle, lainsäädäntö mahdollistaa tämän.

Hyvinvointialueiden valmistelusta vastaa väliaikainen valmisteluelin siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja sen asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Lisäksi valmistelutyössä on syksystä saakka keskeisesti ollut mukana viranhaltijoista koostuva kuntayhteistyöryhmä ja poliittisista päättäjistä koostuva poliittinen seurantar ryhmä. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja.

TALOUSARVIO 2021

Kiteen kaupungin sosiaali- ja terveystaloiden maksuosuuden toteuma oli -43 415 952 euroa vuonna 2021.

Tulosalueelle oli varattu määrärahat lakkautetun perusturvan kustannuksiin 20 000 euroa sekä sosiaali- ja terveystoimen eläkekustannuksiin 1 104 200 euroa.

Siun soten perussopimukseen perustuvat omistajaohjauskokoukset käytiin 12.10.2021 ja 2.11.2021. Tällä kertaa omistajaohjausneuvotteluihin toi oman nyanssinsa tarkentunut tieto siitä, että vuosien 2021 ja 2022 aikana kuntien sosiaali- ja terveystaloihin käyttämä raha vaikuttaa ratkaisevalla tavalla kuntien valtionosuuksiin ja koko verorahoitukseen 1.1.2023 alkavan siirtymäkauden aikana.

Siun soten jäsenkuntien on varauduttava kuntayhtymän purkautumisen yhteydessä kattamaan syntynyt alijäämä. Alijäämän kattamiseen on Kiteen kaupunki varautunut 1 197 674 euron pakollisella varauksella. Perussopimuksen mukaan alijäämä katettaisiin kuntayhtymän osakepääomien mukaisessa suhteessa. Tämä ei kuitenkaan kaikkien kuntien tapauksessa vastaa käytettyjen palveluiden määrää, jotka ovat alijäämän syntymisen taustalla. Niinpä alijäämän kattamisesta tullaan kunnissa

tekemään erillinen päätös ja alijäämä jaetaan kuntien kesken toteutuneiden sosiaali- ja terveystalveluiden nettokustannusten mukaisessa suhteessa.

Toimintakatteen toteuma on 102,3 %, toimintatuotot ovat toteutuneet 100,1 % ja toimintakulut 102,3 %. Toimintakulujen poikkeama on 2,3 % eli 1 009 720 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Tarpeen mukaiset ja kustannustehokkaat sosiaali- ja terveystalvelut			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Tarpeen mukaisten ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveystalveluiden turvaaminen kiteeläisille	Palveluiden saatavuus	Palveluiden saatavuus turvataan.	Palveluiden saatavuus ei ole ollut kaikilta osin kunnossa johtuen henkilöstövajauksesta ja muutoksista henkilöstössä. Lauantaivastaanottoa on toteutettu etälääkäripalvelun avulla.
	Strateginen tavoite: Kiteeläisten yli 75-vuotiaiden kotona asuminen jatkuu turvallisesti ja mielekkäästi nykyistä pidempään			
Elinvoima	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Kiteeläisten kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuuden kasvattaminen kaikista yli 75-vuotiaista	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus kaikista yli 75-vuotiaista (vuonna 2018 osuus 90,2%)	vähintään 92,0 %	91,5 % vuonna 2020 (vuoden 2021 tieto ei ollut saatavilla tilinpäätöstä laadittaessa)
	Strateginen tavoite: Kiteen kaupungin ja Siun Soten lapsiperheiden talvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia			
Elinvoima	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Kodin ulkopuolelle sijoitettavien lasten osuuden määrä ei kasva.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ikäluokasta (0-17 v.) pysyy ennallaan tai pienenee (vuonna 2019 osuus 1,7 %)	enintään 1,0 %	1,9 % vuonna 2020 (vuoden 2021 tieto ei ollut saatavilla tilinpäätöstä laadittaessa)

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muu- tos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	0	0	0	0	0	0
Ulkoa ostetut palvelut, €	-44 624 878	-44 540 158	0	-44 540 158	-45 551 661	102,3

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA+muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	401 150	400 000	0	400 000	400 383	100,1
Kulut	-44 667 351	-44 540 158	0	-44 540 158	-45 549 878	102,3
Toimintakate	-44 266 201	-44 140 158	0	-44 140 158	-45 149 495	102,3

KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2020	TA 2021	TA-muu- tos 2021	TA+muu- tos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	2 981 124	2 838 897	-50 000	2 788 897	2 617 399	93,9
Kulut	-53 484 105	-52 635 206	102 000	-52 533 206	-52 477 802	99,9
Toimintakate	-50 502 981	-49 796 309	52 000	-49 744 309	-49 860 403	100,2

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Tulosyksiköt:

Sivistystoimen hallinto

Toiminta-ajatus

Sivistystoimen hallinnonalan toimintaa johdetaan ja kehitetään johdonmukaisesti. Sivistyksen ja hyvin-voinnin palvelut järjestetään laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten kumppaneiden kanssa. Toimintaa tukevaa projektirahoitusta haetaan aktiivisesti eri lähteistä. Sivistyskeskuksen johto osallistuu aktiivisesti koulutuksesta ja hyvinvoinnista käytyävään keskusteluun ja päätöksentekoon sekä maakuntatasolla että kansallisilla foorumeilla.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sivistystoimen hallintoon ja sen toimintaympäristöön merkittävin vuonna 2021 vaikuttanut tekijä oli Covid-19-viruksen aiheuttanut pandemia. Pandemia ja sen aiheuttamat rajoitukset näkyivät laajasti koko sivistystoimen toiminnassa. Sivistystoimen hallinto tuki toimialan tulosyksiköiden toimintaa niiden toiminnassa nopeasti muuttuvissa olosuhteissa. Maskihankinnat, kaupungin pandemiaryhmään osallistuminen ja muuttuvien rajoitusten seuraaminen ja niiden toteuttaminen olivat sivistystoimen hallinnon keskeisiä Covid-19-pandemiaan liittyviä toimia. Covid-19-pandemia aiheutti myös koko toimialalle muuttuvasta toimintaympäristöstä johtuvaa stressiä ja poissaolojen lisääntymistä. Covid-19-pandemia toi mukanaan myös erilaisia uusia tukirahoituksia, joiden hakemiseen sivistystoimenhallinto osallistui.

Kevään 2021 sivistystoimenhallinto valmisteli ja saattoi Kiteen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kouluverkkoselvityksen (7.4.2021 § 13) ja laajan hyvinvointikertomuksen (23.6.2021 §36).

Keväällä 2021 kilpailutettiin esi- ja perusopetuksen koulukyydit. Kilpailutus toteutettiin yhteistyössä Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa. Uudet koulukyytisopimukset astuivat voimaan 1.8.2021. Koulukyytien kilpailutus on arvoltaan suurin sivistystoimen säännöllisesti toistuvista kilpailutuksista.

Kesäkuussa 2021 pidettyjen kunnallisvaalien jälkeen ja elokuussa käynnistyneen uuden valtuustokauden osalta sivistystoimenhallinto osallistui aktiivisesti uusien valtuutettujen ja lautakunnan jäsenten perehdyttämiseen. Sivistyslautakunnan uutena puheenjohtajan aloitti Satu Hasunen (kesk.).

TALOUSARVIO 2021

Sivistystoimen hallinnon määrärahat sisältävät hallintosihteerin, osa-aikaisen toimistosihteerin ja sivistysjohtajan henkilöstökulut sekä muut normaaliin hallintoon liittyvät kulut, kuten lautakunnan jäsenten kokouspalkkiot ja ansiomenetykskorvaukset. Opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon talousarvion toimintakatteen toteumaprosentti vuoden 2021 osalta oli 94,4 %. Vuoden 2021 sivistystoimen hallinnon talousarvio toteutui suunnitellusti henkilöstömenojen osalta. Covid-19-pandemian johdosta valtaosa koulutuksista järjestettiin etäyhteyksin, mikä vähensi hallinnon matkustamiseen liittyvien määrärahojen käyttämistä. Sivistystoimen hallinnon talousarvioon ei tehty muutoksia vuonna 2021.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja onnistumista.			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Henkilöstön osaamista vahvistetaan	Koulutuspäivät/henkilö	4 päivää/henkilö	6 päivää/henkilö
	Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Tiivistetään yhteistyötä Keski-Karjalan kuntien ja alueella toimivien muiden yhteistyötahojen kanssa	Yhteisten toimintojen laajuus, vuosittainen raportti osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä	Korkeampi kuin vuonna 2020	Vuonna 2021 järjestettiin yhteinen opettajien veso -päivä, sivistysjohtajien ja rehtoreiden tapaamisia, sekä toteutettiin yhteisiä hankehakuja. Covid-19-pandemia vaikeutti yhteistyötä.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kokoukset (ltk)	11	10	9
Viranhaltijapäätökset (sivistysjohtaja)	160	143	167

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-198 079	-197 914	0	-197 914	-193 115	97,6
Ulkoa ostetut palvelut, €	-20 829	-34 829	0	-34 829	-33 755	96,9

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA+muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	86	0	0	0	1 606	*****
Kulut	-242 157	-266 886	0	-266 886	-253 515	95
Toimintakate	-242 071	-266 886	0	-266 886	-251 908	94,4

Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen päällikkö

Tulosityksiköt

Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Positiivisen ja ratkaisukeskeisen pedagogiikan mukaisen laadukkaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen lasten kasvua ja oppimista edistään.

TALO USSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Lakimuutoksia toteutui vuoden 2021 aikana ja ne vaikuttivat varhaiskasvatuksen toimintaan. Hallitusohjemaan kirjattu kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu alkoi valikoiduissa kunnissa. Varhaiskasvatusmaksulakiin tuli lakimuutos 1.8.2021 alkaen. Tulorajat nousivat ehdotuksen mukaisesti 31 %, mikä on vaikuttanut pienentävästi varhaiskasvatuksen maksutuloihin. Varhaiskasvatustaloutta päivitetettiin elokuussa 2021, jolloin lisättiin pykälä henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta ja tarkennettiin henkilöstömitoituksesta poikkeamista.

Talousarviovuoden aikana varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden tarve pieneni pienevien ikäluokkien myötä.

TALOUSARVIO 2021

Varhaiskasvatuksen vuoden 2021 toiminnan painopisteinä ovat yhdenvertaisen kasvun ja oppimisen mahdollisuuksien luominen, kielellisen kehityksen tukeminen, lapsen äidinkielen ja suomen kielen kehityksen tukeminen ja vanhempien tukimuotojen lisääminen ja tehostaminen lasten kasvun tueksi. Painopisteiden mukaista toimintaa toteutettiin pienryhmätoiminnan, erilaisten tukimuotojen, digiosaamisen avulla. Lasten kielellistä kehitystä vahvistettiin ja henkilöstön osaamista lisättiin projektien avulla. LaTVa-hanke, Vahva äidinkieli- vahva suomen kieli -hanke ja Stop kiusaamiselle!- hanke tukivat painopisteiden mukaista toimintaa. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun ensimmäinen kokeiluvuosi aloitti toiminnan Puhoksen päiväkodissa. Lukuvuotena 2021–2022 jatkettiin myös viisivuotiaiden maksutonta varhaiskasvatusta kaupungin omana toimintana. Tulosalueen talous toteutui 0,2 % talousarviosuunnitelmaa suurempana. Tulosalueen toimintakate on 100,2 %.

Itä-Suomen yliopiston hallinnoima LaTVa-hanke (Laajenevat Toimintaympäristöt ja Tuki Varhaiskasvatuksessa) tuli päätökseensä 31.12.2021. Hankkeessa edistettiin varhaiskasvatuksen toimintaympäristöjen kehittämistä lasten kasvun ja kehityksen tueksi. Vahva äidinkieli – Vahva suomen kieli -hanke päättyi 31.12.2021. Hanke edisti suomen kielen oppimista ja tuki kaksikielisten lasten kielenkehitystä. Toiminta jatkuu supistettuna vuonna 2022 kaupungin omana toimintana. Koronavaikutusten kompensointiin myönnetty raha käytettiin kevään 2021 aikana palkkaamalla jokaiseen päiväkotiin yksi ylimääräisen avustaja. Viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu jatkui 31.7.2021 asti. Tämän jälkeen maksutonta viisivuotiaiden varhaiskasvatusta neljä tuntia päivässä jatkettiin kaupungin omana toimintana. ”Hampaat puhtaaksi harjaamalla” – on toiminta edelleen tauolla. Toiminta pyritään jatkamaan syksyllä 2022. Koko henkilöstö on koulutettu Lapset Puheeksi -menetelmäkeskusteluun. Uutta henkilöstöä koulutetaan jatkossa keskitetysti 1–2 kertaa vuodessa.

Covid -19-tilanne on vaikuttanut edelleen varhaiskasvatukseen lapsiryhmien arjessa. Tartuntoja ilmeni myös varhaiskasvatuksessa loppuvuodesta 2021 ja se johti poikkeustoimenpiteisiin. Kokouksia on pidetty sekä etänä, että lähitapaamisena. Covid -19-tilanteella ei ollut merkittävää vaikutusta lasten poissaoloihin vuoden 2021 aikana.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Kiteen kapupungin ja Siun Soten lapsiperhepalvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Lapsiperhepalvelujen kehittäminen yhteistyössä Siun Soten kanssa.	Toimivat säännölliset yhteistyöverkostotapaamiset perhepalvelujen, varhaisen tuen ja neuvola- palvelujen kanssa	2 verkostotapaamista/vuosi	Tapaamiset järjestetty 3/21 ja 9/21.
Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Laadukas varhaiskasvatus			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Palveluiden säilyttäminen hyvänä	Lasten vanhemmille kysely palvelun laadusta, asteikko 1–5	tavoite 4	Toteutuminen: ka. 4,5
Lasten kasvun ja oppimisen edistäminen suunnitelmallisesti pienryhmien avulla	Pedagogisten pienryhmien määrä/ryhmä	4 pedagogista pienryhmää/ryhmä/kk	Toteutuminen ka. 11,4 ryhmää/ryhmä/kk.	
Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuspäivien määrä	koulutus 4pv/tt	Keskiarvo on 6,43 koulutuspäivää/työntekijä.
LaTVa-hankkeessa yhteistyömuotojen luominen ja vahvistaminen. LaTVa-hankkeessa henkilöstön osaamisen kehittäminen.	näköalaryhmien määrä	näköalaryhmät 5/vuosi	Näköalaryhmät: 1/2021, 3/2021, 5/2021, 9/2021 ja 11/2021. Yhteensä 5/vuosi.	

Pedagogiikan kehittäminen Kiteen varhaiskasvatuksessa	Pedatiimien määrä, pedagogiikan kehittämisen -kokousten määrä	Pedatiimit 1/kk, pedagogiikan kehittämisen kokoukset esimiehille 4 /vuosi.	Pedatiimien toteuma on 9–13. Keskiarvo 1,075 pedatiimiä/kuukausi. Kevään osalta esimiesten kokoukset yhdistettiin yhdeksi koko päivän kokoukseksi 6/2021. Syksyn osalta kokoukset 11/2021 ja 12/2021.
---	---	--	---

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Alle 3-vuotiaiden määrä 31.12*	130	126	139
Varhaiskasvatuksessa olevien alle 3v lasten määrä	42	32	47
3-4-vuotiaiden lasten määrä 31.12	134	116	124
Varhaiskasvatuksessa olevien 3-4v lasten määrä 31.12	109	92	99
5-vuotiaiden määrä 31.12	71	71	69
Maksuttomassa viisivuotiaiden kokeilussa olevien lasten määrä	67	71	61
Varhaiskasvatuksessa olevien 5v lasten määrä 31.12	51	50	56
Esiopetuksessa olevien lasten määrä 31.12	85	68	77
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien esikoulu- laisten määrä 31.12	63	50	58
Kotihoidontuella olevien lasten määrä 31.12	82	63	69

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-2 976 725	-3 107 977	0	-3 107 977	-3 070 290	98,8
Ulkoa ostetut palvelut, €	-374 080	-457 550	0	-457 550	-423 435	92,5

Luettelo Projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitus- osuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
Vahva äidinkieli - vahva suomen kieli	Kiteen kau- punki	80 %	130 800,00	1.8.2020- 31.12.2021	Vahvan äidinkielen oppi- minen vahvistaa suomen kielen oppiminen
Koronavaikutusten kompensointi	Kiteen kau- punki	95 %	20 000	1.8.2020- 31.7.2021	Koronavaikutusten kom- pensointi lasten oppimi- seen.
Stop kiusaamiselle!	Kiteen kau- punki	80 %	94 504	109.2021- 31.12.2022	Tuottaa malli yhteisölli- syyden rakentamiseksi Kiteen varhaiskasvatuk- sessa, sekä syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäise- misen torjumiseksi.
Kaksivuotisen esiopet- uksen kokeilu	Kiteen kau- punki	100 %	20 000?	1.8.2021- 31.5.2024	Vahvistaa koulutuksel- lista tasa-arvoa ja kehit- tää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta.
LaTVa-hanke	Itä-Suomen yliopisto	80 %	116 620 ajalta 1.9.2019- 30.6.2021	1.8.2019- 31.12.2021	Varhaiskasvatuksen toi- mintaympäristön ja hen- kilöstön osaamisen ke- hittäminen

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	531 495	638 886	-50 000	588 886	536 071	91,0
Kulut	-4 558 920	-4 873 615	25 000	-4 848 615	-4 802 598	99,1
Toimintakate	-4 027 425	-4 234 729	-25 000	-4 259 729	-4 266 527	100,2

Peruskoulutus

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja sivistysjohtaja

Tulosityksiköt

Peruskoulutus (kohteet Arppe, Hutsi, Kesälahti ja Puhos)

Toiminta-ajatus

Järjestetään nykyaikaisen positiivisen pedagogiikan mukaista monipuolisesti oppimisympäristöjä hyödyntävää laadukasta perusopetusta. Opetuksen järjestämisen edellytykset ovat hyvät kaikissa yksiköissä ja kaikkia yksiköitä kehitetään yhtäläisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2020 osalta perusopetuksen toimintaympäristö muodostui haasteelliseksi. Covid-19-pandemia aiheutti erityisjärjestelyitä perusopetukseen lähes koko vuodeksi 2021. Oppilaiden ruokailu järjestettiin OPH:n yleisten hygieniavaatimusten mukaisesti, vierailukielto ja vierailijakielto oli voimassa koko vuoden ja valtaosa koulun yhteisistä tilaisuuksista järjestettiin etäyhteydellä. Covid-19-testiin pääseminen ja tulosten odottelu aiheutti myös paljon poissaoloja henkilöstössä ja oppilaissa. Osa henkilöstöstä koki yleisen epätietoisuuden ja nopeat muutokset työympäristössä stressaavina.

Oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvät lait otettiin käyttöön hakeutumisvelvoitteen osalta 1.1.2021 ja kokonaisuudessaan 1.8.2021. Uusien lakien mukaan kevään 2021 yhdeksäsluokkalailla oli yhteisvalinnan puitteissa hakeutumisvelvollisuus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Vastaavasti opiskelu toisella asteella oli maksutonta sen syksyllä 2021 aloittaneilla oppivelvollisilla. Kiteellä kaikki hakeutuivat jatko-opintoihin ja kaikki myös saivat jatko-opintopaikat.

Keväällä 2021 valtuusto hyväksyi kouluverkkoselvityksen (7.4.2021 §13). Selvitys käsitteli Kiteen kouluverkkoa oppilasennusteiden ja toimintaympäristön muutosten näkökulmasta. Selvityksessä ei esitetty muutoksia kouluverkkoon kalenterivuosina 2021 ja 2022.

Kiteen perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi vuoden 2020 aikana. Vuoden 2021 kevätkuuhlasta vuoden 2021 loppuun Kiteen perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi noin 30 oppilasta. Näistä uusista oppilaista noin puolet oli valmistavan opetuksen tarpeessa. Kiteen perusopetuksen suurimmassa yksikössä Arppen koululla toimi koko vuoden 2021 kaksi valmistavan opetuksen ryhmää.

TALOUSARVIO 2021

Perusopetuksen vuoden 2021 talousarvion toimintakatteen toteumaprosentti oli 98,2 %. Toimintatuotot toteutuivat odotettua paremmin, mutta niiden käytön jakautuessa useammalle vuodelle jäi toimintatuottojen toteumaprosentti arvioidusta. Toimintakulujen osalta tehtiin perusopetuksessa merkittäviä talousarviomuutoksia kokonaistoimintakulujen kuitenkin säilyessä samana kuin talousarviota tehdessä. Talousarviomuutoksissa lisättiin henkilöstömenoja ja puolestaan laskettiin menojen olettaa koulukyytien, koulutusmäärärahojen ja kouluruokailun kustannusten osalta. Koulukyytien ja koulutusmäärärahojen kohdalla näkyy selvästi Covid-19-pandemian vaikutukset. Koulujen järjestämät retket olivat OPH:n ohjeiden mukaan karsittu minimiin ja valtaosa koulutuksista järjestettiin etänä. Maksullisia koulutuksia oli vähän vuonna 2021. Vastaavasti Covid-19-pandemian

testikäytännöt aiheuttivat osalle henkilöstölle useita poissaoloja sijaistarpeineen. Henkilöstömenojen kasvu johtui osittain myös valtakunnallisista palkkaratkaisuista ja kasvaneesta oppilasmäärästä. Kokonaisuudessaan perusopetuksen talousarvio toteutui hyvin arvioidulla tavalla. Vuoden 2021 talousarviota laadittaessa arvio Covid-19-pandemian osalta oli erilainen kuin vuoden 2021 toteuma.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Yhdenvertainen kasvun ja oppimisen mahdollisuus			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Turvallinen oppimisympäristö	Koulujen KiVa -teaminen käsittelemät tapaukset	Koulujen KiVa -teamien käsittelemine kiusaamistapausten määrä on pienempi kuin vuonna 2020	Esille tulleet kiusaamistapaukset käsitelty KIVA-tiimissä.
Taataan perusosaaminen	Päättötodistuksen saaminen	Kaikilla päättötodistus	Kaikki yhdeksäsluokkalaiset saivat päättötodistuksen.	
Koulunkäynti ja opiskelu (kysymys on uusi, THL on uudistanut kysymysvalikoiden)	THL:n kyselyn kysymys, ei opintosuunnitelmia peruskoulun jälkeen	Matalampi kuin maan keskiarvo	Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä kaikilla kevään 2021 yhdeksäsluokkalaisilla oli hakeutumisvelvoite perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	
Yrittäjyyskasvatuksen ja työelämävalmiuksien opetusta lisätään maltillisesti ja yhdenmukaistetaan yksiköiden välillä	Laaditaan Kiteen kaupungin perusopetuksen yrittäjyyskasvatusohjelma	Kiteen kaupungin perusopetuksella on laadittu yrittäjyyskasvatusohjelma vuoden 2021 aikana.	Uusia hankkeita tai suunnitelmia ei aloitettu johtuen Covid-19-pandemiasta. Yrittäjyyskasvatusohjelman taustoja on selvitetty.	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Henkilöstö koulutetaan ammatillisten kehittämissuunnitelmien mukaisesti	Koulutuspäivien määrä	Vähintään 4 päivää / hlö/ vuosi	Noin 4 päivää / hlö / vuosi

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä (20.09.) (sis. valmistavan opetuksen oppilaat)	766	766	779

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutokset 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-5 697 371	-5 810 643	-250 000	-6 060 643	-5 941 319	98,0
Ulkoa ostetut palvelut, €	-1 399 973	-1 876 980	220 000	-1 656 980	-1 550 506	93,6

Luettelo Projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitusosuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2020	Kitee	80 %	9 000	2020–2021	Oppilaskerhotoiminnan järjestäminen
Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin	Kitee	80 %	105 000	2019–2021 (jatko-aika)	Opetuksellisesti tarkoitukseenmukaiset ryhmät. Alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan.
Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin	Kitee	80 %	143 300	2020–2021	Opetuksellisesti tarkoitukseenmukaiset ryhmät. Alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan.
Tutoropettajien toiminta ja osaamisen kehittäminen (digi)	Kitee	80 %	9 800	2020–2021	Jatkoa Kiteen tutoropettajien koulutushankkeelle
Erasmus+/Kesälahden koulu	Kitee	65 %	15 900	2018–2021 (jatko-aika)	Arvosta itseäsi ja muita, anna arvo erilaisuudelle luokassa ja luokan ulkopuolella
Erasmus+/Arppen koulu	Kitee	83,15 %	26 662	2018–2021 (jatko-aika)	Edistää oppilaiden aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta paikallisissa yhteisöissä, kehittää koulujen yhteistyöverkostoja ja -muotoja sekä kehittää opetusmenetelmiä.
Erasmus PaCo Arppe	Kitee	80 %	29 790	2020–2022	Tavoitteena on kehittää ja jakaa digitaaliseen oppimiseen liittyvää osaamista.

Esi- ja perusopetuksen COVID-19 viruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen	Kitee	95 %	48 000	2020–2022	Covid-19 viruksen aiheuttaman sosiaalisen eriarvoisuuden vähentäminen.
Esi- ja perusopetuksen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen 2020–2021	Kitee	95 %	157 700	2020–2021	Covid-19 viruksen aiheuttaman oppimisvajeen kompensoiminen.
Kielten tutoropettajatoiminnan kehittämisen 2020	Kitee	100 %	3 000	2020–2022	Tukea varsinkin vuosiluokkien 1–3 A1-kielen opettajan kielipedagogiikkaa ja kielitietoisten toimintatapojen levittäminen perusopetuksessa.
Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 2021–2022	Kitee	80 %	124 000	2021–2022	Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen ja sitä kautta lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen pitkällä aikavälillä.
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2021	Kitee	70 %	11 000	2021–2022	Oppilaskerhotoiminnan järjestäminen
Lukutaito ja lukemiskulttuuria vahvistavat toimenpiteet	Kitee	80 %	43 600	2021–2022	Yläkoululaisten lukutaidon kehittäminen ja koronan tuoman lukutaidon kehittymisen vajeen paikkaaminen.

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	424 675	654 036	125 000	779 036	613 432	78,7
Kulut	-10 089 241	-11 001 126	-10 000	-11 011 126	-10 659 283	96,8
Toimintakate	-9 664 566	-10 347 090	115 000	-10 232 090	-10 045 851	98,2

Toisen asteen koulutus

Tilivelvolliset: sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, lukion rehtori

Tulosityksiköt

Lukio

Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Tarjota ja tuottaa monipuolista ja laadukasta oppivelvollisuuden jälkeistä toisen asteen yleissivistävää sekä vapaan sivistystyön koulutusta Kiteellä ja Keski-Karjalassa.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019. Ennen kevättä 2022 aloitetuissa ylioppilastutkinnoissa edellytetään neljä pakollista koetta, sen jälkeen aloitetuissa tutkinnoissa pakollisia kokeita on viisi. Ylioppilastutkinnon merkitys korkea-asteen opiskelijavalinnassa on kasvanut keväästä 2020 lähtien. Kevään 2021 kirjoituskerralle reaalkoepäivien määrää lisättiin Covid-19-pandemian vuoksi, mikä merkitsi järjestely- ja valvontatehtävien tavanomaista suurempaa määrää. Lukio-opintoja keskeytti vuonna 2021 n. 7 % opiskelijoista, mikä on kolme kertaa enemmän kuin aiempina vuosina. Keskeyttämissyyt olivat lähinnä siirtyminen ammattiopintoihin tai paikkakunnalta muutto.

Lukion uudet opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet julkaistiin marraskuussa 2019. Kiteen lukion opetussuunnitelma valmistui kevään 2021 aikana. Uuden opetussuunnitelman mukainen opetus koskee syksyllä 2021 ja sen jälkeen lukion aloittavia opiskelijoita. Oppivelvollisuuden laajentuminen astui voimaan 2021. Aiemmasta poiketen kaikille oppivelvollisuuden alaisille opiskelijoille on tarjottava 1.8.2021 alkaen oppimateriaalit (kuten kirjat) ja opiskelussa tarvittavat välineet (kuten tietokone ja kuulokkeet) koulutuksenjärjestäjän puolesta.

Vuoden 2021 osalta toimintaympäristö muodostui Keski-Karjalan kansalaisopiston osalta erittäin haastavaksi. Kevään 2021 liikunta- ja tanssiryhmien toiminta oli tauolla Covid-19-pandemian mukanaan tuomien yleisten kokoontumisrajoitusten vuoksi. Liikunta- ja tanssiryhmien toiminnan rajoittaminen näkyi myös kansalaisopiston kevään 2021 maksutuotoissa. Maksutuottojen toteuma oli koko vuonna 2021 78,9 %. Liikunta- ja tanssiryhmät ovat kansalaisopiston suosituimpia kursseja. Covid-19-pandemia aiheutti myös kurssi-ilmoittautumisien peruuntumisia ja vaikutti sitäkin kautta koko kansalaisopiston opiskelijamäärään. Vuonna 2020 saatua Covid-19-pandemian aiheuttamiin toimintahäiriöihin ylimääräistä valtionavustusta ei vuonna 2021 jaettu. Netto-opiskelijoita oli vuonna 2021 yhteensä 1 123 ja heistä naisia 855 ja miehiä 268. Syksyn 2021 suurimpia haasteita oli opettajapula juuri suosituimpien kurssien osalta.

TALOUSARVIO 2021

Lukion perustehtävä on oppimisen edistäminen, minkä vuoksi opetukseen käytettiin suurin osa talousarvion menoista. Suurimmat menoerät olivat henkilöstökulut (65 %), tilavuokrat (6,5 %) ja oppilaitosruokailu (5 %). Osa Kiteen lukion 5/2019 saamasta valtion avustuksesta (25 650 €) lukiouudistuksen toimeenpanoon siirtyi vuodelle 2021 ja se kattoi uuden opetussuunnitelman laatimistyön kustannukset. Kiteen lukion 15.9.2020 saama avustus (42 755 €) koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi mahdollisti tukiopetuksen, erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen lisäämisen sekä tukikurssien järjestämisen.

Suurimmat menoerät kansalaisopiston talousarviossa ovat henkilöstökulut (n. 76 %), sisäiset ja ulkoiset toimitilavuokrat (9 %) ja palvelujen ostot (9 %) (mm. tuntiopettajien matkakorvaukset, tulo- ja henkilöstöhallinnon palvelut ja ICT-palvelut sekä koneiden ja laitteiden vuokrat). Keski-Karjalan kansalaisopiston toimintakatteen vuoden 2021 toteuma oli 85,4 %

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Laadukas ja monipuolisia mahdollisuuksia tarjoava, hyvinvointia lisäävä koulutus			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Vetovoimainen lukiokoulutus	Lukiokoulutuksen aloittavien määrä syksyllä 2021	Vähintään 40 hlöä.	Toteutui, 52 hlöä
	Toiminnallinen palvelun uudistus: työttöminä olevien huoltajien lasten ja nuorten kurssimaksujen puolittaminen	Kursseille osallistuvien lasten ja nuorten lukumäärä	Kursseille osallistuvien lasten ja nuorten määrä kasvava verrattuna v. 2020	Koronatilanteesta ja siihen liittyvistä rajoituksista johtuen lasten ja nuorten määrä ei kasvanut vuonna 2021.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Yhteistyö ja osaamisen vahvistaminen leimaavat tulosalueen toimintaa			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Opiskelijat saavat tarvitsemaansa ohjausta oikea-aikaisesti.	Keskusteluajan saaminen opinto-ohjaajalle, ryhmäohjaajalle tai rehtorille.	Opiskelija saa kiireelliseksi kokemisaan asioissa keskusteluajan 2 koulupäivän sisällä yhteydenotostaan, tarvittaessa videoneuvottelulaitteita hyödyntäen.	Opiskelijakyselyyn vastanneista 69 % kertoi saaneensa keskusteluajan 2 koulupäivän sisällä ja 98 % neljän koulupäivän sisällä, mukana sekä kiireelliseksi koetut että ei-kiireelliset asiat.
	Selvitetään kurssimaksujen sähköisen maksamisen mahdollisuus ilmoittautumisen yhteydessä	Laaditaan selvitys kevätlukukauden 2021 aikana	Otetaan käyttöön syyslukukaudella 2021	Sähköinen maksaminen ei ollut vielä mahdollista syksyllä 2021. Tavoite on osittain kytketty Kiteen kaupungin verkkokauppa-hankkeeseen

Toiminnan laajuustiedot

Kansalaisopiston Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kurssilaisten määrä	2 229 vos- tunnit 2 544 kaikki tunnit	2 180	1544
Kurssien lukumäärä	196 vos-tunnit 211 kaikki tunnit	195	199
Netto-opiskelijat	1 135 vo-tunnit 1 135 vos-tunnit 1 176 kaikki tunnit	1 150	1 123
Valtionosuustuntimäärä (myönnetty)	4 332	4 300	4312

Lukion Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lukion opiskelijamäärä	138	138	141
Lukion kurssimäärä	217	222	222

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutokset 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-980 664	-1 466 126	0	-1 466 126	-1 399 233	95,4
Ulkoa ostetut palvelut, €	-55 926	-140 386	0	-140 386	-75 293	53,6

Luettelo Projekteista

Kansalaisopisto Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitusosuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
Opintoseteli 2020–2021	Keski-Karjalan kansalaisopisto	100 %	2 500	lv 2020–2021	Eläkeläisten, seniorien ja maahanmuuttajien osallistumiskynnyksen madaltaminen kurssimaksuallennuksen avulla

Lukio Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitusosuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
Opi ja voi hyvin	Kiteen kaupunki	95 %	26 557	24.9.2021–31.7.2023	Oppimisen tukeminen ja oppimisvajeen paikkaaminen. Hyvinvoinnin tukeminen ja hyvinvointivajeen vähentäminen.

Kiteellä kirkastuu	Kiteen kaupunki	90 %	25 650	12.4.2019-30.6.2021	Lukiouudistuksen toimeenpanon tukeminen.
Alueellinen yhteistyö ja kestävä kehitys ystävyskoulutoiminnassa	Kiteen kaupunki	80 %	8 000	1.8.2019-30.6.2021	Kiteen peruskoulujen ja lukion välisen yhteistyön kehittäminen ystävyyskoulutoiminnassa.
Panosta palautumiseen	Kiteen kaupunki	95 %	42 755	15.9.2020-31.7.2021	Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen.
Lukiosta työelämän tuuliin	Polvijärven kunta			1.10.2019-31.12.2021	Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen.
Suuntaa LukiOpolulle	Itä-Suomen yliopisto			1.9.2018-31.5.2021	Opetushenkilöstön erityispedagogisen ja ohjauksellisen osaamisen lisääminen.
Työvoimaa ja opiskelijoita Venäjältä Keski-Karjalaan -hanke (ESR)	Keski-Karjalan kehittämissyhtiö oy			1.4.2019 – 31.12.2021	Lukio-opiskelijoiden rekrytoiminen Venäjältä.
Pohjois-Karjalan lukioiden tutorverkosto	Joensuun kaupunki/ Joensuun mediakeskus			1.2.2019-30.6.2021	Tutortoiminnan ja -koulutuksen käynnistäminen lukiossa

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	236 306	228 400	0	228 400	218 895	95,8
Kulut	-1 954 746	-2 222 574	20 000	-2 202 574	-2 060 932	93,6
Toimintakate	-1 718 440	-1 994 174	20 000	-1 974 174	-1 842 037	93,3

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, vapaa-aikapäällikkö

Tulosityksiköt

Kirjastotoimi
Nuorisotoimi
Kulttuuritoimi
Liikuntatoimi

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut järjestävät kuntalaisille monipuoliset, laadukkaita ja kustannustehokkaasti tuotettua vapaa-ajan- sekä kirjastopalveluita, jotka ennaltaehkäisevästi tukevat kuntalaisten sosiaalista, henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Covid-19-pandemiasta huolimatta vapaa-aikapalveluiden tilat (kirjastot, nuorisotoimi- ja liikuntatilat) pystyttiin pitämään avoinna vuoden 2021 ajan, huomioiden Siun Soten suositukset sekä valtakunnalliset ja alueelliset rajoitukset. Lasten ja nuorten toimintoja on pyritty jatkamaan pandemia ja ryhmäkoot huomioiden, mutta aikuisten ja ikäihmisten ryhmäkokoontumiset (esim. liikuntaryhmät) olivat kevätkauden keskeytettynä. Kesä- ja syyskaudella toimintoja toteutettiin myös aikuisille ja ikäihmisille, mutta kuntalaisten varovainen käyttäytyminen näkyy edelleen vapaa-aikapalveluiden kävijätilastoissa ja maksullisten palveluiden käytössä.

Vapaa-aikapalveluiden kaikki yksiköt ovat aktiivisesti hakeneet valtionrahoitusta toimintaansa ja olivat aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämishankkeissa. Esimerkiksi vuoden 2021 ajan on ollut Kiteellä toimintaa Harrastamisen Suomen Mallin -toiminnan mukaisessa, perusopetuksen oppilaille suunnatussa valtionrahoituksella toteutettavassa hankkeessa.

TALOUSARVIO 2021

Covid-19-pandemia ja siitä seurannut ihmisten varovaisempi osallistuminen vapaa-ajan palveluihin on heikentänyt merkittävästi maksullisista vapaa-aikapalveluista kerättäviä tuottoja. Erityisesti uimahallin myyntituotot ovat romahtaneet normaalista tulotasosta. Talousarviota tehdessä myyntituottojen kertymää arvioitiin maltillisemmin edellisiin vuosiin verrattuna, mutta rajoitukset ja kuntalaisten varovaisempi palvelujen käyttö on vähentänyt merkittävästi toimintatuottojen toteumaa. Em. syystä vapaa-aikapalveluiden osalta uimahallin myyntituottoihin tehtiin -60 000 €:n talousarvionmuutos toisen osavuosisraportin yhteydessä. Vapaa-aikapalveluiden toimintatuottoissa ovat näkyvissä valtionavustuksien toimintatuotot, jotka lisäävät toimintatuottojen kertymää.

Toimintakulujen osalta kertymä on ollut tasaisempaa, koska toisen osavuosisraportin yhteydessä ostopalveluihin tehtiin talousarvionmuutoksena 50 000 euron määrärahalisäys. Muutoksesta huolimatta toimintakulut ylittyivät hieman arvioidusta. Runsaslumisen ja pitkän talven 2021 lisäksi pöyryvä lumi tuli maahan seuraavalle talvelle jo marraskuussa 2021 ja talviulkoliikuntapaikkoja kunnostukseen varatut määrärahat ylittyivät selvästi. Lisäksi vuoden 2021 aikana ihmisiä kannustettiin Covid-19-pandemian vuoksi ulkoalueille liikkumaan ja tämän vuoksi ulkoliikuntapaikkoja on kunnostettu laajemmin ja tiheämmin edellisvuosiin nähden, jotka nostivat yleisten kustannuksien

(sähkö, tarvikkeet yms.) nousun lisäksi kunnossapidon määrärahoja. Lisäksi määrärahoiltaan suuren Harrastamisen Suomen Malli -projektin kustannuksia kirjautuu vapaa-aikapalveluiden kuluiksi, jotka nostavat toimintakulujen kertymää.

Vapaa-aikapalveluiden toiminnalliset tavoitteet toteutuivat, lukuun ottamatta kumppanuussopimusten lukumäärätavoitetta. Kumppanuussopimuksia ei päästy solmimaan talousarviotavoitteen mukaisesti, koska Covid-19-pandemian toi edelleen varovaisuutta erityisesti kulttuurialalle ja sopimusten kautta tuotettuja kulttuuritapahtumia oli normaalia vähemmän. Vapaa-aikapalveluiden toiminnan osalta positiivisia asioita olivat mm. kirjastopalveluiden osalta Kiteen kaupunginkirjaston 160-juhlavuosi sekä kirjaston lainauksien nousu (13 % enemmän kuin edellisvuonna), kulttuuripalveluiden striimauksien ja niiden seuraamisen lisääntyminen, ulkoliikuntapaikkojen korkea käyttöaste sekä lasten ja nuorten aktiivinen osallistuminen järjestettyihin toimintoihin sekä eri hankkeiden kautta toteutettuihin harrasteisiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa huomioidaan eri kohderyhmät			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Vapaa-aikapalvelut järjestävät ympäri vuoden monipuolisia tilaisuuksia ja tapahtumia eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Vapaa-aikapalveluiden järjestämien tapahtumien ja tilaisuuksien määrä	120 tilaisuutta tai tapahtumaa.	155 tilaisuutta tai tapahtumaa

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillisuutta omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia.			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Vapaa-aikapalveluiden henkilöstön kehittämistä tuetaan.	Koulutuspäivien ja kehittämistyöpajojen määrä/työntekijä	Koulutuspäivät: 4 kpl/tt. Kehittäminen: 1 työpaja / vuosi / tulosityksikkö. Yhteensä 4 työpajaa vuoden aikana.	Koulutuspäiviä keskimäärin n. 4 pv/työntekijä. Vapaa-aikapalveluiden henkilöstö oli yhteensä 91 koulutuksessa v.2021 aikana. Kehittämistyöpajat pidetty.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Vapaa-aikapalvelut tuotetaan yhdessä eri kumppaneiden kanssa.	Kumppanuussopimusten lukumäärä	55	40

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Liikuntatoimen vakituisten liikuntaryhmien määrä	13	13	12
Peltolan latupohjan ja hiihtoladun käyttäjätilasto	14 068	20 000	19 340
Nuorisotapahtumat	13	9	12
Nuorisotoimen retket	1	3	1
Omien ja yhteistyössä tuotettujen nuorisotapahtumien ja -retkien osallistujamäärä	401	2000	403
Nuorisovaltuuston aloitteiden ja kannanottojen määrä	1	2	1
Kumppanuuksilla tuettujen nuorten kerhotoiminnassa olleiden lasten ja nuorten määrä	202	200	354
Kulttuuritapahtumien määrä	40	20	45
Em. kulttuuritapahtumiin osallistuneiden määrä	7150+18 473	50 000	8 000 + n.30 000 striimeissä
Kulttuuritoimen kumppanisopimusten ja avustusta saavien yhdistysten ja järjestöjen määrä	5	25	12
Kirjaston toimipisteiden aukioloaika h/vuosi	2630,5	3 100	6212
Kokonaislainaus	87 487	110 000	98 969
Käyntien määrä	38 460	55 000	50 446
Verkkokäynnit	58 494	52 000	66 204
Tapahtumat	122	70	91

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutokset 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	-813 166	-876 582	0	-876 582	-860 223	98,1
Ulkoa ostetut palvelut, €	-347 638	-418 613	-50 000	-468 613	-454 630	97,0

Luettelo Projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitusosuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
Innostu kirjasta	Kitee	20 %	6000	2021–2022	Kirjailijavierailujen järjestäminen eri kohderyhmille
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta Kiteellä 2020–2021.	Kitee	9 500	8 500	1.6.2020–31.5.2021	Monipuolisen kerhotoiminnan tarjoaminen Kiteellä lasten ja nuorten vapaa-ajalla.
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta Kiteellä 2021–2022.	Kitee	9 500	8 500	1.6.2021–31.5.2022	Monipuolisen kerhotoiminnan tarjoaminen Kiteellä lasten ja nuorten vapaa-ajalla.
Eläkeiän nivelvaiheessa olevien henkilöiden liikunnan lisääminen Kiteellä 2020.	Kitee	5 000 €	4 400 €	1/2020–4/2021.	Lisätä eri tavoin liikuntaa eläkeiän nivelvaiheessa olevien henkilöiden osalta.
Tour De Karelianpolut	Kitee	4542,40 € (1514,13 €/v)	54 508,80 € koko hankkeajalle.	2020–2022	Toteuttaa maastopyöräilytapahtuma ja kehittää maastopyöräilyä kolmena vuotena Keski-Karjalassa.
Harrastaminen Osaksi Koulupäivää Kiteellä	Kitee	12 207,90 €	48 826,10 €	1.1.2021–31.10.2021	Pilottihanke harrastamisen suomen mallin toimintoihin liittyen. Eri-laisten harrastustoimintojen toteuttaminen perusopetusikäisille lapsille ja nuorille ennen koulupäivää, koulupäivän yhteydessä sekä heti koulupäivän jälkeen.
Harrastaminen Osaksi Koulupäivää Kiteellä 2.0	Kitee	12 500 €	50 000 €	1.11.2021–30.6.2022.	Jatkohanke harrastamisen suomen mallin toimintoihin liittyen. Eri-laisten harrastustoimintojen toteuttaminen perusopetusikäisille lapsille ja nuorille ennen koulupäivää, koulupäivän yhteydessä sekä heti koulupäivän jälkeen.

TYKES –työkuntaa Keski-Karjalaan ESR-hanke	P-K:n Kansanterveyden keskus.	Kiteen kaupungin rahoitusosuus 27 750 € koko hankkeen ajalle.	246 680 €	2019–2021	Toteuttaa ja kehittää elintapavalmennusta sekä vapaa-aikatoimien ja työterveyshuollon yhteistyötä elintapaohjaukseen liittyen Keski-Karjalassa.
Kulttuurista hyvinvointia	Kiteen kaupunki ja P-K:n Maakuntaliitto		7 500 €	4/2021-12/2021	Kulttuurista hyvinvointia Pohjois-Karjalaan-hankkeen ikäihmisten kulttuuripalvelujen saavutettavuus ja digitalisoituva toimintakulttuuri; asiantuntijapalvelut, koulutus, toimintaympäristön kehittäminen ja selvitys.

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	228 209	346 948	-60 000	286 948	327 491	114,1
Kulut	-2 356 150	-2 486 579	-50 000	-2 536 579	-2 573 426	101,5
Toimintakate	-2 127 941	-2 139 631	-110 000	-2 249 631	-2 243 544	99,7

Joukkoliikenne

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja sivistysjohtaja

Tulosityksiköt

Joukkoliikenne

Toiminta-ajatus

Palvelu- ja asiointiliikenteen järjestäminen kiteen alueella.
Joukkoliikenne sisältää Waltti-liikenteen.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kiteen kaupungin sisäinen palvelu- ja asiointiliikenne on järjestetty siten, että kaupungin eri alueilta on mahdollisuus päästä kerran viikossa asioimaan joko Kesälahden tai Kiteen keskustaan. Lisäksi kerran viikossa on järjestetty Kesälahden ja Kiteen taajaman välinen liikenne. Palvelu- ja asiointiliikenteen sopimukset kilpailutettiin vuoden 2020 lopulla ja uusien sopimusten mukainen liikenne alkoi 1.1.2021 ja päättyy 30.4.2022. Kilpailutus toteutettiin Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta. Joukkoliikenteen tulosalue sisältää lisäksi ELY:n organisoiman kuntarajat ylittävän liikenteen vuosittaisen maksuosuuden. ELY kilpailutti organisoimansa kuntarajat ylittävän joukkoliikenteen keväällä 2021. Kiteen osalta kilpailutus muutti joidenkin joukkoliikenteen vuorojen aikatauluja ja lippujärjestelmiä.

TALOUSARVIO 2021

Palvelu- ja asiointiliikenteen kilpailutuksen toteutti Pohjois-Karjalan hankintatoimi loppuvuodesta 2020. Uudet sopimukset astuivat voimaan vuonna 2021.

Joukkoliikenteen toimintakate toteutui lähes ennusteen mukaisena ollen vuoden lopussa 97,7 %. Toimintatuotot eivät toteutuneet odotetusti vuonna 2021. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli vain 64,2 %. Mutta vastaavasti myös palveluiden ostot jäivät suunnitellusta niiden toteumaprosentin ollessa 92,7 %. Molemmissa kohdissa suurimpana selittäjänä on Covid-19-viruksen aiheuttama pandemia ja sen mukana säädetyt rajoitukset.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Taloudellisten kuljetusmahdollisuuksien tarjoaminen haja-asutusalueen autottomille asukkaille	asiakasmäärä/reitti	keskimäärin 4 asiakasta/reitti	Keskimäärin 4 asiakasta/reitti
	ELY:n organisoiman joukkoliikenteen palvelutason säilyttäminen.	Reittien ja vuorojen määrä.	Vuoden 2019 tavoitetaso.	ELY kilpailutti organisoimansa joukkoliikenteen keväällä 2021.

				Kiteen osalta muutoksia tuli reittien aikatauluihin ja lippujärjestelmiin. Kesälahden keskustan ja Joensuun välistä liikennettä vähennettiin.
--	--	--	--	---

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Palvelu- ja asiointiliikennettä käyttävien henkilöiden määrä kuukaudessa	145	*150	154

* Covid-19 vaikutus

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	0	0	0	0	0	0
Ulkoa ostetut palvelut, €	-129 708	-151 113	0	-151 113	-135 164	92,7

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	13 387	21 000	0	21 000	13 475	64,2
Kulut	-134 638	-151 113	0	-151 113	-140 081	92,7
Toimintakate	-121 251	-130 113	0	-130 113	-126 606	97,3

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	1 434 157	1 889 270	15 000	1 904 270	1 710 971	89,8
Kulut	-19 335 852	-21 001 893	-15 000	-21 016 893	-20 489 834	97,5
Toimintakate	-17 901 695	-19 112 623	0	-19 112 623	-18 776 473	98,2

Ympäristölautakunta

Ympäristön ja rakentamisen valvonta

Tilivelvolliset: Ympäristölautakunnan jäsenet, ympäristöpäällikkö

Tulosityksiköt

Ympäristötoimi

Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia maankäyttö- ja rakennuslain sekä ympäristölain-säännön kunnalle kuuluvista tehtävistä. Tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus ei valmistunut vuoden 2021 aikana, kuten oli suunniteltu. Uuden aikataulun mukaan hallituksen esitys uudeksi laiksi ajoittuu elokuuhun 2022.

Vuonna 2021 hyväksyttiin jätelain muutokset, jotka astuvat voimaan asteittain lähivuosien aikana. Ympäristönsuojelua koskevat muutokset astuvat voimaan 1.1.2022.

Rakennusvalvonnan sähköisen asiointijärjestelmän ja arkiston käyttö on jatkunut vuonna 2021. Sähköinen asiointijärjestelmä on havaittu hyväksi työkaluksi. Lisäksi sähköinen arkisto on osoitautunut hyväksi lisäksi, sillä sen myötä on voitu luopua paperisista asiakirjoista, joiden arkistointi on ollut työlästä.

TALOUSARVIO 2021

Henkilöstömenojen suuruus kaikista kuluista on noin 73 %, joka on odotetun suuruinen. Talousarviossa mainittua ympäristötoimen taksojen korotusta ei vuonna 2021 ehditty ruuhkautuneen työtilanteen takia tehdä. Henkilöstön työkuorman tilanne ei ole vuonna 2021 helpottanut. Kiteen, Tohmajärven ja Rääkkylän viranhaltijoiden yhteistyönä valmistui selvitys Keski-Karjalan alueen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistyöstä.

Tuottojen osalta talousarvio ei toteutunut suunnitelman mukaisesti. Tuotoista jäi puuttumaan 6 907 euroa (7,8 %). Alitus johtuu ympäristötoimen alhaisista tuotoista.

Kulujen ylityksiä tapahtui kokouspalkkioiden, eläkekulujen sekä sähkön osalta. Muilla osa-alueilla kulut olivat suunniteltua pienempiä, joten kokonaisuudessaan kulujen toteuma talousarviosta oli 93,6 %.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Rakentamisen ja ympäristönvalvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas	≤ 17,5 €	17,2 €
	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely	Lupa-asian käsittelynoittoaika (täydennyspyynnöt). Lupa-asian päätöksentekoaika, kun kaikki tarvittavat liitteet on toimitettu.	≤ 10 työpäivää. ≤ 30 työpäivää.	5 työpäivää 9 työpäivää

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Viihtyisiä ja siisti ympäristö	Ympäristökatselmusten määrä	1 katselmus/vuosi	0

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumista			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Eriyiskoulutukseen osallistuminen	Koulutuspäivien lukumäärä	12 kpl	20 kpl

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kokoukset, lkm	9	9	8
Käsitellyt asiat, lkm	73	140	69
Viranhaltijapäätökset, lkm	218	297	230
Luvat ja ilmoitukset (valituskelpoiset)	-	327	257
Koulutuspäivät, lkm	18	12	20

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muu- tos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	187 449	176 268	0	176 268	182 387	103,5
Ulkoa ostetut palvelut, €	29 248	56 373	0	56 373	39 397	69,9

Luettelo Projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Rahoitus- osuus	Saatu avustus	Kesto	Tavoitteet
PIKURA-hanke	Rääkkylän kunta	-	-	2023	Sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto, kehittäminen sekä kuntien välinen yhteistyö. Valtiovarainministeriön rahoittama hanke.

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA+muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	84 838	88 300	0	88 300	81 393	92,2
Kulut	-249 652	-265 708	0	-265 708	-250 889	94,4
Toimintakate	-164 814	-177 408	0	-177 408	-169 496	95,5

Tekninen lautakunta

Hallinto

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunta, tekninen johtaja

Tulosyksiköt

Teknisen toimen hallinto
Maa- ja metsäkiinteistöt

Toiminta-ajatus

Teknisen toimen hallinnon tavoitteena on tuottaa hallintopalvelut laadukkaasti, neuvonnan, ohjauksen, sähköisten palvelujen kehittämisen ja hyvän asiakaspalvelun avulla.

TALO USSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Maa- ja metsäkiinteistöjen tulosyksikön palkkatukityöllistämisen tavoitteet jäivät odotettua pienemmäksi työvoiman saatavuuteen liittyvien haasteiden ja sairaspöissaolujen vuoksi.

Vuonna 2021 valmistuneella käyttötalousseurannan automatisointihankkeella on kehitetty hallinnon sekä muiden hallintokuntien talouden seurantaa.

TALOUSARVIO 2021

Pohjois-Karjalan pelastustoimen maksuosuus on suuruudeltaan 863 784 €. Kaupungin metsäpalvelujen toimittajana on toiminut Metsäpalvelu Turunen Oy, jonka kanssa sopimus on tehty ajalle 1.4.2020 – 31.12.2022 + kahden vuoden optiomahdollisuus. Metsänmyyntitulot vuonna 2021 olivat 427 688 €. Taajamametsien hakkuilla on kohennettu taajaman viihtyisyyttä. Metsiä on hoidettu metsäsuunnitelman mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kiteen on yleisilmeeltään houkutteleva.			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Taajamametsien hoitaminen	ha /v	5	2,5

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Monipuolinen viestintä	Käytetään viestinnän eri kanavia	Lisätään aktiivisuutta kaupungin somekanaviin. Järjestetään kaksi yleisötilaisuutta.	Karttapalautekanavan käyttöönotto. Koronapandemian vuoksi yleisötilaisuuksia ei järjestetty.

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	191 494	204 593	-	-	191 844	93,8
Ulkoa ostetut palvelut, €	951 353	1 136 919	-	-	1 096 424	96,4

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	397 641	438 230	0	438 230	458 779	104,7
Kulut	-1 213 329	-1 382 654	0	-1 382 654	-1 371 628	99,2
Toimintakate	-815 688	-944 424	0	-944 424	-912 849	96,7

Siivous- ja ruokapalvelut

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunta, tekninen johtaja, siivous- ja ruokapalvelupäällikkö

Toiminta-ajatus

Siivous- ja ruokapalvelut tuottavat kaupungin ja Siun soten tarvitsemia ateriapalveluita erityisruokavaliot huomioiden, hoitaa ateriakuljetukset sekä tuottaa ylläpito- ja perussiivouspalveluita tehokkaasti ja taloudellisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Siivous- ja ruokapalvelut tuottivat palveluita kaupungin hallintokunnille ja Siun sotelle sekä asiakkaille.

Covid-19-pandemia vaikutti toimintaan merkittävästi: kahviot olivat suljettuna koko vuoden ajan, Siun sote ja Siun työterveys ostivat tehostettua siivousta kohteisiin sekä hygieniatuotteiden ja -suojainten käyttö lisääntyi. Vuonna 2021 tavoitteena oli ruokahävikin seurannan tehostaminen ja vähentäminen.

TALOUSARVIO 2021

Siivous- ja ruokapalveluiden toimintatuotot toteutuivat 101,1 %. Poikkeama oli 40 238 euroa talousarvioon verrattuna. Ylitys johtui Siun soten ja Siun työterveyshuollon lisäsiivouksista. Toimintakulut toteutuivat 96,9 %. Poikkeama oli -115 823 euroa. Toimintakulut alittuivat erityisesti henkilöstökuluissa (95,3 %) ja muissa toimintakuluissa (96,3 %). Vuoden 2021 aikana jäi eläkkeelle 6 henkilöä ja tehtävistä ainoastaan 2 täytettiin vakituisesti. Covid-19 vaikutti poissaoloihin siten, että lieviä oireista ja matalalla kynnyksellä jäätiin pois töistä. Toimintakulujen ylitystä oli kirjaustunusteella aineet, tarvikkeet ja tavarat (100,4%). Lisäystä tuli etenkin suojavarusteiden hankinnasta ja kalustohankinnoista. Elintarvikkeet toteutuivat hyvin (100,8 %) -6 256 euroa.

Siivouspalveluiden toimintakate 99 711 euroa (talousarviomuutosten jälkeen 9 331 euroa) ja ruokapalveluiden 16 644 euro (talousarviomuutosten jälkeen - 50 724 euroa). Siivouspalveluiden tulosta ei palautettu tilapalveluihin.

Kotipalveluateria-asiakkaiden määrä kasvoi vuoden aikana ja näkyy taulukossa ikäihmisten lounasmäärissä. Ruokapalveluiden asiakastytyväisyyskysely oli tarkoitus tehdä syksyllä hoivakotien asukkaille, mutta kysely siirtyy vuodelle 2022 koronapandemian takia. Aromi-tuotannonohjausjärjestelmän versiopäivitys siirtyy vuodelle 2022 tulevan hyvinvointialue muutosten takia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen talouden hoito			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Koululounaan hinta	€ / oppilas	4,57	4,57

	Siivouskustannukset	€/siivousm ²	30,75	29.18
Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Lähiruuan lisääminen ruokapalveluissa	Järjestetään lähiruokapäiviä	2	2
Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Osaaminen pidetään ajan tasalla	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	2 päivää / hlö	1,96 päivää/hlö
	Strateginen tavoite: Asiakas ja asukaslähtöinen palvelu			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
Asiakas tai asukaslähtöinen palvelut	Asiakastytyväisyys kysely 1 - 5	3,7	Kyselyä ei toteutettu korona takia	

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valmistetut koululounaat	149 232	165 976	163 323
Ikäihmisten lounaat	77 281	68 860	79 574
Siivottavat m2	39 035	39 035	39 035

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	1 920 671	2 048 365	-9 668	2 058 033	1 953 070	94,9
Ulkoa ostetut palvelut, €	238 688	257 535			281 178	109,2

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	3 478 274	3 741 491	-65 000	3 676 491	3 717 850	101,1
Kulut	-3 536 066	-3 727 216	9 332	-3 717 884	-3 602 061	96,9
Toimintakate	-57 792	14 275	-55 668	-41 393	115 789	-279,7

Toimitilat

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunta, tekninen johtaja, kiinteistöpäällikkö

Tulosityksiköt

Toimitilat

Toiminta-ajatus

Tulosalue rakennuttaa, rakentaa ja ylläpitää tehokkaasti ja taloudellisesti rakennuksia kaupungin omien toimintojen ja Siun Soten käyttöön sekä liiketiloiksi.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Siun sote -kuntayhtymä on vuokrannut tarvitsemansa toimitilat kaupungilta. Riskinä on Siun soten mahdolliset toiminnalliset muutokset, jotka vaikuttavat toimitilojen tuloihin. Tarpeettomiksi käyneistä rakennuksista pyritään luopumaan suunnitelman mukaan joko purkamalla tai myymällä rakennus. Ruoritalon purkuun oli varauduttu 120 000 € määrärahavarauksella, mutta purkamisesta luovuttiin vuoden 2021 osalta, koska asemaakaavassa oli merkintä rakennuksen suojelusta. Lakautuneen Kesälahden vanhustentukiyhdistyksen omistamat Hellaniemi ja Kesätaival, huoneistoalaltaan yhteensä 2 359 m², siirtyivät kaupungin omistukseen 1.1.2021.

TALOUSARVIO 2021

Toimitilojen tulokertymä muodostui pääosin Siun Sote-kuntayhtymälle vuokrattavista tiloista, asuntojen, yritystilojen ja hallintokuntien vuokrasta. Sisäisiä vuokratuloja kertyi 3 932 652 euroa. Sisäiset vuokrat perustuvat toimialojen käyttämiin neliöihin. Siun Sote-kuntayhtymälle vuokrattavien tilojen vuokrakertymä oli 1 558 809 euroa. Sisäiset ja ulkoiset vuokratulot sekä Siun soten vuokrakertymä ovat toteutunut lähes ennakoidun mukaisesti. Asuntojen vuokratuloissa, jotka olivat 1 004 428 euroa, jäätin talousarviosta 4 %. Tyhjiä asuntoja oli erityisesti Kesätaipaleella ja Hellaniemessä. Tulosalueen suunnitelman mukaiset poistot vuonna 2021 olivat 2 015 270 euroa. Tulosalueen toimintakate kattoi 80 % suunnitelman mukaisista poistoista.

Yksi kiinteistöhoitajista siirtyi marraskuussa toisiin tehtäviin ja hänen työtehtävänsä on hoidettu tilapäisratkaisuin. Rakennusinsinööri on ollut palkattuna määräaikaisesti elokuun loppuun asti. Toimi vakinaistettiin 1.9.2021 alkaen ja palkkakustannukset jakautuvat toimitiloille ja kuntateknikalle. Palkkatuella oli palkattu 9 henkilöä.

Talousarvion nähden kustannusten alitusta tuli toimisto- ja asiantuntijapalveluissa, puhtaanapito- palveluissa, rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa sekä muissa palveluissa, johon oli sisällytetty Ruoritalon purkamiseen varattu käyttämätön määräraha 120 000 €. Sähkön kustannukset olivat 810 840 €, joka ylittyi 48 % määrärahavarauksesta. Muutamaan aikaisempaan vuoteen verrattuna vuosi 2021 oli selvästi kylmempi, joka näkyi myös energian käytössä.

Koronavirus ei ole vaikuttanut sanottavasti toimitilojen käyttötalouteen, mutta pandemian vuoksi henkilöstön koulutuksia on ollut tavallista vähemmän.

Sisäilmatutkimuksia on tehty kahdessa rakennuksessa. Joissakin rakennuksissa on ollut käytössä ilmanpuhdistimia sisäilman parantamista varten.

Rantakentän huoltorakennuksen peruskorjaus ja laajennus aloitettiin loppuvuonna, Sovintolaan tehtiin laaja kuntotutkimus, Puhoksen myllyn vesikatto uusittiin ja julkisivu maalattiin, Vespelin urheilusalin lattianpinnoite uusittiin ja asennettiin katsomoon turvamääräykset täyttävä lasikaide. Puhoshallin aurinkosähköjärjestelmän asennus aloitettiin, mutta joka jouduttiin keskeyttämään sääolosuhteiden takia. Asennusta jatketaan keväällä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Toimitilojen tehokas käyttö	käytössä olevat toimitilat/ toimitilojen määrä yhteensä, h-m ²	87 %	81 %
	Kiinteistönhoito €/h-m ²	bruttomenot €/h-m ² /kk	5,08	4,80

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Energian käyttö vähenee vuosittain	Sähkö ja lämmitys kWh/m ³ /v (2016: 52,82) Energiakatselmuks- et kpl/a	51 1 kpl	59,5 1 kpl

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	koulutuspäivät/henkilö	2 pv	1,0 pv

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kaupungin omien kiinteistöjen huoneala m ²	71 712	73 071	73 206
Kaupungin omien kiinteistöjen tilavuus m ³	333 040	342 910	342 910
Kulut €/m ² /kk	4,43	5,08	4,80
Tuotot €/m ² /kk	7,18	7,25	7,31
Energian käyttö MWh (KL-kohteet)	8 980	9 600	11 172

Kiinteistöjako toiminnoittain m ²			
Asuinrakennukset	1500	1 500	1 500
Hoitoalan rakennukset	12 306	12 306	14 664
Toimistorakennukset	4 075	4 075	4 075
Koulurakennukset	20 983	20 983	20 983
Kokoontumisrakennukset	5 958	5 958	5 958
Teollisuusrakennukset	16 213	16 213	16 213
Muut rakennukset	8 245	8 245	8 452
Varikot	1360	1 360	1 360

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muu- tos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	447 116	527 720		527 720	477 392	90,5
Ulkoa ostetut palvelut, €	950 169	1 383 000		1 383 000	991 219	71,7

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	6 678 376	6 929 451	0	6 929 451	6 899 178	99,6
Kulut	-4 808 779	-5 498 272	0	-5 498 272	-5 277 283	96,0
Toimintakate	1 869 598	1 431 179	0	1 431 179	1 621 895	113,3

Kuntatekniikka

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunta, tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö

Tulosyksiköt

Liikenneväylät

Jätehuolto

Konekeskus

Maa- ja vesialueet

KIT Vesi- ja viemärlaitos

KES Vesi- ja viemärlaitos

Toiminta-ajatus

Tulosalue ylläpitää turvallista ja viihtyisää elinympäristöä.

TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2024

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Palkkatukityöllistämisen määräraha varattiin 9 henkilölle 6 kuukaudeksi yleisten alueiden kustannuspaikalle.

Kiteen vesihuoltolaitos on vuokrattu Kiteen Vesikunnalle. Kesälahden vesi- ja viemärlaitosta hoidetaan omana toimintana.

TALOUSARVIO 2021

Katuja on neljässä taajamassa yhteensä 59 792 m. Katuverkostoa on hoidettu määrärahojen puitteissa. Talvikunnossapidon tasoa on nostettu. Päälysteiden uusimiseen on varattu määrärahaa 200 000 €, jolla päällystettiin Savikontietä, Ilmarisentietä, Pokentietä sekä Romolantietä.

Yhdyskuntajätteet on luovutettu Sopensuon jätteenkäsittelypaikalla Fortum Waste Solutions Oy:lle, joka käsittelee ne Riihimäen jätteenpolttolaitoksessa energiahyötykäyttöön. Biojätteet on toimitettu BioKymppi Oy:n biokaasulaitokselle. Kaatopaikkakaasu on mennyt lämpöenergiaksi. Yhdyskuntajätteiden määrä on vähentynyt lajittelun ansiosta. Jättemaksutaksaa on tarkistettu kustannuksia vastaavasti. Uudet Kiteen kaupungin jätehuoltomääräykset otettiin käyttöön 1.3.2021.

Konekeskuksen kaluston tuotot ja kulut kohdennetaan käytön mukaan oikein. Kalustoa uusitaan sitä mukaa, kun taloudellinen käyttöikä edellyttää. Kiteellä oleva traktori uusittiin vuodenvaihteessa 2021. Kesälahden huoltoauton leasing sopimus loppui ja uusi leasing auto saatiin elokuussa.

Yleisiä alueita hoidetaan tavoitteena viihtyisyys ja edustava ilme. AIMO- alueen ampumaradalle rakennetaan perusinfraa 400 000 eurolla vuonna 2021-22.

Yksityistieavustukset olivat vuonna 2021 297 000 euroa, jossa oli kasvua n. 24 % edellisvuoteen verrattuna. Yksityisteiden perusparannusavusten tarve on kasvusuunnassa.

Viihtyisyys ja edustava ilme yleisten alueiden hoidossa toteutui. Vesihuoltolaitosten riskinä on ikääntyvän verkoston korjaustarve. Kesälahden puhdistamon uusi sakeuttamon saatiin valmiiksi loppuvuodesta 2021.

Talousarvion ylitys johtui sähkön hinnan- ja jätehuoltomaksujen noususta sekä teiden talvikunnossapidosta erittäin lumisen talven takia. Lisäksi yksityistieavustuksia korotettiin kesken tilikauden.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Liikenneväylien turvallisuuden parantaminen	Katuvalojen paloai- kaa lisätään	keskimäärin 1 tunti/vrk	Ei toteutunut
	Strateginen tavoite: Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen kaupunkikeskukseksi			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Kiteen ydinkeskustan il- mettä kehitetään	Laaditaan yleis- suunnitelma	Suunnittelu käyn- nissä	Toteutui
Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti			
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Katuvalaisinten elohopea- höyrylampujen vaihtami- nen energiätehokkaiksi	Sähkötehon kes- kiarvo W/valaisin	Tehon alenema 20 % vuodesta 2016 vuoteen 2021	Toteutui
	Strateginen tavoite: Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen kaupunkikeskukseksi			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Vesihuoltolaitosten liitty- misasteen lisääminen	Uudet liittymät kpl/vuosi	13	13
Yhdessä tekemi- nen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia			
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Henkilöstön osaamisen vah- vistaminen	Henkilöstön koulu- tuspäivien määrä	2 päivää/hlö	Toteutunut

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Katujen määrä km	59,8	59,8	59,8
Avustettavat tiekunnat kpl	275	275	275

Katujen auraserrat/vuosi	19	19	20
--------------------------	----	----	----

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muu- tos 2021	TP 2021	Tot %
Henkilöstömenot, €	437 990	456 378	0	456378	459 657	100,7
Ulkoa ostetut palvelut, €	669 949	880 975	0	880 975	865 016	98,2

Talous

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	1 025 891	998 470	0	998 470	1 012 712	101,4
Kulut	-1 775 927	-1 967 418	0	-1 967 418	-2 086 806	106,1
Toimintakate	-750 036	-968 948	0	-968 948	-1 074 095	110,9

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2020	TA 2021	TA-muutos 2021	TA + muutos 2021	TP 2021	Tot %
Tuotot	11 580 182	12 107 642	-65 000	12 042 642	12 088 520	100,4
Kulut	-11 334 100	-12 575 560	9 332	-12 566 228	-12 337 778	98,2
Toimintakate	246 082	-467 918	-55 668	-523 586	-249 259	47,6

6.1.2 Toimintatulot ja -menot toimielimittäin

	Ta 2021	Ta-muutos	Ta + muu- tos 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
Tarkastuslautakunta						
Tuotot	0	0	0	0		0,0
Kulut	-30 000	0	-30 000	-27 409	2 591	91,4
Toimintakate	-30 000	0	-30 000	-27 409	2 591	91,4
Kaupunginhallitus						
Tuotot	2 838 897	-50 000	2 788 897	2 617 399	-171 498	93,9
Kulut	-52 635 206	102 000	-52 533 206	-52 477 802	55 404	99,9
Toimintakate	-49 796 309	52 000	-49 744 309	-49 860 403	-116 094	100,2
Sivistys ja vapaa aikalautakunta						
Tuotot	1 889 270	15 000	1 904 270	1 710 971	-193 299	89,8
Kulut	-21 001 893	-15 000	-21 016 893	-20 489 834	527 059	97,5
Toimintakate	-19 112 623	0	-19 112 623	-18 776 473	336 150	98,2
Ympäristölautakunta						
Tuotot	88 300	0	88 300	81 393	-6 907	92,2
Kulut	-265 708	0	-265 708	-250 889	14 819	94,4
Toimintakate	-177 408	0	-177 408	-169 496	7 912	95,5
Tekninen lautakunta						
Tuotot	12 107 642	-65 000	12 042 642	12 088 520	45 878	100,4
Kulut	-12 575 560	9 332	-12 566 228	-12 337 778	228 450	98,2
Toimintakate	-467 918	-55 668	-523 586	-249 259	274 327	47,6
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	16 924 109	-100 000	16 824 109	16 498 283	-325 826	98,1
Kulut	-86 508 367	96 332	-86 412 035	-85 583 712	828 323	99,0
Toimintakate	-69 584 258	-3 668	-69 587 926	-69 083 039	504 887	99,3

6.1.3 Toimintatulot ja -menot tulosalueittain

	Ta 2021	Ta-muutos	Ta + muutos 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
Tarkastustoimi						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-30 000	0	-30 000	-27 409	2 591	91,4
Toimintakate	-30 000	0	-30 000	-27 409	2 591	91,4
Yleishallinto						
Tuotot	2 202 547	-50 000	2 152 547	2 062 255	-90 292	95,8
Kulut	-4 915 359	67 000	-4 848 359	-4 627 654	220 705	95,4
Toimintakate	-2 712 812	17 000	-2 695 812	-2 565 399	130 413	95,2
Elinvoima ja omistajaohjaus						
Tuotot	236 350	0	236 350	154 761	-81 589	65,5
Kulut	-3 179 689	35 000	-3 144 689	-2 300 270	844 419	73,1
Toimintakate	-2 943 339	35 000	-2 908 339	-2 145 509	762 830	73,8
Sosiaali ja terveystalvet						
Tuotot	400 000	0	400 000	400 383	383	100,1
Kulut	-44 540 158	0	-44 540 158	-45 549 878	-1 009 720	102,3
Toimintakate	-44 140 158	0	-44 140 158	-45 149 495	-1 009 337	102,3
Opetus ja kulttuuritoimen hallinto						
Tuotot	0	0	0	1 606	1 606	*****
Kulut	-266 886	0	-266 886	-253 515	13 371	95,0
Toimintakate	-266 886	0	-266 886	-251 908	14 978	94,4
Varhaiskasvatus						
Tuotot	638 886	-50 000	588 886	536 071	-52 815	91,0
Kulut	-4 873 615	25 000	-4 848 615	-4 802 598	46 017	99,1
Toimintakate	-4 234 729	-25 000	-4 259 729	-4 266 527	-6 798	100,2
Peruskoulutus						
Tuotot	654 036	125 000	779 036	613 432	-165 604	78,7
Kulut	-11 001 126	-10 000	-11 011 126	-10 659 283	351 843	96,8
Toimintakate	-10 347 090	115 000	-10 232 090	-10 045 851	186 239	98,2
Toisen asteen koulutus						
Tuotot	228 400	0	228 400	218 895	-9 505	95,8
Kulut	-2 222 574	20 000	-2 202 574	-2 060 932	141 642	93,6
Toimintakate	-1 994 174	20 000	-1 974 174	-1 842 037	132 137	93,3

Vapaa aikapalvelut

Tuotot	346 948	-60 000	286 948	327 491	40 543	114,1
Kulut	-2 486 579	-50 000	-2 536 579	-2 573 426	-36 847	101,5
Toimintakate	-2 139 631	-110 000	-2 249 631	-2 243 544	6 087	99,7

Joukkoliikenne

Tuotot	21 000	0	21 000	13 475	-7 525	64,2
Kulut	-151 113	0	-151 113	-140 081	11 032	92,7
Toimintakate	-130 113	0	-130 113	-126 606	3 507	97,3

Rakentaminen ja ympäristön valvonta

Tuotot	88 300	0	88 300	81 393	-6 907	92,2
Kulut	-265 708	0	-265 708	-250 889	14 819	94,4
Netto	-177 408	0	-177 408	-169 496	7 912	95,5

Teknisen toimen hallinto

Tuotot	438 230	0	438 230	458 779	20 549	104,7
Kulut	-1 382 654	0	-1 382 654	-1 371 628	11 026	99,2
Toimintakate	-944 424	0	-944 424	-912 849	31 575	96,7

Siivous ja ruokapalvelut

Tuotot	3 741 491	-65 000	3 676 491	3 717 850	41 359	101,1
Kulut	-3 727 216	9 332	-3 717 884	-3 602 061	115 823	96,9
Toimintakate	14 275	-55 668	-41 393	115 789	157 182	-279,7

Toimitilat

Tuotot	6 929 451	0	6 929 451	6 899 178	-30 273	99,6
Kulut	-5 498 272	0	-5 498 272	-5 277 283	220 989	96,0
Toimintakate	1 431 179	0	1 431 179	1 621 895	190 716	113,3

Kuntatekniikka

Tuotot	998 470	0	998 470	1 012 712	14 242	101,4
Kulut	-1 967 418	0	-1 967 418	-2 086 806	-119 388	106,1
Toimintakate	-968 948	0	-968 948	-1 074 095	-105 147	110,9

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	16 924 109	-100 000	16 824 109	16 498 283	-325 826	98,1
Kulut	-86 508 367	96 332	-86 412 035	-85 583 712	828 323	99,0
Toimintakate	-69 584 258	-3 668	-69 587 926	-69 083 039	504 887	99,3

6.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Ta 2021	Ta-muutos	Ta + muutos 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot	16 924 109	-100 000	16 824 109	16 498 283	-325 826	98,1
Myyntituotot	7 451 618	-125 000	7 326 618	7 278 557	-48 061	99,3
Maksutuotot	555 490	-50 000	505 490	496 998	-8 492	98,3
Tuet ja avustukset	1 363 721	75 000	1 438 721	1 322 500	-116 221	91,9
Muut toimintatuotot	7 553 280	0	7 553 280	7 400 227	-153 053	98,0
					0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	2 391	2 391	*****
					0	
Toimintakulut	-86 508 367	96 332	-86 412 035	-85 583 712	828 323	99,0
Henkilöstökulut	-17 061 366	-173 498	-17 234 864	-16 703 271	531 593	96,9
Palkat ja palkkiot	-13 508 283	-146 227	-13 654 510	-13 290 757	363 753	97,3
Henkilösivukulut	-3 553 083	-27 271	-3 580 354	-3 412 514	167 840	95,3
Eläkekulut	-3 031 165	-22 049	-3 053 214	-2 981 852	71 362	97,7
Muut henkilösivukulut	-521 918	-5 222	-527 140	-430 662	96 478	81,7
Palvelujen ostot	-58 272 316	257 130	-58 015 186	-57 678 776	336 410	99,4
Asiakaspalvelujen ostot	-45 092 555	0	-45 092 555	-46 185 933	-1 093 378	102,4
Muiden palvelujen ostot	-13 179 761	257 130	-12 922 631	-11 492 844	1 429 787	88,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 536 549	2 700	-3 533 849	-3 872 151	-338 302	109,6
Avustukset	-2 121 708	10 000	-2 111 708	-1 983 790	127 918	93,9
Muut toimintakulut	-5 516 428	0	-5 516 428	-5 345 723	170 705	96,9
					0	
Toimintakate	-69 584 258	-3 668	-69 587 926	-69 083 039	504 887	99,3
					0	
Verotulot	32 000 000	800 000	32 800 000	33 547 339	747 339	102,3
Valtionosuudet	41 000 000	0	41 000 000	41 010 366	10 366	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	361 900	0	361 900	250 769	-111 131	69,3
Korkotuotot	14 000	0	14 000	41 313	27 313	295,1
Muut rahoitustuotot	385 400	0	385 400	265 735	-119 665	69,0
Korkokulut	-36 000	0	-36 000	-54 388	-18 388	151,1
Muut rahoituskulut	-1 500	0	-1 500	-1 891	-391	126,1
					0	
Vuosikate	3 777 642	796 332	4 573 974	5 725 434	1 151 460	125,2
					0	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 929 915	0	-2 929 915	-2 912 308	17 607	99,4
Suunnitelman muk. poistot	-2 929 915	0	-2 929 915	-2 912 308	17 607	99,4
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0
					0	
Tilikauden tulos	847 727	796 332	1 644 059	2 813 126	1 169 067	171,1
					0	
Poistoeron muutos	0	0	0	28 410	28 410	*****
					0	
Tilikauden ylijäämä (alij.)	847 727	796 332	1 644 059	2 841 536	1 197 477	172,8

Verotulojen erittely

Verotulot	TA 2021	Ta-muutos	Ta + muutos 2021	TP 2021	Poikkeama
Kunnan tulovero	26 400 000	651 070	27 051 070	27 055 069	3 999
Kiinteistövero	2 800 000	80 890	2 880 890	2 870 909	-9 981
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 800 000	68 040	2 868 040	3 621 361	753 321

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2016	22,00	134,9	-0,5
2017	21,5	128,9	-6,0
2018	21,5	128,9	0,0
2019	21,0	130,9	2,0
2020	21,0	130,1	-0,8
2021	20,75	131,6	1,1

Valtionosuuksien erittely

	TA 2021	Ta-muutos	Ta + muutos 2021	TP 2021	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus					
Valtionosuudet	41 000 000	0	41 000 000	41 010 366	10 366
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml tasaukset	35 700 000	0	35 700 000	35 754 680	54 680
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-804 000	0	-804 000	-942 681	-138 681
Verotulomenetysten korvaus	6 104 000	0	6 104 000	6 198 367	94 367
<i>Yhteensä</i>	<i>41 000 000</i>	<i>0</i>	<i>41 000 000</i>	<i>41 010 366</i>	<i>10 366</i>

6.3 Investointiosan toteutuminen

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.2021
90 VALTUUSTOTASO (YLI 1 MILJ)								
901 Valtuusto								
9388 Rantakentän katetun katsomon	-1 442 877	-1 298 827	-178 000	0	-178 000	-174 392	3 608	-1 473 219
Menot	-1 442 877	-1 298 827	-178 000	0	-178 000	-174 392	3 608	-1 473 219
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>1. ja 2. vaihe valmistunut 2020. Hankkeen 3. vaihe valmistunut 2021.</i>								
90 VALTUUSTOTASO (YLI 1 MILJ)	-1 442 877	-1 298 827	-178 000	0	-178 000	-174 392	3 608	-1 473 219
yhteensä								
Menot	-1 442 877	-1 298 827	-178 000	0	-178 000	-174 392	3 608	-1 473 219
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
91 HALLITUSTASO (500000-1000000)								
902 Hallitus								
9280 Maa- ja vesialueet	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	20 588	50 588	20 588
Menot	-230 000	0	-230 000	0	-230 000	-8 701	221 299	-8 701
Tulot	200 000	0	200 000	0	200 000	29 289	-170 712	29 289
Pysyvien vastaavien myynnit	200 000	0	200 000	0	200 000	29 289	-170 712	29 289
9281 Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	21 237	21 237	21 237
Menot	0	0	0	0	0	-5 506	-5 506	-5 506
Tulot	0	0	0	0	0	26 743	26 743	26 743
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0	26 743	26 743	26 743
<i>Efetta. Itä-Suomen Päihdehuolto</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9284 Kalusto/hallitus	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Menot	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Asiointipisteen korjaus ollut alle investointirajan. Kulut maksettu käyttötaloudesta.</i>								
9286 PIMA	-250 000	0	-250 000	0	-250 000	0	250 000	0
Menot	-500 000	0	-500 000	0	-500 000	0	500 000	0
Tulot	250 000	0	250 000	0	250 000	0	-250 000	0
Rahoitusosuudet	250 000	0	250 000	0	250 000	0	-250 000	0
<i>Siirretty käyttötalouteen ja purettu tehtyä pakollista varausta käytön mukaan.</i>								
9456 Puhos- ja muut teoll.hallit	-400 000	0	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0
Menot	-400 000	0	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
9810 Kaupunkikuvan parantaminen	-550 000	-50 281	-200 000	0	-200 000	-38 691	161 309	-88 972
Menot	-550 000	-50 281	-200 000	0	-200 000	-38 691	161 309	-88 972
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken. Suunnittelukuluja.</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9958 Kesälahden jv-puhd. sakeuttamo	-484 000	-53 666	-384 000	0	-384 000	-535 361	-151 361	-589 027
Menot	-550 000	-53 666	-450 000	0	-450 000	-535 361	-85 361	-589 027
Tulot	66 000	0	66 000	0	66 000	0	-66 000	0
Rahoitusosuudet	66 000	0	66 000	0	66 000	0	-66 000	0
<i>Valmistunut. Rah.osuus laskutetaan v. 2022.</i>								
91 HALLITUSTASO (500000-1000000)	-1 724 000	-103 947	-1 274 000	0	-1 274 000	-532 228	741 772	-636 175
yhteensä								
Menot	-2 240 000	-103 947	-1 790 000	0	-1 790 000	-588 259	1 201 741	-692 206
Tulot	516 000	0	516 000	0	516 000	56 031	-459 969	56 031
Rahoitusosuudet	316 000	0	316 000	0	316 000	0	-316 000	0
Pysyvien vastaavien myynnit	200 000	0	200 000	0	200 000	56 031	-143 969	56 031
92 LAUTAKUNTATASO (ALLE 500000)								
905 Sivistys- ja vapaa-aikaltk								
9376 Kiteesali	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	-35 000	0	-35 000
Menot	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	-35 000	0	-35 000
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9377 Hutsin koulun pihan liikunnall	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-23 028	6 972	-23 028
Menot	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-23 028	6 972	-23 028
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9378 Arppen lähiliikuntapaikan täydent	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-29 516	484	-29 516
Menot	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-29 516	484	-29 516
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9379 Hutsin fb-golfradan laajennus	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	-26 434	-1 434	-26 434
Menot	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	-26 434	-1 434	-26 434
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9382 Kalusto/sivistys ja vapaa-aika	-78 000	0	-78 000	0	-78 000	-81 755	-3 755	-81 755
Menot	-78 000	0	-78 000	0	-78 000	-81 755	-3 755	-81 755
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Mm. tietokoneita ja tvt-kalustoa kouluille</i>								
<i>Ylitys: Osa olisi kuulunut kirjata käyttöalouteen.</i>								
9394 Hutsin YU-kenttä	-140 000	0	-10 000	0	-10 000	-2 391	7 609	-2 391
Menot	-140 000	0	-10 000	0	-10 000	-2 391	7 609	-2 391
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken. Suunnittelukuluja.</i>								
9397 Kesälahden treeniportaati	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-38 334	-8 334	-38 334
Menot	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	-38 334	-8 334	-38 334
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
<i>Valmistunut. Kustannuksia tarkasteltava kokonaisuutena 9398 projektin kanssa, koska urakkakokonaisuus sama.</i>								
9398 Kiteen treeniportaavat yms.	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-124 771	25 229	-124 771
Menot	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-124 771	25 229	-124 771
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9399 Sisäjuoksuratapinnoite Kiteelle	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	15 000	0
Menot	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	15 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Ei toteutunut</i>								
905 Sivistys- ja vapaa-aikaltk yhteensä	-533 000	0	-403 000	0	-403 000	-361 229	41 771	-361 229
Menot	-533 000	0	-403 000	0	-403 000	-361 229	41 771	-361 229
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
908 Tekninen lautakunta								
9080 Käyttötalousseurannan automatis.	-3 495	-10 206	-3 495	0	-3 495	6 374	9 869	-3 832
Menot	-23 300	-10 206	-23 300	0	-23 300	-10 722	12 578	-20 928
Tulot	19 805	0	19 805	0	19 805	17 096	-2 709	17 096
Rahoitusosuudet	19 805	0	19 805	0	19 805	17 096	-2 709	17 096
<i>Valmistunut</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9400 Kohdentamaton määräraha	-120 000	0	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0
Menot	-120 000	0	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Varaus toimitilojen äkillisiin tarpeisiin.</i>								
9442 Puhoksen myllyn kunnostus	-117 000	-46 095	-77 000	0	-77 000	-106 699	-29 699	-152 794
Menot	-140 000	-46 095	-100 000	0	-100 000	-106 699	-6 699	-152 794
Tulot	23 000	0	23 000	0	23 000	0	-23 000	0
Rahoitusosuudet	23 000	0	23 000	0	23 000	0	-23 000	0
<i>Valmistunut. Rah.osuus haetaan v. 2022.</i>								
9450 Kiteen kirjasto ja kaupungintalo	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0
Menot	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken</i>								
9451 Rantakentän huoltorakennus	-214 000	-750	-214 000	0	-214 000	-75 407	138 593	-76 157
Menot	-306 000	-750	-306 000	0	-306 000	-99 407	206 593	-100 157
Tulot	92 000	0	92 000	0	92 000	24 000	-68 000	24 000
Rahoitusosuudet	92 000	0	92 000	0	92 000	24 000	-68 000	24 000
<i>Hanke kesken</i>								
9452 Puhoshallin aurinkosähköjärjest.	-37 000	0	-37 000	0	-37 000	-41 126	-4 126	-41 126
Menot	-45 000	0	-45 000	0	-45 000	-41 126	3 875	-41 126
Tulot	8 000	0	8 000	0	8 000	0	-8 000	0
Rahoitusosuudet	8 000	0	8 000	0	8 000	0	-8 000	0
<i>Hanke kesken</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9453 VesPelin salin lattia	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	-89 737	10 263	-89 737
Menot	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	-89 737	10 263	-89 737
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9454 Sovintolan peruskorjaus	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-31 604	118 396	-31 604
Menot	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-31 604	118 396	-31 604
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken</i>								
9455 Toroppalan alueen kehittäminen	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0
Menot	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke ei käynnistynyt</i>								
9496 Aromi-tuotannonohjausjärjestelm	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0
Menot	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hankinta siirtynyt vuoteen 2022.</i>								
9500 Kohdentamaton määräraha	-30 000	0	-30 000	15 000	-15 000	0	15 000	0
Menot	-30 000	0	-30 000	15 000	-15 000	0	15 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Varaus kuntatekniikan äkillisiin tarpeisiin.</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9503 Kadut	-200 000	0	-200 000	50 000	-150 000	-148 648	1 352	-148 648
Menot	-200 000	0	-200 000	50 000	-150 000	-148 648	1 352	-148 648
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistunut. Mm. Romolan-, Savikon- ja Ilmarisentien päällystäminen								
9508 Meijerinrannan katuverkosto	0	0	0	0	0	-11 210	-11 210	-11 210
Menot	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	-11 210	-11 210	-11 210
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	-11 210	-11 210	-11 210
<i>Valmistunut v. 2020.</i>								
9512 Puhoksentien kevyen liik. väylä	-125 000	0	-5 000	0	-5 000	-15 431	-10 431	-15 431
Menot	-250 000	0	-10 000	0	-10 000	-15 431	-5 431	-15 431
Tulot	125 000	0	5 000	0	5 000	0	-5 000	0
Rahoitusosuudet	125 000	0	5 000	0	5 000	0	-5 000	0
<i>Hanke kesken. Suunnittelukuluja.</i>								
9514 Piikkeensalmen vierasvenelait.	0	0	0	-15 000	-15 000	0	15 000	0
Menot	0	0	0	-15 000	-15 000	0	15 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9700 Kalusto/tekninen	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	-59 798	10 202	-59 798
Menot	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	-59 798	10 202	-59 798
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Siivous- ja ruokapalveluiden kalustoa.</i>								
9814 Kiteen kesk. teemaleikkipuisto	0	0	0	0	0	-1 049	-1 049	-1 049
Menot	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-1 049	148 951	-1 049
Tulot	150 000	0	150 000	0	150 000	0	-150 000	0
Rahoitusosuudet	150 000	0	150 000	0	150 000	0	-150 000	0
<i>Hanke kesken. Suunnittelukuluja.</i>								
9815 Ampumaurheilukesk. perusinfra	-200 000	0	-200 000	-50 000	-250 000	-109 428	140 572	-109 428
Menot	-400 000	0	-400 000	-50 000	-450 000	-109 428	340 572	-109 428
Tulot	200 000	0	200 000	0	200 000	0	-200 000	0
Rahoitusosuudet	200 000	0	200 000	0	200 000	0	-200 000	0
<i>Hanke kesken</i>								
9816 Matonpesupaikka	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	-29 335	40 665	-29 335
Menot	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	-29 335	40 665	-29 335
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
9817 Puisto- ja viheralueet	-40 000	0	-10 000	0	-10 000	-9 764	236	-9 764
Menot	-40 000	0	-10 000	0	-10 000	-9 764	236	-9 764
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken</i>								

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
9818 Rantaparkki	-343 000	-8 435	-343 000	0	-343 000	-197 431	145 569	-205 866
Menot	-343 000	-8 435	-343 000	0	-343 000	-197 431	145 569	-205 866
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Hanke kesken</i>								
9819 Erä- ja riistapolku	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	-37 138	-17 138	-37 138
Menot	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	-37 138	2 862	-37 138
Tulot	20 000	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0
Rahoitusosuudet	20 000	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0
<i>Hanke kesken</i>								
9906 Vesi- ja viemäriinjat	-45 000	0	-45 000	0	-45 000	-38 963	6 037	-38 963
Menot	-45 000	0	-45 000	0	-45 000	-38 963	6 037	-38 963
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Valmistunut</i>								
908 Tekninen lautakunta yhteensä	-2 014 495	-65 486	-1 824 495	0	-1 824 495	-996 393	828 102	-1 061 879
Menot	-2 652 300	-65 486	-2 342 300	0	-2 342 300	-1 026 279	1 316 021	-1 091 765
Tulot	637 805	0	517 805	0	517 805	29 886	-487 919	29 886
Rahoitusosuudet	637 805	0	517 805	0	517 805	29 886	-487 919	29 886

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2021
92 LAUTAKUNTATASO (ALLE 500000) yhteensä	-2 547 495	-65 486	-2 227 495	0	-2 227 495	-1 357 622	869 873	-1 423 108
Menot	-3 185 300	-65 486	-2 745 300	0	-2 745 300	-1 387 508	1 357 792	-1 452 994
Tulot	637 805	0	517 805	0	517 805	29 886	-487 919	29 886
Rahoitusosuudet	637 805	0	517 805	0	517 805	29 886	-487 919	29 886
RAPORTTI YHTEENSÄ	-5 714 372	-1 468 260	-3 679 495	0	-3 679 495	-2 064 241	1 615 254	-3 532 501
Menot	-6 868 177	-1 468 260	-4 713 300	0	-4 713 300	-2 150 159	2 563 141	-3 618 419
Tulot	1 153 805	0	1 033 805	0	1 033 805	85 917	-947 888	85 917
Rahoitusosuudet	953 805	0	833 805	0	833 805	29 886	-803 919	29 886
Pysyvien vastaavien myynnit	200 000	0	200 000	0	200 000	56 031	-143 969	56 031

6.4 Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2021	TA- muutokset	TA+muutos 2021	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 777 642	796 332	4 573 974	5 725 434	1 151 460
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-434 703	-434 703
	3 777 642	796 332	4 573 974	5 290 732	716 758
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 713 300	0	-4 713 300	-2 150 159	2 563 141
Rahoitusosuudet inv.menoihin	833 805	0	833 805	29 886	-803 919
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	200 000	0	200 000	56 031	-143 969
	-3 679 495	0	-3 679 495	-2 064 241	1 615 254
Toiminta ja investoinnit, netto	98 147	796 332	894 479	3 226 490	2 332 011
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	-10 510	-10 510
	0	0	0	-10 510	-10 510
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	0	1 000 000	0	-1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähenys	-930 866	0	-930 866	-966 073	-35 207
	69 134	0	69 134	-966 073	-1 035 207
Vaikutus maksuvalmiuteen	167 281	796 332	963 613	2 249 907	1 286 294

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	8 508 070,47	8 297 601,92
Myyntituotot	3 632 595,49	3 640 751,24
Maksutuotot	490 223,99	503 455,55
Tuet ja avustukset	1 322 500,19	1 065 668,81
Muut toimintatuotot	3 062 750,80	3 087 726,32
Valmistus omaan käyttöön	2 390,80	0,00
Toimintakulut	-77 593 500,07	-76 648 056,10
Henkilöstökulut	-16 703 271,24	-16 382 123,94
Palkat ja palkkiot	-13 290 756,87	-12 998 846,55
Henkilösivukulut	-3 412 514,37	-3 383 277,39
Eläkekulut	-2 981 851,94	-2 906 543,11
Muut henkilösivukulut	-430 662,43	-476 734,28
Palvelujen ostot	-54 045 090,51	-52 889 502,74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 852 103,03	-3 206 801,90
Avustukset	-1 983 583,65	-2 617 280,84
Muut toimintakulut	-1 009 451,64	-1 552 346,68
Toimintakate	-69 083 038,80	-68 350 454,18
Verotulot	33 547 339,14	32 672 341,23
Valtionosuudet	41 010 365,51	42 126 720,32
Rahoitustuotot ja -kulut	250 768,59	379 478,22
Korkotuotot	12 267,84	12 081,43
Muut rahoitustuotot	265 734,81	394 903,38
Korkokulut	-25 342,92	-26 776,80
Muut rahoituskulut	-1 891,14	-729,79
Vuosikate	5 725 434,44	6 828 085,59
Poistot ja arvonalentumiset	-2 912 308,44	-3 763 217,19
Suunnitelman muk. poistot	-2 912 308,44	-2 931 919,73
Arvonalentumiset	0,00	-831 297,46
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	2 813 126,00	3 064 868,40
Poistoeron muutos	28 410,31	28 410,31
Tilikauden ylijäämä	2 841 536,31	3 093 278,71

7.2 Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta	5 290 731,68	7 019 058,04
Vuosikate	5 725 434,44	6 828 085,59
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-434 702,76	190 972,45
Investointien rahavirta	-2 064 241,47	-3 154 598,45
Investointimenot	-2 150 158,58	-3 509 690,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	29 886,00	176 309,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56 031,11	178 782,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 226 490,21	3 864 459,59
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-10 510,00	-141 225,23
Antolainasaamisten lisäys	-10 510,00	-141 225,23
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	-930 866,00	799 167,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 539 729,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-930 866,00	-740 562,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	883 213,19	-202 591,30
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-908,69	91,35
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	619 328,69	-304 537,76
Korottomien velkojen muutos	264 793,19	101 855,11
Rahoituksen rahavirta	-58 162,81	455 350,47
Rahavarojen muutos	3 168 327,40	4 319 810,06
Rahavarat 31.12.	12 260 039,24	9 091 711,84
Rahavarat 1.1.	9 091 711,84	4 771 901,78

7.3 Tase

VASTAAVAA	2021	2020
Pysyvät vastaavat	50 528 520,99	51 352 516,41
Aineettomat hyödykkeet	15 546,76	26 047,92
Aineettomat oikeudet	13 006,14	26 047,92
Muut pitkävaikutteiset menot	2 540,62	
Aineelliset hyödykkeet	44 211 249,58	45 009 223,94
Maa- ja vesialueet	6 877 545,06	6 879 777,72
Rakennukset	27 831 690,95	29 596 597,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 108 014,77	7 384 761,39
Koneet ja kalusto	354 093,75	385 556,76
Muut aineelliset hyödykkeet	6 273,00	6 273,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1 033 632,05	756 258,04
Sijoitukset	6 301 724,65	6 317 244,55
Osakkeet ja osuudet	5 676 041,26	5 702 071,16
Muut lainasaamiset	108 333,21	108 333,21
Muut saamiset	517 350,18	506 840,18
Toimeksiantojen varat	118 257,00	118 257,00
Lahjoitusrahastojen varat	118 257,00	118 257,00
Vaihtuvat vastaavat	14 152 089,38	11 603 090,67
Saamiset	1 892 050,14	2 511 378,83
Pitkäaikaiset saamiset	413 389,89	409 734,87
Lainasaamiset	15 000,00	20 000,00
Muut saamiset	398 389,89	389 734,87
Lyhytaikaiset saamiset	1 478 660,25	2 101 643,96
Myyntisaamiset	809 129,52	1 026 150,43
Lainasaamiset	43 952,60	490 909,50
Muut saamiset	210 404,23	113 801,03
Siirtosaamiset	415 173,90	470 783,00
Rahat ja pankkisaamiset	12 260 039,24	9 091 711,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 798 867,37	63 073 864,08

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA	53 523 770,97	50 682 234,66
Peruspääoma	27 017 284,76	27 017 284,76
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	23 664 949,90	20 571 671,19
Tilikauden yli-/alijäämä	2 841 536,31	3 093 278,71
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	194 758,96	223 169,27
Poistoero	194 758,96	223 169,27
PAKOLLISET VARAUKSET	1 828 045,93	2 249 187,14
Muut pakolliset varaukset	1 828 045,93	2 249 187,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	465 460,58	466 369,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 106,74	3 086,74
Muut toimeksiantojen pääomat	463 353,84	463 282,53
VIERAS PÄÄOMA	8 786 830,93	9 452 903,74
Pitkäaikainen	3 303 756,91	4 173 387,91
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	2 480 293,00	3 361 159,00
Muut velat	823 463,91	812 228,91
Lyhytaikainen	5 483 074,02	5 279 515,83
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	880 866,00	930 866,00
Lyhytaikaiset ostovelat	1 714 611,25	1 254 832,57
Muut velat	290 092,70	296 912,98
Siirtovelat	2 597 504,07	2 796 904,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 798 867,37	63 073 864,08

7.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	68 103 336,14	63 332 358,28
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	0,00	0,00
Toimintakulut	-136 394 180,86	-130 955 293,51
Toimintakate	-68 290 844,72	-67 622 935,23
Verotulot	33 444 702,87	32 555 866,97
Valtionosuudet	43 778 875,59	44 888 340,15
Rahoitustuotot ja -kulut	230 498,07	267 479,12
Korkotuotot	92 115,12	80 633,85
Muut rahoitustuotot	335 590,62	416 877,16
Korkokulut	-173 711,32	-227 872,51
Muut rahoituskulut	-23 496,35	-2 159,39
Vuosikate	9 163 231,81	10 088 751,01
Poistot ja arvonalentumiset	-4 915 214,69	-5 838 312,80
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 664 756,63	-5 007 015,34
Arvonalentumiset	-250 458,06	-831 297,46
Tilikauden tulos	4 248 017,12	4 250 438,21
Tilinpäätössiirrot	5 948,42	5 981,19
Tilikauden verot	-104 864,11	-57 126,48
Laskennalliset verot	-83 019,04	28 821,50
Vähemmistöosuudet	-48 323,09	-24 343,50
Varausten ja rahastojen muutos	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 017 759,30	4 203 770,93

Konsernin rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 163 231,81	10 088 751,01
Tilikauden verot	-104 864,11	-57 126,48
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 080 637,51	-833 484,48
Toiminnan rahavirta yhteensä	7 977 730,19	9 198 140,05
Investointienrahavirta		
Investointimenot	-3 958 278,04	-5 456 605,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60 343,61	209 084,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	81 931,41	313 440,52
Investointien rahavirta yhteensä	-3 816 003,02	-4 934 080,05
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 161 727,16	4 264 060,00
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	5 424,11	-143 965,55
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 752 304,36	4 824 544,93
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 433 820,91	-3 534 403,61
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-722 053,79	121 745,95
Lainakannan muutokset yhteensä	-403 570,35	1 411 887,27
Oman pääoman muutokset	1 157,56	188 182,18
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-72 936,86	-2 896,96
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 507,09	-277 714,98
Saamisten muutos	-515 803,28	-2 039 163,25
Korottomien velkojen muutos	1 549 676,66	258 749,93
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	898 429,43	-2 061 025,26
Rahoituksen rahavirta	501 440,75	-604 921,36
Rahavarojen muutos	4 663 167,91	3 659 138,64
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	21 871 293,77	17 208 125,86
Rahavarat 1.1.	17 208 125,86	13 548 987,21
Rahavarojen muutos	4 663 167,91	3 659 138,64

Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	69 663 357,79	70 727 512,11
Aineettomat hyödykkeet	105 589,24	88 401,93
Aineettomat oikeudet	77 603,26	67 466,56
Muut pitkäaikaiset menot	27 985,98	20 935,36
Aineelliset hyödykkeet	67 922 362,79	68 990 627,49
Maa- ja vesialueet	8 190 560,36	8 192 793,02
Rakennukset	46 320 423,30	48 562 744,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 303 673,19	7 587 181,02
Koneet ja kalusto	2 918 446,43	3 092 805,27
Muut aineelliset hyödykkeet	12 260,17	13 556,53
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 176 999,33	1 541 547,41
Sijoitukset	1 635 405,76	1 648 482,69
Osakkeet ja osuudet	1 014 441,88	1 022 094,70
Muut lainasaamiset	61 741,79	61 741,79
Muut saamiset	559 222,09	564 646,20
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	309 226,00	179 049,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT	30 804 009,30	25 563 884,56
Vaihto-omaisuus	825 885,48	763 378,39
Saamiset	8 106 830,06	7 592 380,32
Pitkäaikaiset saamiset	418 640,74	445 932,03
Lyhytaikaiset saamiset	7 688 189,32	7 146 448,29
Rahoitusarvopaperit	1 388 175,45	731 005,14
Rahat ja pankkisaamiset	20 483 118,32	16 477 120,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 776 593,09	96 470 446,51

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA	59 757 120,25	55 760 122,51
Peruspääoma	27 017 284,76	27 017 284,75
Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	3 509,00	3 509,00
Arvonkorotusrahasto	199 032,34	216 475,51
Muut omat rahastot	580 500,35	596 257,71
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	27 939 034,50	23 722 824,60
Tilikauden yli-/alijäämä	4 017 759,30	4 203 770,93
VÄHEMMISTÖOSUUDET	470 434,04	422 110,95
POISTOERO	0,00	0
PAKOLLISET VARAUKSET	951 591,44	1 974 268,17
Eläkevastuuvaraus	8 179,40	9 144,14
Muut pakolliset varaukset	943 412,04	1 965 124,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	697 523,82	641 756,99
VIERAS PÄÄOMA	38 899 923,54	37 672 187,89
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	17 547 260,90	17 249 740,62
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 384 283,88	2 357 116,64
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 005 149,59	3 706 240,22
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15 963 229,17	14 359 090,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 776 593,09	96 470 446,51

8 Tilinpäätöksen liitetiedot

Kiteen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Keski-Karjalan kunnat ja Liperin kunta tekivät päätökset maakunnallisesta yhteistoiminnasta siten, että vastuukuntana toimii 1.1.2021 alkaen Liperin kunta. Kesälahden Vanhustentukiyhdistys ry purkautui vuoden 2020 lopussa siten, että kaikki yhdistyksellä olleet varat ja velat siirtyivät Kiteen kaupungin vastattavaksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ole

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt, joissa kunnalla on määräämisvalta. Yhdistelemättä on jätetty osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Juhanan tupa vuoden 2021 tilinpäätöstietojen puuttumisen vuoksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet**Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet**

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuusien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

On noudatettu suunnitelman mukaisia poistoaikoja.

Osakkuusyhteisöt

Yhdistelemättä jätetty osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Juhanan tupa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset ovat vertailukelpoisia keskenään.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot tulosalueittain (ulkoiset) 1000 euroa

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2021	2020	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Yleishallinto	2 039	1 755	523	578
Elinvoima ja omistajaohjaus	154	280	154	280
Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto	2	0	2	0
Varhaiskasvatus	536	532	536	532
Peruskoulutus	570	377	570	377
Toisen asteen koulutus	657	735	214	233
Vapaa-aikapalvelut	310	217	310	217
Joukkoliikenne	13	13	13	13
Terveyspalvelut	52 919	48 884	0	1
Rakentaminen ja ympäristön val	79	84	79	84
Teknisentoimen hallinto	456	396	456	396
Siivous ja ruokapalvelut	1 867	1 850	1 867	1 850
Toimitilat	5 735	5 635	2 967	2 852
Kuntatekniikka	2 766	2 574	817	885
YHTEENSÄ	68 103	63 332	8 508	8 298

7) Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	27 055 068,91	27 559 076,44
Osuus yhteisövero tuotosta	3 621 360,88	2 464 249,07
Kiinteistövero	2 870 909,35	2 649 015,72
Verotulot yhteensä	33 547 339,14	32 672 341,23

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	35 754 679,54	36 810 097,32
<i>siitä:</i> Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasauksia	26 017 457,08	27 247 079,24
<i>siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	9 737 222,46	9 563 018,08
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-942 681,00	-804 443,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Verotulomenetysten korvaus	6 198 366,97	6 121 066,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	41 010 365,51	42 126 720,32

9) Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	46 185 932,65	45 232 064,53
Muiden palvelujen ostot	7 859 157,86	7 657 438,21
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	54 045 090,51	52 889 502,74

10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettuja tukia.

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisen hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 25.2.2013 § 41 Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Muut	2 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkostot	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta	Tasapoisto
Maakaasuverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Sähkö-, vesi- ja yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8.409,37 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Eläkevastuu 1.1.	9 144,14	10 117,93		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-964,74	-973,79		
Eläkevastuu 31.12.	8 179,40	9 144,14		
Potilasvahinkovastuuvastuu 1.1.	563 936,88	616 160,98		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-118 866,83	-52 224,09		
Potilasvahinkovastuuvastuu 31.12.	445 070,05	563 936,88		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			850 000,00	
Lisäykset tilikaudella			1 197 674,00	850 000,00
Vähennykset tilikaudella			-850 000,00	
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	1 197 674,00	850 000,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 401 187,14	1 885 144,68	1 399 187,14	1 885 144,68
Lisäykset tilikaudella	168 852,02	852 000,00	100 000,00	850 000,00
Vähennykset tilikaudella	-1 071 697,17	-1 335 957,54	-868 815,21	-1 335 957,54
Muut pakolliset varaukset 31.12.	498 341,99	1 401 187,14	630 371,93	1 399 187,14
Yhteensä	951 591,44	1 974 268,17	1 828 045,93	2 249 187,14

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	19 696,79	146 860,33	19 696,79	146 860,33
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	100 383,80		
Arvopapereiden luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	54 890,08	49 166,00		26 209,68
Luovutusvoitot yhteensä	74 586,87	296 410,13	19 696,79	173 070,01
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappio	1 341,95		1 341,95	
Rakennusten luovutustappio	0,00			
Arvopapereiden luovutustappio	4 793,29		4 793,29	
Muut luovutustappiot	10 490,84	81,07		
Luovutustappiot yhteensä	16 626,08	81,07	6 135,24	0,00

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole satunnaisia tuottoja ja kuluja

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2021	2020
Osinkotuotot saman konserninen yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
P-K:n Sähkö Oy	117 983,40	181 833,24
P-K:n Energiaholding Oy	133 582,60	205 874,36
Muut osinkotuotot	10 803,62	2 372,16
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	262 369,62	390 079,76

16) Erittely poistoeron muutoksista

Poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
18) Arvonkorotukset

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	116 343,60	116 410,25		
Arvonkorotukset	0,00			
Arvonkorotusten purku	0,00	-66,65		
Arvo 31.12.	116 343,60	116 343,60	0,00	0,00
Rakennukset				
Arvo 1.1.	100 131,92	100 508,39		
Arvonkorotusten purku	-17 443,18	-376,47		
Arvo 31.12.	82 688,74	100 131,92	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	199 032,34	216 475,52	0,00	0,00

19) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Aineettomat hyödykkeet

	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	26 047,92		26 047,92
Lisäykset tilikauden aikana		10 721,72	10 721,72
Rahoitusosuudet tilikaudella		-17 096,00	-17 096,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot tilien välillä		10 206,19	10 206,19
Poisto-oikaisu tilien välillä			0,00
Tilikauden poisto	-13 041,78	-1 291,29	-14 333,07
Poistamaton hank.meno 31.12.	13 006,14	2 540,62	15 546,76

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat	Arvo- ja taide- esineet
Poistamaton hank.meno 1.1.	6 879 777,72	29 596 597,03	7 384 761,39	385 556,76	756 258,04	6 273,00
Lisäykset tilikauden aikana	8 701,00	231 435,74	1 189 073,21	141 552,76	563 168,15	
Rahoitusosuudet tilikaudella			-9 081,00		-3 709,00	
Vähennykset tilikauden ai- kana	-10 933,66					
Siirrot erien välillä		46 094,83	225 784,12		-282 085,14	
Poisto-oikaisu tilien välillä						
Tilikauden poisto		-2 042 436,65	-682 522,95	-173 015,77		
Senttipyöristys						
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 877 545,06	27 831 690,95	8 108 014,77	354 093,75	1 033 632,05	6 273,00

Erittely lisäpoistoista
(sisältyvät tilikauden
poistoihin)

	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	45 009 223,94	45 035 271,86
Lisäykset tilikauden aikana	2 133 930,86	2 144 652,58
Rahoitusosuudet tilikaudella	-12 790,00	-29 886,00
Vähennykset tilikauden aikana	-10 933,66	-10 933,66
Siirrot erien välillä	-10 206,19	0,00
Poisto-oikaisu tilien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-2 897 975,37	-2 912 308,44
Senttipyöristys	0,00	0,00
Poistamaton hank.meno 31.12.	44 211 249,58	44 226 796,34

Pysyvien vastaavien sijoitukset
Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserni- yhtiö	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yh- tymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 234 029,80	42 047,00	2 701 792,12	724 202,24	5 702 071,16
Lisäykset tilikauden aikana				5 506,00	
Vähennykset tilikauden aikana			-26 939,58	-4 596,32	
Poistamaton hank.meno 31.12.	2 234 029,80	42 047,00	2 674 852,54	725 111,92	5 676 041,26

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		46 591,42		568 581,97	615 173,39
Lisäykset tilikauden aikana				10 510,00	10 510,00
Vähennykset tilikauden aikana					
Poistamaton hank.meno 31.12.		46 591,42		579 091,97	625 683,39

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	544 874,77	544 874,77	34 252,98	34 252,98
Muut maa- ja vesialueet	7 645 685,59	7 647 918,25	6 843 292,08	6 845 524,74
Maa- ja vesialueet	8 190 560,36	8 192 793,02	6 877 545,06	6 879 777,72

20 – 22. Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		Tilikauden voitosta /tappiosta
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt						
Ki Oy Kesälahden Vuokratalot	Kitee	100,00 %	100,00 %	505	2 149	100
Kiteen Kotitalot Oy	Kitee	100,00 %	100,00 %	4 815	3 261	0
Kiteen Lämpö Oy	Kitee	90,00 %	90,00 %	2 941	2 044	372
Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETI	Kitee	60,00 %	60,00 %	102	171	59
			Yhteensä	8 363	7 625	531
Kuntayhtymät						
P-K:n sosiaali- ja terveystalujen ky.	Joensuu	7,02 %	7,02 %	1 255	21 303	-237
P-K:n koulutuskuntayhtymä	Joensuu	4,00 %	4,00 %	3 338	413	-8
P-K:n maakuntaliitto	Joensuu	7,64 %	7,64 %	131	74	262
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna	3,52 %	3,52 %	678	92	87
			Yhteensä	5 402	21 882	104
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Juhanantupa	Kitee	26,30 %	26,30 %			

23) Saamisten erittely

	2021 Pitkä- aikaiset	2020 Pitkä- aikaiset	2021 Lyhyt- aikaiset	2020 Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset			2 748,60	8 074,19
Lainasaamiset				370 000,00
Muut saamiset			3 730,00	2 798,17
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	6 478,60	380 872,36
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset			338 964,08	575 095,79
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	338 964,08	575 095,79
Saamiset osakkuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	0,00	345 442,68	955 968,15

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	314 514,22	147 132,57	72 156,03	81 255,88
Eu-tuet ja avustukset	424 446,30	111 483,97	110 685,39	40 373,84
Muut tulojäämät	3 978 842,28	3 092 362,00	232 332,48	349 153,28
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>4 717 802,80</i>	<i>3 350 978,55</i>	<i>415 173,90</i>	<i>470 783,00</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	4 717 802,80	3 350 978,55	415 173,90	470 783,00

25) Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Peruspääoma 1.1.	27 017 284,76	27 017 284,76	27 017 284,76	27 017 284,76
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	27 017 284,76	27 017 284,76	27 017 284,76	27 017 284,76
Säätiöiden ja yhd. peruspääoma 1.1	3 509,00	3 509,00		
Lisäykset				
Vähennykset				
Pääoma 31.12.	3 509,00	3 509,00		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	216 475,51	216 918,63		
Lisäykset				
Vähennykset	-17 443,17	-443,12		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	199 032,34	216 475,51		
Muut omat rahastot 1.1.	596 257,71	628 077,61		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-15 757,36	-31 819,90		
Muut omat rahastot 31.12.	580 500,35	596 257,71		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	27 926 595,53	23 529 683,49	23 664 949,90	19 380 307,55
Lisäykset/vähennykset tilikaudella	12 438,97	-		1 191 363,64
Korjaukset aikaisempiin tilikausiin		193 141,11		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	27 939 034,50	23 722 824,60	23 664 949,90	20 571 671,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 018 029,30	4 203 770,93	2 841 536,31	3 093 278,71
Oma pääoma yhteensä	59 757 390,25	55 760 122,51	53 523 770,97	50 682 234,66

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta 2021	Kunta 2020
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	23 664 949,90	20 571 671,19
Tilikausien ylijäämä/alijäämä	2 841 536,31	3 093 278,71
Kertynyt poistoero 31.12.	194 758,96	223 169,27
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.		
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	26 701 245,17	23 890 139,17

26) Erittely poistoerosta

	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	194 758,96	223 169,27
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	194 758,96	223 169,27

27) Pitkäaikaiset velat (velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen)

	2021	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 063 969,00	1 159 121,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 063 969,00	1 159 121,00

28) Joukkovelkakirjalainat

Ei ole joukkovelkakirjalainoja.

29) Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut pakolliset varaukset				
Kesälahden Vuokratalot	62 261,85	849 187,14	202 881,97	849 187,14
Meijerinranta, pilaantunut maa-alue	127 489,96	250 000,00	127 489,96	250 000,00
P-K:n pelastuslaitos, varallaolo	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00
P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky., alijäämän kattaminen			1 197 674,00	850 000,00
P-K:n koulutuskuntayhtymä Riveria	8 590,17	2 000		
Eläkevastuuvaraus				
P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky	8 179,40	9 144,14		
Potilasvakuutusvaraus				
P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky	445 070,06	563 936,89		
Pakolliset varaukset yhteensä	951 591,44	1 974 268,17	1 828 045,93	2 249 187,14

30) Vieraspääoma

	2021 Pitkä- aikainen	2020 Pitkä- aikainen	2021 Lyhyt- aikainen	2020 Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat			96 933,54	73 249,11
Muut velat				
Yhteensä	0,00	0,00	96 933,54	73 249,11
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat			112 003,21	67 995,23
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	112 003,21	67 995,23
Vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00	208 936,75	141 244,34

31) Sekkilimiitit
32) Muiden velkojen erittely

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut velat				
Liittymismaksut	2 383 851,64	2 357 116,64	823 463,91	812 228,91
Muut velat				
Muut velat yhteensä	2 383 851,64	2 357 116,64	823 463,91	812 228,91

33) Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	512 117,44	337 796,34	421 834,63	233 017,31
Menojäämät				
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jakso- tukset	765 064,90	761 731,48	12 655,78	88 085,93
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jak- sotukset	5 665 773,55	5 485 639,87	1 499 055,10	1 443 807,86
Korkojaksotukset	19 079,11	22 114,54	6 339,30	9 487,27
Muut menojäämät	1 214 440,29	1 465 703,68	657 619,26	1 022 505,91
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 176 475,29	8 072 985,91	2 597 504,07	2 796 904,28
Siirtovelat yhteensä	8 176 475,29	8 072 985,91	2 597 504,07	2 796 904,28

TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUMUKSET JA VASTUUT
38) Vuokravastuut

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Toimitilojen vuokravastuut	2 652 351,62	4 143 176,12	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden leasing-vuokravastuut	354 274,39	326 029,89	112 254,37	95 713,96
Vuokravastuut yhteensä	3 006 626,04	4 469 206,01	112 254,37	95 713,96
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 222 584,09	2 726 609,49	50 114,11	48 580,90

39 – 40 Vastuusitoumukset

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			9 810 000,00	10 210 000,00
Jäljellä oleva pääoma			4 352 244,19	4 946 343,59
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	280 720,36	490 720,36	150 000,00	210 000,00
Jäljellä oleva pääoma	269 491,55	317 978,92	27 307,67	37 258,56

40) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuusta

	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	70 228 489,00	67 613 391,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista (euroa)		
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta (euroa)	46 003,00	42 129,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Sopimusvastuut				
Lämmönperusmaksu (Koy Kesälahden vuokratilat)	256 426,80	285 732,72		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	29 305,91	29 305,92		
Sopimusvastuut yhteensä	256 426,80	285 732,72		
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 801 029,30	3 823 234,47	2 801 029,30	3 324 773,13
Koronvaihtosopimukset*)				
Käypä arvo	- 882 909,07	-1 241 254,20		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	13 383 981,54	12 169 059,00		
Koronvaihtosopimuksia	36	32		

*) Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymällä oli koronvaihtosopimuksia tilinpäätöksessä 2021 yhteensä 36 kappaletta ja tilinpäätöksessä 2020 yhteensä 32 kappaletta.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT
42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

Tehtäväalue	Vakinaiset		Määräaikaiset		Sijaiset		Palkkatuki		Oppisopimus		Yhteensä	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Hallintopalvelut	14	20	5	5	1	0	14	12	1	0	35	37
Sivistystoimi	176	180	42	50	16	12	13	6	0	2	247	250
Tekninen toimi	63	65	3	5	13	9	6	9	1	1	86	89
Yhteensä	253	265	50	60	30	21	33	27	2	3	368	376

43) Henkilöstökulut

	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 703 271,24	16 382 123,94
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 390,80	7 996,44
Henkilöstökulut yhteensä	16 705 662,04	16 390 120,38

44) Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Kansallinen Kokoomus (KOK)	954,00	1 433,25
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)	18,00	9,00
Suomen Keskusta (KESK)	5 692,15	3 661,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (SDP)	4 431,60	4 058,25
Perussuomalaiset (PS)	2 877,75	2 866,50
Liike Nyt	439,50	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	14 413,00	12 028,00

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 797,63	13 788,08
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastusltk:n sihteerin tehtävät.	4 775,00	4 450,00
Muut palkkiot	1 003,74	1 782,48
Palkkiot yhteensä	17 576,37	20 020,56

46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

- Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (KV 23.2.2021 § 8), jossa on sovittu kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.
- Kaupunki myönsi Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratiloille avustuksen myytävän ja purettavien talojen lainojen poismaksuun sekä alkuvuoden 2022 lainojen lyhennyksiin ja korkoihin yhteensä 647 200 €, sekä enintään 60 000 € vuonna 2021 purettavien talojen omarahoitukseen, eli yhteensä enintään 707 200 €.

MUUN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS:
KESÄLAHDEN VESIHUOLTOLAITOSTASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
TULOSLASKELMA

	2021	2020
Liikevaihto	487 075,74	509 237,31
Liiketoiminnan muut tuotot	261,40	0,22
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 898,31	-94 810,27
Palvelujen ostot	-157 428,54	-151 396,94
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-68 215,16	-70 415,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 078,58	-12 298,89
Muut henkilösivukulut	-2 273,93	-2 679,30
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-153 773,28	145 509,09
Liiketoiminnan muut kulut	-13 844,55	-15 043,12
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-34 175,21	17 084,19
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	822,66	638,03
Muut rahoituskulut	-29 045,38	-5,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-62 397,93	17 717,22
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-62 397,93	17 717,22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-62 397,93	17 717,22

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	-2,34	1,15
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-2,34	1,15
Voitto, %	-12,81	3,48

RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020
Toiminnan rahavirta	91 375,35	163 226,31
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-34 175,21	17 084,19
Poistot ja arvonalentumiset	153 773,28	145 509,09
Rahoitustuotot ja -kulut	-28 222,72	633,03
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta	-551 131,32	-56 853,48
Investointimenot	-551 131,32	-64 315,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin		7 462,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-459 755,97	106 372,83
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen muutokset muilta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/kuntayhtymältä	-35 206,52	-35 206,52
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	24 840,17	-35 059,43
Korottomien velkojen muutos muilta	470 122,32	-49 224,35
Rahoituksen rahavirta	459 755,97	-119 490,30
Rahavarojen muutos	0,00	-13 117,47
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		-13 117,47
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €-	-131 510,72	290 370,52
Investointien tulorahoitus, %	16,60	287,10
Laskennallinen lainanhoitokate	1,30	2,14
Lainan hoitokate	1,87	2,18
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	0,08	0,49
Current ratio	0,08	0,49

TASE
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT

	2021	2020
Aineelliset hyödykkeet	2 376 588,88	1 979 230,84
Rakennukset	312 652,80	339 781,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 063 936,08	1 414 623,14
Koneet ja kalusto		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		224 826,39
Sijoitukset	86 641,00	86 641,00
Muut saamiset	86 641,40	86 641,40

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset	46 912,40	71 752,57
Lyhytaikaiset saamiset	46 912,40	71 752,57
Myyntisaamiset	44 246,62	73 013,73
Muut saamiset	2 665,78	-1 261,16

Rahat ja pankkisaamiset

VASTAAVAA YHTEENSÄ
2 510 142,68
2 137 624,81
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	1 408 260,91	1 408 260,91
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-464 186,21	-481 903,43
Tilikauden yli-/alijäämä	-62 397,93	17 717,22

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen	1 020 854,62	1 046 506,14
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	457 684,81	492 891,33
Muut velat/liittymismaksut ja muu	563 169,81	553 614,81
Lyhytaikainen	607 611,29	147 043,97
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	35 206,52	106 316,81
Ostovelat	81 374,67	25 068,35
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	481 143,13	
Muut velat/liittymismaksut ja muu	1 510,71	2 184,14
Siirtovelat	8 376,26	13 474,67

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
2 510 142,68
2 137 624,81
TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	35,12	44,16
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	334,16	185,39
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	-526,58	464,19
Lainakanta 31.12., 1000€	492,89	599,21
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000€	492,89	599,21
Lainasaamiset 31.12., 1000€	86,64	86,64

MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämänä on esitetty tuloslaskelmat taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Omina laskelmina on eriytetty siivous- ja ruokapalvelujen ja toimitilapalvelujen myynti.

Eriytetyt tuloslaskelmat
Siivous- ja ruokapalvelut

	TP 2021	TP 2020
Liikevaihto	77 104,56	90 436,20
Liiketoiminnan muut tuotot		0
Materiaalit ja palvelut	-29 504,40	-38 242,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 640,95	-27 065,32
Palvelujen ostot	-9 863,46	-11 177,63
Henkilöstökulut	-39 975,91	-47 703,72
Palkat ja palkkiot	-32 508,30	-38 365,30
Henkilösivukulut	-7 467,60	-9 338,42
Eläkekulut	-6 410,83	-7 904,72
Muut henkilösivukulut	-1 056,78	-1 433,70
Poistot ja arvonalentumiset	-52,31	-0,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-52,31	-0,68
Arvonalentumiset		0
Liiketoiminnan muut kulut	-5 371,74	-7 410,17
Liikeylijäämä (-alijäämä)	2 200,20	-2 921,32
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	2 200,20	-2 921,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	2 200,20	-2 921,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 200,20	-2 921,32

Toimitilat

	TP 2021	TP 2020
Liikevaihto	526 962,43	462 638,39
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Materiaalit ja palvelut	-357 238,12	-261 291,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-208 988,62	-120 165,20
Palvelujen ostot	-148 249,50	-141 126,66
Henkilöstökulut	-22 766,56	-22 115,68
Palkat ja palkkiot	-17 302,43	-17 449,48
Henkilösivukulut	-5 464,13	-4 666,20
Eläkekulut	-4 871,53	-3 995,87
Muut henkilösivukulut	-592,60	-670,33
Poistot ja arvonalentumiset	-129 158,30	-136 237,76
Suunnitelman mukaiset poistot	-129 158,30	-136 237,76
Liiketoiminnan muut kulut	-48 953,26	-70 129,77
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-31 153,81	-27 136,68
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Korkotuotot		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-31 153,81	-27 136,68
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-31 153,81	-27 136,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-31 153,81	-27 136,68

9 Allekirjoitus ja merkinnät

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Kiteellä 31.3.2022

Sinikka Musikka
puheenjohtaja

Esa Lahtela
1. varapuheenjohtaja

Osmo Pirhonen
2. varapuheenjohtaja

Eeva-Liisa Auvinen
jäsen

Emmi Hakulinen
jäsen

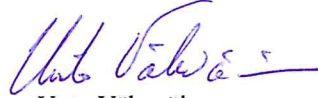
Tero Nenonen
jäsen

Kari Pennanen
jäsen

Paula Tolvanen
jäsen

Unto Väkeväinen
jäsen

Pekka Hirvonen
kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

Kiteellä 5.5 2022

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen
JHT, HT

10 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	nidottuna
Tilinpäätös	nidottuna
Osakirjanpidot	sähköinen arkistointi ja osa paperilla

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Tositelaji	Tositelajin nimi	Tositenumerot
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1004
BUD	Talousarvio	2001 - 2009
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3008
KASSA2	CPU- ulkoinen kp	113001 - 113276
KLALKU	Konsernin alkusaldot	99910001 - 99910012
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	99930001 - 99930011
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.	99920001 - 99920017
KOMMUI	Käyttöom muistiot	39001 - 39002
KOMTOS	Käyttöomaisuusositt	34001 - 34108
MUIJAS	Muistioiden jaks.sis	30501 - 30563
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo	15001 - 15372
MUIRS2	Muistiotos Sis2Rondo	25001 - 25063
MUISIS	Muistio sisäinen	20001 - 20014
MUIST1	Muistiotositteet 1	10001 - 10077
MUISTP	Muistiotos.tilinpäätös	32001 - 32001
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001 - 8990268
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8011985
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100052
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001 - 101724
SISROP	Sislaskut2 Rondo	40001 - 40819
YMR11	MR Laskulaji 11	11000001 - 11000573
YMR17	MR Laskulaji 17	17000001 - 17000111
YMR18	MR Laskulaji 18	18000001 - 18000564
YMR19	MR Laskulaji 19	19000001 - 19000208
YMR20	MR Laskulaji 20	20000001 - 20000138
YMR21	MR Laskulaji 21	21000001 - 21000607
YMR41	MR Laskulaji 41	41000001 - 41000007
YMR53	MR Laskulaji 53	53000001 - 53001611
YMR70	MR Laskulaji 70	70000001 - 70003265
YMR73	MR Laskulaji 73	73000001 - 73000231
YMR85	MR Laskulaji 85	85000001 - 85001213
MRP99	MR Laskulaji 99	99000001 - 99000437
YMRHYV	MR hyvityslasku	5310001 - 5310050
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5110194
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210438

MRPK
ZBF

Luottotappio
Budjetointitositteet

5410001 - 5410041
96000 - 96030

Kiteentie 25, 82500 Kitee